

De sleutel van het vraagstuk der zending : gedachten ontstaan bij het lezen van het rapport der algemeene zending-conferentie gehouden te New-York in 1900

<https://hdl.handle.net/1874/234319>

DE SLEUTEL
VAN HET
VRAAGSTUK DER ZENDING

door

Ds. ANDREW MURRAY

12-7-95

WALKER
NED. Z. SCHOOL
ON STREET

1.75

20

8

Bibl. Hendrik Kraemer Inst.

7110 000 7484

mm 10746

DE SLEUTEL
VAN
HET VRAAGSTUK DER ZENDING.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3450 5739

DE SLEUTEL VAN HET VRAAGSTUK DER ZENDING.

GEDACHTEN ONTSTAAN
BIJ HET LEZEN VAN HET RAPPORT DER
ALGEMEENE ZENDING-CONFERENTIE
GEHOUDEN TE NEW-YORK IN 1900

DOOR
Ds. ANDREW MURRAY,
WELLINGTON,
ZUID-AFRIKA.

BIBLIOTHEEK
HOLLANDSCH-AFRIKAANSCH
ZENDINGSCHOOL
ONSTOEFST

Hollandsch-Afrikaansche Uitgevers-Maatschappij
v/h JACQUES DUSSEAU & Co.,
Amsterdam—Kaapstad.

„De liefde van Christus dringt ons”.

O, indien wij dit zending-vraagstuk tot een persoonlijk iets konden maken, indien wij de harten der menschen konden vullen met eene persoonlijke liefde tot den Zaligmaker, die voor hen gestorven is, dan zou de onverschilligheid van het Christendom verdwijnen, en het Koninkrijk van Christus zou verschijnen.

I N H O U D.

HFDST.	BLZ.
I. DE ALGEMEENE ZENDING-CONFERENTIE	1
II. DE ZENDING. — EENE TOETS VAN DEN TOESTAND DER KERK	23
III. DE MORAVISCHE KERK EN DE LIEFDE TOT CHRISTUS	43
IV. DE „CHURCH MISSIONARY SOCIETY” EN DE VER- DIEPING VAN HET GEESTELIJK LEVEN	80
V. DE CHINA INLANDSCHE ZENDING EN HET GEBED DES GELOOFS	111
VI. DE PINKSTER-GEMEENTE EN DE HEILIGE GEEST. HET ZENDING-VRAAGSTUK EEN PERSOONLIJK IETS	135
VII. ELKE GELOOVIIGE EEN ZIELZOEKER	158
VIII. LEERAARS MET DEN ZENDING-GEEST BEZIELD . .	178
IX. EEN ROEPSTEM TOT GEBED EN VEROOTMOEDIGING	201
X. EEN VOORSTEL. — EEN WEEK VAN GEBED VOOR DE ZENDING	222

INLEIDING.

In het eerste hoofdstuk van het boek heb ik medegedeeld wat tot mijn schrijven aanleiding gaf. Ik had gemeend den inhoud eenigszins om te werken, en in anderen vorm voor onze gemeenten in Zuid-Afrika uit te geven. Daar ik in de uitvoering van dit voornemen verhinderd ben en Ds. Botha van Swellendam mij zijne vriendelijke hulp aanbood om het boek te vertalen, geschiedt deze uitgave nu met de bede dat onze Heer haar gebruike als eene boodschap aan Zijne kerk in ons geliefd Zuid-Afrika. Een uittreksel uit een schrijven van Ds. Botha moge den lezer duidelijk maken welke de behoefte is waarop het boek zoekt te wijzen, en welke de zegen die het recht gebruik er van kan brengen.

Wat de Heer in de Kampen gedaan heeft in de ontwaking van zendingszeker onder onze jonge menschen geeft ons de hoop dat Hij ons nog verder in dezen zal zegenen.

Ik verlang innig dat mijn volk dit werkje in zijn eigen taal mocht te lezen krijgen omdat ik de diepe overtuiging heb dat de behoefte aan de boodschap van het boekje zeer groot is, en biddend geloof dat de mededeeling van de boodschap tot onberekenbaar veel zegen zal zijn. Och dat wij diep, zeer diep onder den indruk kwamen van wat onze Heer van ons, met betrekking tot de uitbreiding van Zijn Koninkrijk verwacht, en van hetgeen Hij door ons doen wil en doen kan!

*Bij mij en bij vele kinderen van God schijnt de groote behoefte te zijn: **Meer kennis.** Kennis aan den nood van het menschedom dat door zijne zonden verteerd wordt, aan den nood van het heidendom dat in zijne onkunde vergaat, kennis aan Christus, aan zijne liefde, aan zijn*

verlangen om de verlorenen te redden, aan Zijn plan dit door zijn volk te doen en aan Zijne macht om dat plan uit te voeren. **Meer liefde.** De liefde van Christus zelf die zich uitstrekt tot den slechtste onder de slechten, en die, waar het de redding van menschen geldt, geen lijden, geen moeite, geen opoffering ontziet. **Meer geloof.** Het geloof dat zich op God verlaat, zich in gehoorzaamheid openbaart, en het er voor houdt dat „arbeid in den Heere niet ijdel is.” Het boekje wijst op zulk eene uitnemende wijze den weg aan tot verkrijging van wat zoo onmisbaar is om Gods kinderen te laten leven als diegenen die verstaan dat zij verlost zijn om den Heere Jezus in belang voor Zijn Koninkrijk te dienen. Ik dank God dat het boekje mij mijn kwaal heeft doen zien, en mij het geneesmiddel voor de kwaal heeft aangewezen. De kerk doet niet wat zij doen moest omdat zij niet is wat haar Heer van haar maken kan en maken wil. Zij zal alleen doen, wat haar Heer van haar verwacht als zij door de kracht-dadige werkingen des Heiligen Geestes, die in haar woont, geworden is, wat zij wezen moet: „het gezond en krachtvol lichaam van Christus, het Hoofd, dat al de plannen van het hoofd uitvoert.”

Dat wij allen zamen in den gebede volharden, dat onze Groote Koning Zijnen Geest met kracht onder ons geve, om ons tot Zijne getuigen te maken, tot aan het uiterste einde der aarde.

A. M.

DE SLEUTEL VAN HET VRAAGSTUK DER ZENDING.

HOOFDSTUK I.

De Algemeene Zending-Conferentie te New-York.

HET was mijn voorrecht uitgenoodigd te worden om op de groote Algemeene Zending-Conferentie, in April 1900 te New-York gehouden, te spreken. ¹⁾ De omstandigheden van ons land, alwaar de oorlog juist uitgebroken was, waren zoodanig, dat ik geene vrijheid gevoelde om van huis te gaan. Toen een ernstige brief van Mr. Moody, er op aandringende dat ik komen zou, en na de Conferentie vertoeven zou om de samenkomsten te Northfield bij te wonen, de vraag wederom voor de aandacht bracht, werd ik nog terug gehouden van te gaan.

¹⁾ Om de vier jaren wordt er gewoonlijk zulk eene Algemeene Zending-Conferentie gehouden in Europa of Amerika. Deze laatste was de grootste. Er waren over de 700 zendelingen bijeen met een groot aantal van de voornaamste bestuurders en helpers in de zendingszaak. Gedurende de tien dagen was de Groote Geheerzaal, die meer dan 3000 bevat, te klein voor de schare van zendingvrienden, zoodat er in andere gebouwen evenzeer samenkomsten moesten worden gehouden.

Maar de uitnoodiging gaf aanleiding tot veel denken en bidden. Vragen als de volgende deden zich voor: Heb ik een boodschap voor de Conferentie? Zou ik in staat zijn die boodschap zoo duidelijk mede te deelen dat het de moeite waard zou zijn dien grooten afstand te gaan? Zou het mogelijk zijn, te midden van de groote verscheidenheid van onderwerpen den stillen tijd te vinden tot de ongestoorde overdenking van hetgeen mij voorkwam als het eene noodige.

Het was te midden van zoodanige redeneeringen dat de gedachte, die mij lang reeds had bezig gehouden, mij duidelijker werd, en dat ik gevoelde dat het ééne punt waarover ik zou kunnen wenschen te spreken dit was: **Hoe de Kerk opgewekt kon worden om den wil des Heeren met betrekking tot de redding van menschen te kennen en te doen?** Ik had met veel belangstelling gelezen het boek dat uitgegeven werd als voorbereiding tot de Conferentie. Ik had den indruk gekregen dat, terwijl — zoo als natuurlijk is, de aandacht hoofdzakelijk gericht werd op het werk in het zendingsveld, het werk te huis, binnen de kerk, bestaande in hare toebereiding, om haar aandeel van het werk getrouw te doen, nauwelijks die plaats verkreeg, welke het wegens deszelfs belangrijkheid hebben moest. Er is geene waarheid meer geestelijk en geheimzinnig dan

deze — dat Christus, ons Hoofd, **werkelijk en geheel en al afhankelijk is van de leden zijns lichaams om de plannen welke Hij als Hoofd beraamd heeft uit te voeren.** Alleen geestelijke menschen en eene Kerk waarin geestelijke menschen invloed hebben, zijn in staat om de bevelen van Christus op de rechte wijze uit te voeren. De duidelijkste redeneering, het krachtigste beroep, richt weinig uit waar dat niet wordt begrepen en nagestreefd, als de maatstaf van ware christelijke toewijding. Het komt mij voor dat er voor de vrienden der zending, die voor ruime beschouwingen over het doel van God en zijn Koninkrijk streven geen vraag van meer dringend belang is dan deze: **Hoe kan de Kerk gewekt worden en er toe geleid om zichzelf met ieder lidmaat, en met al hare krachten den Heere ten dienste te stellen tot het werk waartoe Hij haar bestemd heeft, en dat Hij van haar verwacht?** In het Voorloopig Rapport waarover ik sprak werd het onderwerp nauwelijks aangeraakt.

Toen ik de twee boekdeelen van het Rapport over de Conferentie ¹⁾ ontving, onderzocht ik natuurlijk terstond in hoe verre, en op welke wijze deze vraag behandeld was geworden. Ik

¹⁾ Report of the Ecumenical Missionary and Conference New-York 1900. New-York & London R. I. S. 6/6.

vond vele belangrijke wenken over de wijze waarop men de belangstelling in de zending kan doen toenemen. Maar — indien ik het wagen mag om het te zeggen — de wortel van het kwaad, de eigenlijke oorzaak van zooveel gebrek aan belangstelling, en de wijze waarop dat kwaad overwonnen moest worden, werden nauwelijks genoemd. Terwijl het indirect en onvoorwaardelijk erkend werd dat er iets verkeerd is met het grootste gedeelte van Christenbelijders, zoo verkregen toch de ernst en de zondigheid van het verzuim van des Heeren bevel, dat een bewijs is van den gebrekkigen toestand van het geestelijk leven en de vraag wat de zendinggenootschappen doen konden om eene verandering te weeg te brengen, niet die prominente plaats welke zij naar mijn oordeel hebben moesten.

1. Van de wenken die gegeven werden om voor de zending de plaats, die haar toekomt, in de kerk en in de harten der geloovigen te verkrijgen, handelde de eerste over de leeraren. Dr. Pentecost begon eene toespraak over **Den leeraar en zijn verhouding tot de zending**, met deze woorden:

„Het voorrecht en de verantwoordelijkheid om het vraagstuk van de zending op te lossen berusten bij den leeraar. Zoo lang als de leeraren onzer kerken niet ontwaken tot het besef van de waarheid dezer stelling, en het werk der zending niet als een vuur in hunne eigene harten en gewetens brandt, zoo lang mogen de zending-

commissies doen wat zij kunnen in het uitdenken van voorwaartsche bewegingen, in het organiseeren van nieuwe methoden voor het verzamelen van geld in de gemeenten, toch zullen de wielen van den wagen der zending zich met moeite bewegen”.

Hij gaat dan voort om te bewijzen dat elke leeraar zijn ambt bekleedt krachtens het bevel van Christus in Mat. 28 : 20 en dat hij dat bevel alleen uitvoert, wanneer

„Hij als een zendeling-bisschop de geheele wereld beschouwt als zijn arbeidsveld. De leeraar van de kleinste gemeente heeft de macht om zijn invloed over de geheele wereld heen te laten gevoelen. Geen leeraar is zijn ambt waardig, die zichzelf niet in overeenstemming brengt met de heerlijke uitgestrektheid van zijn opdracht en die niet bezieling en ijver trekt uit deszelfs wereld-wijden omvang. De leeraar is niet alleen de leermeester, maar ook **de leidsman van zijn gemeente**. Hij moet niet alleen zorgen voor hunne zielen, **maar ook hunne werkzaamheden bestieren**. Indien er gemeenten zijn die niet geven en niet bidden voor de zending, dan is het omdat zij leeraren hebben die valsch en lafhartig zijn tegenover het bevel van Christus. Ik ben bijna gerechtvaardigd om te zeggen dat, zooals geene gemeente lang de geestdrift van een waarlijk volijverigen leeraar kan wederstaan, zoo kan, aan de andere zijde, geene gemeente zich verheffen boven de koude onverschilligheid, of het gebrek aan overtuiging van haren leeraar”.

De toespraak eindigde met den volzin waarmede zij begon:

„Het voorrecht en de verantwoordelijkheid om het vraagstuk der zending op te lossen berusten bij den leeraar”.

Dr. Cuthbert Hall sprak over **De Jonge Mannen als toekomstige Leeraars — Hoe ze met het vuur van ijver voor de zending te doen ontbranden?**

Het vuur van christelijke liefde tot zielen ontwikkelt zich in de ziel van den christen-discipel uit de tegenwoordigheid in zichzelf van krachten en werkingen die den geest van Christus weerspiegelen. Deze zijn: een helder inzicht in wat de wereld is en noodig heeft; een diep gevoel van medelijden met de wereld; daadwerkelijke pogingen in belang van de wereld — zelfs tot het geven van zijn leven tot een rantsoen voor velen. Uit dit drietal van krachten kwam voort het vuur van zijne liefde tot menschen — de grenzelooze, onpeilbare, onsterfelijke liefde van Christus tot den mensch. De dienstknecht van Christus mag spreken de talen der menschen en der engelen, hij mag alle kennis hebben, en het geloof, dat bergen verzet bezitten — **indien hij het vuur der christelijke liefde niet heeft, zoo heeft hij den Geest van Christus niet, en behoort Hem niet toe.**

„Het vraagstuk van de kweekscholen der Godgeleerdheid moest zijn: niet, hoe om nu en dan een man voor het zendingsveld op te leiden, **maar hoe in elken man die de school doorgaat het vuur voor de zending te doen ontbranden**, opdat hij daardoor een geschikte dienstknecht van Christus moge worden. Hoofdzak en hoofdbeginsel is dit dat er in de school moet zijn een heilig altaar voor het zendingsvuur, waarbij de fakkel van elken leerling aangestoken en zijn tong door een levende kool aangeraakt moet worden. Ter wille van den man die misschien gaven heeft voor dienst in den vreemde, moet de school der Godgeleerdheid warm zijn van ijver voor Evangelisatie, moet zij beladen zijn met heilige onrust over den toestand der wereld, zoodat

niemand binnen haar muren zal kunnen wonen zonder zichzelven de plechtige vraag te doen: Is het de wil van Christus dat ik zal heengaan om Hem in de streken daar verre te dienen?

„Met betrekking tot den man die tehuis in een christen-land een Evangeliedienaar moet worden: deze heeft het vuur voor de zending niet minder noodig om hem ruim te maken in zijne sympathieën en apostolisch in zijne beschouwingen over Christus en het Christendom. Ten einde den weerstand van onkunde en vooroordeel te kunnen overwinnen, de aandacht van ongevoelige gemoederen, die verblind zijn voor de groote vraagstukken van de Evangelisatie der wereld, te kunnen trekken, het verstand der kerk te kunnen opvoeden, tehuis de voorraad te kunnen bijeen brengen om het werk Gods in den vreemde te onderhouden, heeft de leeraar noodig niets minder dan het vuur voor de zending. **Maar de man die alzoo overwinnen moet, moet eerst zelve door God overwonnen en aan brand gestoken zijn**”.

„De studie der zending verheft zich langzaam tot den rang van een theologische wetenschap. Maar de studie der zending als een vak van de school der Godgeleerdheid kan niet van zelve dat ontbranden van het vuur der zending in de toekomstige leeraren te weeg brengen. Ik zie andere krachten aan het werken in de richting van dit heerlijk doel. Ik zie eene nieuwe opvatting van het leeraarsambt zich ontwikkelen welke velen van de meest begaafde, en de meest geheiligde jongelingen tot zich trekken moet. Er wordt thans in menig college gevonden de bloem van onze jongelingschap, die het leeraarsambt niet beschouwen als een beperkte en sombere wereld van kerkelijke kunstmatigheden, maar als des Konings eigen weg naar een vreugdevollen en overvloedigen dienst. Ik zie onder jonge mannen een geest zich ontwikkelen, die het voortteeken is van eene

verbazende vermeerdering van geestdrift voor de zending onder de leeraren van de toekomst. Persoonlijke heiliging voor persoonlijken dienst is eene opvatting van het leven, welke al meer aantrekkelijk wordt voor eene schare van onze edelste geesten. Uit deze klasse van geesten zullen leeraars voor de toekomst verzameld worden. Zij zullen zijn leeraars vol van Christus, die de heerlijkheid Gods aanschouwd hebben in het aangezicht van Jezus Christus, die Hem dienen met een geestdrift van volstrekt onbevreesde liefde, en die Hem voorstellen als den eenigen Naam onder den hemel door welken menschen zalig kunnen worden. Zij zullen vormen een zendingsleeraarschap, vervuld met een hartstocht om zielen te winnen, helderziende om te ontdekken den voortgang van het werk van Christus, getrouw in haar rentmeesterschap te huis en in den vreemde, apostolisch in hare verzekering dat Christus haar gesteld heeft om veel vrucht te dragen, apostolisch in hare vurigheid om heinde en verre te verspreiden het Evangelie van den opgewekten en ten hemel gevaren Heer, apostolisch in hare hoop dat de onzienlijke en gekroonde Zaligmaker zekerlijk wederkomen zal".

Andere sprekers legden even veel nadruk op de verantwoordelijkheid van leeraren. Ds. J. F. Daly van de Vrije Kerk van Schotland, zeide:

„Zoo lang als de leeraren niet ontvlammen, is het te vergeefs te verwachten dat dit het geval met de gemeente-leden zijn zal. Er is niet een enkel geval waar een leeraar, die in de Zending waarlijk belang stelde, er voor bad en werkte, niet eindelijk bemoedigd werd door een zeker aantal van zijne gemeenteleden". (vol. 1. p. 132).

D. Brewer Eddy van de Yale Band zeide:

„Er moet nadruk gelegd worden op de belangrijkheid van leidsman te zijn. Laat ons woekeren met het talent

om anderen aan het werken te zetten. Gij zijt de leidslieden. Wij, zes millioen jonge menschen in dit land, zijn gewillig u te volgen indien gij ons leiden wilt. Dit is de verantwoordelijkheid van den leeraar. De meest bepaalde indruk van de Yale Band is misschien deze dat de dank, of de verantwoordelijkheid en de blaam, voor den tegenwoordigen toestand onzer Zendingcommissies op rekening van de leeraars geplaatst moeten worden... Indien gij uw beroep grondt op de begeerte om de leeraars te voldoen, of op individueele kerkelijke welwillendheid, of op sectarische getrouwheid, zullen onze jonge menschen dat beroep beantwoorden in evenredigheid met de gronden waarop gij het doet. **Maar komt tot ons met den diepsten geestelijken toon welke gij kunt aanslaan, met een boodschap uit het leven van den Meester** dien wij steeds meer leeren beminnen, en wij, zes millioen jonge lieden, zullen u volgen zoo goed als wij kunnen". (vol 1. p. 182.)

Mr. S. Earl Taylor zeide:

„Zoo lang als onze leeraars deze onderneming niet ondersteunen, zal er nimmer een zendingsgeest zijn die aan de behoeften van het menschedom voldoet. Waar de leeraar helpt zal bijna ieder plan gelukken; waar er bij hem tegenstand of onverschilligheid is, zal bijna niets slagen. Terwijl Godzalige leeraars in alle deelen van het land de studenten die in de Gemeenten arbeidden, hielpen, wordt het ons, aan de andere zijde hier en in Groot-Brittannië gezegd, dat de grootste hinderpaal in den weg, om belangstelling in de kerk te wekken, de leeraar is, wiens hart niet voor de zaak is (vol. i. p. 141).

De Hon. S. B. Capen:

„Er is ééne voorwaarde volstrekt noodzakelijk tot welslagen. Terwijl ik geloof dat onze Christenen een groot aandeel hebben moeten in het beramen van plannen voor

deze betere organisatie, zullen wij toch behoefte hebben aan toegewijde leeraren, die ons in de uitvoering er van leiden kunnen. De leeraren moeten nog de leidlieden zijn in dit reusachtig werk, en een geheiligde leeraar zal altijd beteekenen eene geheiligde gemeente. In dit nieuw tijdperk van zendingswerk kunnen de leeraars van dit geslacht, **indien zij dit slechts willen**, de aanvoerders zijn in dezen heiligen oorlog om gerechtigheid op de gansche aarde (vol. i p. 189).

Revd. D. S. MacKay:

Eenige oproeping van wege de kerk, moet, om te slagen, niet alleen achter zich hebben, maar er in, er doorheen trillende, **de overredende persoonlijkheid van den plaatselijken leeraar**. Eenige blaadjes in de kerkbanken te verspreiden en dan slechts de aandacht er op te vestigen, is een van de beste manieren waarop de leeraar een bijzonder beroep op medewerking dooden kan. Het welslagen van het beroep hangt ter laatste instantie af van den leeraar, die met liefderijken ijver dat beroep de hoorders op het hart legt. Ik klaag op geenerlei wijze over den dienst van zending-afgezanten nu en dan in onze preekstoelen, maar het is de getrouwheid van den plaatselijken leeraar, die het bijzonder beroep op medewerking in een persoonlijke boodschap van zijne eigene menschen veranderd, welke bovenal het geheim is van welslagen in den krijgsvoorraad van de zending (vol. i. p. 192).

De verantwoordelijkheid, welke al deze sprekers op de leeraars werpen, is iets zeer ernstigs, en brengt vragen van het allergrootst belang te berde. Met betrekking tot de plaats welke de leeraar in zijne prediking aan de zending behoort te geven, kan er verschil van gevoelens zijn. Revd. J. F. Daly zeide:

In de kerk, welke ik vertegenwoordig, hebben wij een plan gevormd, dat aan elke gemeente eens in de zes jaren een bezoek van een zendeling op een Zondag verzekert. **Goede organisatie** moest waarborgen: 1°. Een bezoek van een zendeling op een Zondag eens in de drie jaren: 2°. een bezoek van een ringsdeputatie — b.v. leeraar, ouderling en eene dame, indien mogelijk — het volgend jaar; en eene preek over de zending door den leeraar een jaar daarna. Eene rings-commissie moest aangesteld worden, om te zien dat deze schikkingen uitgevoerd worden. Onder de begunstiging hiervan moest er jaarlijks, op het een of andere invloedrijke middenpunt in het distrikt, eene openbare zendingvergadering gehouden worden, welke door verscheidene zendingen moest worden toegesproken. Maar zelfs met zoodanige goede organisatie zijn er nog klassen, die men zou kunnen voorbijzien.”

Bisschop Hendrix zeide :

Toen Andrew Fuller verontrust was over den geestelijken slaap in zijn gemeente, leverde hij eene preek over de plicht der kerk om het Evangelie aan de wereld te brengen; en terwijl hij hun verstandelijk leven ruimer maakte, hun ijver verlevendigde, en hun zocht moed in te boezemen, liet hij er den volgenden Zondag op volgen eene preek over de plicht van de kerk om het Evangelie aan de wereld te brengen. Op den derden Zondag behandelde hij hetzelfde onderwerp, en toen begonnen de menschen te vragen: Indien het Evangelie de wereld redden kan, kan het dan ook niet onze eigene kinderen, onze samenleving redden en uit die zendingspreek ontstond er eene van de meest gedenkwaardige herlevingen in de geschiedenis van eenige kerk”.

Het is ééne zaak voor een leeraar om wel eens een voorspraak en ondersteuner van de zending te zijn: het is eene gansch andere

zaak voor hem om te verstaan dat de zending **het hoofddoel der kerk** is en dientengevolge het hoofddoel waarvoor zijne gemeente bestaat. Het is alleen wanneer deze waarheid hem in hare geestelijke kracht overmeestert, dat hij in staat zal zijn om het onderwerp der zending hare rechte plaats in zijne bediening te geven. Terwijl hij ziet hoe elke geloovige geroepen wordt om van de liefde en de aanspraak van Christus te getuigen, hoe een gezond geestelijk leven afhankelijk is van het aandeel dat de geloovige in het werk zijns Heeren heeft, hoe hij de gemeente leiden moet om de uitbreiding van Christus' Koningrijk tot het hoogste oogmerk van haar vereenigd bestaan te maken, en hoe niets haar in staat stellen kan om dit uit te voeren dan eene bepaalde toewijding om met den Geest en met de liefde van Christus vervuld te worden, en als hij dan denkt over al de onkunde en wereldsgezindheid en ongehoof waartegen hij te kampen heeft, zal hij gevoelen dat zijn geestdrift voor de zending niets minder behoort te zijn dan de geestdrift van den Heiligen Geest, die hem vervult met eene vurige liefde tot Christus, een sterk geloof in Zijne macht, een innige begeerte om al Zijne discipelen er toe te leiden om hun leven te geven ten einde Jezus Koning te maken over de geheele wereld.

Hoe meer wij met ernst de zending met het oog op des leeraars verantwoordelijkheid bestudeeren, hoe meer wij zien zullen dat alles er van afhangt dat het persoonlijk leven geheel onder de macht van liefde tot Christus, als de macht welke ons aan ons werk verbindt, moet zijn. Met betrekking tot den leeraar ten minste, zal het blijken dat het vraagstuk der zending een persoonlijke is.

2. Aan de Pen en de Drukpers werd de tweede plaats gegeven naast den invloed van den Leeraar en den Preekstoel in het wekken van belangstelling in de zending. De noodzakelijkheid om zending-literatuur te bereiden, te verspreiden, en te laten bestudeeren, werd op krachtige wijze uit verschillende oogpunten voor de aandacht gebracht.

„Informatie is de brandstof zonder welke het vuur niet branden kan. Brandstof is niet vuur en kan van zelve geen vuur voortbrengen; maar waar er vuur is, daar is brandstof onmisbaar om het vuur aan den brand te houden, of om het met meer hevigheid te doen branden.

„Eene goed geïnformeerde kerk zal eene getransformeerde kerk zijn. Misschien is de stelselmatige studie der zending een van de grootste hulpmiddelen tot de ontwikkeling van belangstelling in de zending”.

En het sluit met deze gewichtvolle zinsneden:

„Zending-invloed werkt op tweeërlei wijze. De fakkel welke wij voor anderen omhoog houden verlicht ons

eigen pad. De kerk waakt en werkt en bidt voor onsterfelijke zielen. Onze vertegenwoordigers zijn waar er het zwaarst gevochten wordt. Het is een strijd tusschen de machten van leven en dood. Zijn wij zoo zeer in de zaken van onze omgeving gewikkeld, dat wij ons om de berichten van dezen strijd met het heidendom en de machten der duisternis niet bekommeren? Indien het ons ernst is om de kerk van Christus tot aan de einden der aarde te planten, laat ons luisteren naar het rapport van vooruitgang en het aan anderen mededeelen".

Onkunde is de bron van zwakheid in het zending-werk. Ken, en gij zult gelooven; Ken, en gij zult bidden. Ken, en gij zult helpen in de voorste gelederen."

„Een woord over den eisch dat zending-publicaties zoo belangwekkend en aantrekkelijk moeten zijn als de zoogenaamde populaire tijdschriften. Wat maakt eenig geschrift populair? Waarom is het dat gedurende de iongste veldtochten in Zuid-Afrika scharen van menschen elkander verdrongen voor het bord van oorlogs-berichten bij het Oorlogs-Bureau! Ongetwijfeld moet de ernst van die belangstelling toegeschreven worden aan het feit dat Britsche prestige en gezag met de gevolgen er van gemoeid zijn. **Indien christenen zoo getrouw waren jegens hun Koning, indien** zij een soortgelijk verlangen hadden voor de vestiging van Zijne heerschappij over de landen waarop Hij aanspraak maakt, dan zouden de boodschappen van het slagveld met gretigheid onderzocht worden. Geene berichten van die soort uit het zendingveld zouden vervelend geacht worden. Juist hier ligt de moeilijkheid met betrekking tot zending-geschriften. Zij zullen de aandacht boeien **alleen van hen die het met Christus eens zijn in zijn wereldwijde verlossingswerk.** Laat er eene kerk zijn wier leden, in werkelijkheid zoowel als in belijdenis, het koninkrijk Gods **eerst zoeken**, en zij zullen eischen, en zullen verkrijgen, versche en volle berichten aangaande den

voortgang van het koninkrijk over de wereld heen. **Indien** eenmaal eene verlevendigde liefde tot den Heer en Zijn koninkrijk de harten van zijn volk vervult, zullen de berichten uit het strijdveld met gretige toejuiching verwelkomd worden.

Rev^d. Dr. Rankin:

„Wanneer wij onze tijdschriften zoo goed gemaakt hebben als wij kunnen, wat dan? Dan behooren de leeraren de menschen van deze literatuur te vertellen. Zij moeten ze met zoo veel ernst aan hen voorleggen dat zij gevoelen zullen, dat het iets is, dat zij niet mogen verwaarloozen. Laat onze leeraars met goede vrouwen de zaak bespreken, en laten die de tijdschriften onder de menschen verspreiden. Laat onze leeraars in de zending-literatuur roemen. Laat hen gevoelen dat die literatuur in het verhalen van wat er op aarde voorvalt, den voorrang hebben moet.”

Dr. A. W. Halsey:

„Het wordt van wijlen Keith Falconer door een van zijne leermeesters gezegd dat hij de wereld van ideeën beschouwde zooals groote waarnemers de natuur beschouwen: **met bewondering, eerbied en nederigheid**. In zoodanigen geest moet de leeraar zich tot de studie van zending literatuur begeven. Terwijl gij de zending-literatuur bestudeert, wordt de overtuiging dieper, dat, ofschoon gij de levensbeschrijving leest van Christenen van vele kerkgenootschappen en van verschillende talenten, die in verschillende landen met een groote verscheidenheid van werk bezig zijn, het nochtans een feit is dat deze zendelingen allen gelooven in de tegenwoordigheid van den geest van God. De leeraar die zoodanige literatuur verwaarloost, berooft zijne menschen van hun geboorterecht en benadeelt zijne eigene ziel.”

3. Het derde groote middel om belangstelling te wekken was dat van persoonlijken invloed door middel van organisatie teweeg gebracht. Veel werd er op gepaste wijze over de belangrijkheid om kinderen, jongens, meisjes, jonge menschen, vrouwen, allen afzonderlijk te vereenigen onder den invloed van leidslieden, die aan hunne opvoeding tot de liefde en den dienst van het Koningrijk de rechte richting konden geven. Veel werd er ook gezegd van de macht welke vrouwen reeds uitoefenen, en op nog grooter schaal zullen uitoefenen, door binnen de perken der kerk in christenlanden de wonderlijke liefde van Christus te ontvangen en mede te deelen, ten einde de kerk der toekomst op te voeden en voor te bereiden om zichzelf aan het werk over te geven. Neem b.v. deze passage van Mevr. T. B. Hargrove:

„De kerk volgt waarlijk slechts de gedachten van Christus als zij de belangrijkheid van het kind in de ontwikkeling van Zijn Koningrijk op aarde erkent. Want heeft Hij niet in de nieuwe bedeeeling de voornaamste plaats aan kinderen gegeven, en vast gesteld dat de eenige weg langs welchen de mensch Gods waarheid kan verstaan, die van teruggaan naar de denkwijze van een kind was. Waarlijk uit kinderen, en uit mannen en vrouwen van een kinderlijke geaardheid moet Zijn Koningrijk hier en hierna gevormd worden.

De kerkelijke vereenigingen van jonge menschen, zijn in strevensvereeniging en anderszins, zoo vele opleidingsscholen waarin de arbeiders van de toekomst voorbereid

worden om de plaatsen van de tegenwoordige veteranen, die in den dienst des Heeren oud geworden zijn, in te nemen. Veel tijd kan bespaard en groote geschiktheid verkregen worden, indien onze meisjes in hare vereenigingen van jonge menschen ongestoord dezelfde methoden konden volgen en voor dezelfde rechtstreeksche doeleinden konden werken, welke in latere jaren, hare aandacht als zending-arbeidsters zullen innemen. Een heer, die op zekeren dag met zijn vriend, den eigenaar, over eene fraaie, wel onderhouden boerderij wandelde, en overal de bekwaamheid en zorg bewonderde, wees naar de prachtige schapen en vroeg met grooten ernst hoe hij er in geslaagd was zulke kudden te fokken. Het eenvoudig antwoord was: „Ik zorg voor de lammeren, mijnheer!” Heeft niet de Groote Herder van Israël zijn volk geboden om denzelfden regel te volgen? Hoe zullen wij voor de lammeren zorgen? Door de vereenigingen van kinderen en jonge menschen onder de zorg van goede herders te houden. Zij moeten het beste dat wij bezitten, hebben; indien er eene keuze geschieden moet tusschen meer geschikte en minder geschikte leidslieden voor den arbeid onder volwassenen of jonge menschen, geef dan altijd de voorkeur aan de jonge menschen; laat die de besten hebben. De tegenwoordige groote behoefte aan de Zending-vereenigingen van vrouwen is, in alle kerken, over dit geheele land heen, bevoegde super-intendanten voor de vereenigingen van kinderen en jonge menschen. Er is behoefte aan vrouwen voor dit werk, die kinderen en jonge menschen liefhebben om hunnentwil en om Christus' wil: aan vrouwen van veel ondervinding maar jong in hart: aan vrouwen, die gevoelen dat Christus tot haar zegt: weidt mijne lammeren; aan vrouwen, die geen tijd voor zichzelf kostbaar zullen achten, indien zij op eenigerlei wijze zielen voor den Meester mogen gewinnen. Maar deze ernstige, verstandige superinten-

danten hebben hulp noodig. De vereenigingen van volwassenen moeten op die van kinderen en jonge menschen zien zooals een moeder op haar dochters: zij moeten ze niet uitsluitend aan de zorg van vrouwenbestuurders laten. Elk volwassen lid moet omzien naar de kinderen en jonge menschen in hun nabijheid, die haar dierbaar zijn, en zij moet trachten om ze op te leiden van de vereeniging voor kinderen naar die van jonge menschen, en uit die van jonge menschen naar die der volwassenen. Och, dat het werk der zending waarlijk op het hart van onze vrouwen ware! Geen moeite of arbeid wordt ontzien, geene zelfverloochening geacht, waar het hart waarlijk voor de zaak gewonnen is.

„Elke dame, superintendante, moet het tot haar eerste doel maken **om elk kind afzonderlijk met liefde tot Christus en den heiden te bezielen**. Misschien is de opleiding van de jeugd in dit opzicht in woningen, in de scholen en in de vereenigingen meer gebrekkig dan in eenige andere richting.”

„Harten waarlijk voor Christus gewonnen in de vereeniging van kinderen, en met teederheid en verstand geleid in de vereeniging van jonge menschen, zullen, in de groote meerderheid van gevallen in de organisaties voor volwassenen brengen Maria's wier albastenflesschen met kostelijke zalf aan de voeten des Meesters gebroken zullen worden, en waarvan de zoete geur de einden der aarde bereiken zal.

De negentiende eeuw heeft aan de vrouw vele opene deuren bezorgd, maar geene van die is van meer belang dan deze — zoo oud als het moederschap, doch in deze eeuw voorgesteld in een nieuwen vorm t.w: **de vorming van jonge geesten en harten in de wegen van openbaren dienst voor Christus en van de wereld voor wier verlossing Hij gestorven is**. Laat elke Christen vrouw tot hare leuze kiezen: Ik kan niet leven zonder het hoogste gebruik des levens; en

laat elkeen trachten om te verstaan dat een van de hoogste nuttigheden des levens is de ontwikkeling van de jonge menschen onzer kerken tot den edelen staat van Christen-vrouwen en Christen-mannen, en zich dan met alle kracht hier op toeleggen. (vol. pp. 135. 136.)

Er zal in het rapport, in verband met organisatie, veel van groote waarde gevonden worden, waarheen ik hier niet verwijzen kan. Wat ik aangehaald heb is genoeg om aan te toonen hoe veel er gedaan zal moeten worden voordat de kerk deze wonderbare macht zich ten volle heeft ten nutte gemaakt.

Ik meen, dat men vinden zal, dat de bovenstaande drie hoofden alles insluiten dat gezegd is met betrekking tot de opwekking der kerk tot de uitvoering van het bevel van haren Heer. Indien onze studenten konden opgeleid worden in een dampkring van geestdrift voor de zending, en onze leeraars er toe gebracht konden worden om te gelooven dat het groote doel van het bestaan hunner gemeenten is om Christus aan ieder schepsel bekend te maken; indien men de menschen bewegen kon om het nieuws van het Koninkrijk en deszelfs uitbreiding te lezen en er belang in te stellen; indien wij onze vrome christen-mannen en vrouwen er toe konden krijgen om onze jonge menschen zoo te organiseeren, dat hunne opleiding in den dienst der zending een gedeelte van hunne

opvoeding in de liefde van Christus en tot een leven van godzaligheid zou uitmaken; — dan zou er reden wezen om te hopen dat het werk gedaan zal worden, en dat binnen den tijd van dertig jaren het evangelie binnen het bereik van elken man en elke vrouw in de wereld gebracht zal worden, en hun werkelijk zal worden aangeboden.

Maar door al de toespraken heen is er de geheime erkenning dat er in al deze opzichten redenen tot onrust bestaan. De klachten over het gebrek aan zending-idealen en zending-ijver bij zeer vele leeraren en studenten, het gebrek aan belangstelling in de zending-berichten bij de meerderheid van onze lidmaten, de behoefte aan en het geroep om groote aantallen om onze jonge menschen op te leiden tot een leven van toegewijdheid aan de zending, dit alles bewijst dat er onder al deze behoeften eene diepere behoefte is. Er is behoefte aan eene krachtige herleving van het geestelijk leven, aan ware vurige liefde tot den Heere Jezus, aan geheele toewijding aan zijn dienst. Alleen in eene kerk waarin deze geest van herleving ten minste begonnen is bestaat hoop van eene grondige verandering in de betrekking van de meerderheid der christenbelijders tot het zendingwerk.

Ik erken dat ik gehoopt had dat dit vraagstuk,

als een van het allergrootst belang met het oog op de mogelijkheid van de spoedige uitvoering van het bevel van Christus, de aandacht der Conferentie zou hebben bezig gehouden. Toen de Studenten Vrijwilliger Beweging haar beroep op de kerken uitvaardigde en aankondigde dat zij tot wachtwoord aangenomen had: „De Evangelisatie der Wereld in dit geslacht”, werd haar boodschap met hartelijkheid ontvangen en beantwoord. Moeten wij nu wachten totdat zij voor de tweede maal komen, en de kerk vragen om te onderzoeken wat de groote hinderpaal is waardoor het volk des Heeren teruggehouden wordt om voorwaarts te komen om deze dringende zaak te ondernemen met die geestdrift welke de Heer met recht verwacht? Is het niet tijd dat een of ander vertegenwoordigend lichaam een beroep doet op alle medechristenen om een onderzoek in te stellen naar den aard en de uitgebreidheid van de kwaal welke de kerk van Christus zoo verlamt, en voor de wijze waarop zij tot een gezond en krachtvol leven kan worden terug gebracht? Te weten wat verkeerd is, en met schuldbelijdenis en verootmoediging tot den Heer weder te keeren zou nieuw leven in de kerk brengen, en gansch nieuwe kracht verschaffen voor het werk dat gedaan moet worden.

Het is onder indrukken als dezen dat ik

mij gedrongen gevoel om dit boekje te schrijven. Ik weet dat het geen gemakkelijke taak is om op nederige, innemende, teedere en toch getrouwe en doeltreffende wijze te spreken over wat gebrekkig en zondig in de kerk schijnt te wezen. En toch weet ik, dat er velen zullen zijn die hulp welkom zullen heeten tot de beantwoording van de vraag: Is er eenig vooruitzicht, eenige werkelijke mogelijkheid voor zoodanige herleving in de kerk, dat het bewijs geleverd zal worden dat **het eenige doel van de kerk als een geheel, en van elke gemeente in het bijzonder,** waar het volle Evangelie gepredikt wordt, is, om het evangelie aan ieder schepsel te brengen? En indien dit zoo is, welke is dan de weg die naar deze groote verandering leiden zal, en welke zijn de stappen die door de leidlieden op het gebied der zending gedaan moeten worden?

Moge God door zijn Heiligen Geest ons leiden tot een begrip van Zijn wil aangaande Zijne kerk, tot het geloof in Zijne macht en in Zijne belofte, en tot de gehoorzaamheid welke wandelen zal in elken weg dien Hij opent.

HOOFDSTUK II.

De Zending. — Eene toets van den toestand der kerk.

IN het vorig hoofdstuk werd de vraag gedaan : wat is noodig opdat het geestelijk leven in de kerk zoo verlevendigd worde dat de zending-zaak al die sympathie en ondersteuning zal erlangen waarop zij aanspraak maakt. Terwijl wij naar een antwoord op deze vraag zoeken, is het onze eerste plicht om nauwkeurig te berekenen wat de ware betrekking der kerk tegenover de zending is.

Laat ons dit hoofdstuk wijden aan de beschouwing van den toestand der kerk. Wij nemen als grondslag van ons onderzoek gedeelten uit een toespraak van Mr. Mott op de Conferentie. Het veelvuldig gebruik van het woord **Indien** wijst ons naar datgene waarin de kerk in de vervulling van hare plicht te kort geschoten is, herinnert aan den toestand waarin zij gevonden moest en kon worden, noodigt uit tot een onderzoek naar de oorzaak van mislukking, en leidt ons om te vragen wat het geneesmiddel voor zulk een toestand is.

Mr. Mott zeide:

„De Moraviërs hebben in evenredigheid met hun vermogen meer gedaan dan eenig ander lichaam van christenen. **Indien** leden van Protestantsche kerken in Groot Brittannië en in Amerika naar evenredigheid gaven, zouden de bijdragen voor de zending op £ 12 millioen beloopt en dus viervoudig vermeerderen. **En INDIEN zij in gelijke gehalten zouden uitgaan als zendelingen**, zouden wij in plaats van 18,000 eene macht van bijna 400,000 buitenlandsche arbeiders hebben, hetgeen veel meer is dan het getal zendelingen dat noodzakelijk wordt beschouwd, om de Evangelisatie der wereld gedurende den leeftijd van dit geslacht te volbrengen. De vraag is: Wat is er in verband met hun werk geweest **dat niet weder tot stand gebracht kan worden?**

„De wereldwijde verkondiging van het Evangelie, wacht op uitvoering door dit geslacht, **INDIEN het de gehoorzaamheid en de beslistheid heeft om haar te ondernemen**. Wij mogen niet zeggen dat er een enkel land op aarde is waar de Kerk, **INDIEN zij dit ernstig begeert**, niet afgezanten van Christus zenden kan om Zijne boodschap te verkondigen.

„Stel de honderd vijf en dertig millioen leden van Protestantsche Kerken tegenover de weinige duizenden, die de verachte secte uitmaakten, waardoor het werk op den Pinksterdag begonnen werd. Als wij ons de heldendaden van die jeugdige Kerk voor den geest roepen, kunnen wij dan twijfelen aan de bekwaamheid van de Christenen van onze dagen, om, indien zij met eendracht zouden besluiten om het te doen, in het tegenwoordig geslacht nog, het geheele menschedom de gelegenheid te geven om Christus, den Zaligmaker en Heer te kennen?

„De geldmacht der Kerk is reusachtig. **Indien** slechts een vierde van de leden der Protestantsche Kerken een halve penny per dag zouden geven, zou men meer dan

vijf en twintig millioen pond stg. in een jaar bijeen brengen in plaats van vier millioen pond, zoo als in het afgelopen jaar geschied is.

„Er zijn niet minder dan tachtig Bijbel-Genootschappen. **INDIEN het werk behoorlijk bevorderd werd**, zou elke inwoner van Azië en Afrika nog voor het einde van dit geslacht in staat zijn in zijn eigen taal de groote werken Gods te lezen of te hooren.

„De verschillende Christelijke organisaties van jonge menschen tellen, in Noord-Amerika alleen, ruim zes duizend leden. Deze jonge menschen zelve zouden, **INDIEN zij behoorlijk opgevoed en geleid werden**, in staat zijn om elk jaar eene som bijeen te brengen, groot genoeg om al de buitenlandsche zendelingen, die noodig zijn om de Evangelisatie der wereld te volbrengen, te onderhouden.

„De Zondagscholen tellen meer dan 20 millioen scholieren **INDIEN dezen geleerd werden** om één penny per week te geven zouden zij bijeenbrengen een bedrag, grooter dan de geheele opbrengst van alle zendinggiften van het Christendom.

„Er zijn nu waarschijnlijk twee honderd duizend soldaten in Zuid-Afrika. De openbaring van de eenheid en de macht van het Britsche Rijk heeft ons allen getroffen; het voorbeeld van de republieken wier oude mannen en jongens uitgingen om voor hun land te vechten, heeft ons diep bewogen; en toch wanneer men aan de hand geeft, dat het geheele Christendom zich zou vereenigen om vijftig duizend zendelingen uit te zenden, wordt het als onpractisch en hersenschimmig beschouwd: **men stelt het voor, alsof het voor de hulpkrachten der kerk eene te groote inspanning zou zijn.**

„Was het niet Bisschop Thoburn die zeide dat **INDIEN deze Conferentie en diegenen die zij vertegenwoordigt, hun plicht wilden doen**, er binnen de

eerste tien jaren van de nieuwe eeuw tien millioen zielen voor de kerk van Christus ingezameld zouden worden? En was het niet Dr. Chamberlain die beweerde dat het mogelijk was om geheel Indië onder de heerschappij van Christus te brengen binnen den leeftijd ten minste van sommigen in deze vergadering?"

In een toespraak van Mr. Robert Speer lezen wij:

„Het doel der buitenlandsche zending is om Jezus Christus aan de wereld bekend te maken. De kerk kan het werk doen. **INDIEN zij het wilde, indien dit doel haren geest beheerschte.** Ik was blijde op de eerste bladzijde van ons program deze woorden van den stervenden Simeon Calhoun te lezen: Het is mijne diepe overtuiging en ik zeg het bij herhaling dat, **INDIEN de kerk van Christus ware, wat zij wezen moest.** er geen twintig jaren zouden voorbijgaan voordat de geschiedenis van het kruis aan het oor van elken levenden mensch gebracht zou worden.”

En — om nog een getuige aan te halen — Rev. W. Perkins, de secretaris van het Wesleyaansch Zending Genootschap in Londen zeide:

„De gevolgen van de buitenlandsche zending waarover wij ons verheugen en waarvoor wij dankbaar zijn, zijn groot, **zij zouden honderdmaal grooter geweest zijn, INDIEN de kerk, in de twee groote zaken van gebed en milddadigheid geweest ware, wat zij had moeten zijn.**”

Wij allen kennen de kracht van het woord **Indien.** Het stelt voor de oorzaak waarop zekere uitwerkingen volgen. Het wijst naar de voorwaarden vereischt om de gevolgen

welke wij begeeren te verzekeren. Wij vinden in de plaatsen door ons aangehaald, en in zending literatuur in verschillende vorm van uitdrukking vaak terug komende dezelfde gedachte onophoudelijk herhaald: zij verzekert ons hoe zeker en spoedig de Evangelisatie der wereld volbracht zou zijn, **indien** de kerk niet ontrouw ware in het doen van hetgeen haar van haren Heer bevolen is.

Het helpt weinig dat deze overtuigingen uitgesproken worden: laat ons zien wat wij behooren te leeren, en wat er gedaan kan worden om den blaam, welke er op ons als op eene kerk van Christus rust, weg te krijgen. Dit herhaald **Indien** geeft zoo als wij gezegd hebben, vier vragen aan de hand: Heeft de kerk werkelijk schuld, zoo ja, waarin? Is het haar mogelijk om te doen wat gevorderd wordt? Wat was de oorzaak van haar verzuim? Hoe kan zij van dit gebrek verlost worden?

1. Het herhaalde **indien** wijst **iets verkeerd aan in de kerk** met betrekking tot het bevel van Christus om de wereld te Evangeliseeren. Let op de woorden waarop wij met de zwarte letter klem gelegd hebben en op de beschuldiging welke zij bevatten. **De kerk heeft niet „de gehoorzaamheid en de beslistheid om de taak te ondernemen,”** om het evangelie in dit geslacht aan elk schepsel te verkondigen.

„Zij begeert niet ernstig” om het evangelie in elk land op den aardbodem te verkondigen. De Christenen van onze dagen **„zijn niet eendrachtelijk besloten om het werk ten uitvoer te brengen.”** Zoo de kerk van onzen tijd het werk deed, of het bewijs leverde dat zij gereed was om het te doen, zou dit herhaald beroep op het **Indien** niet noodig zijn. Één vierde der leden van de Protestant-sche kerken **zijn niet gereed om „een halve penny per dag te geven”**. Wij zijn niet gereed om toe te zien dat het werk van Bijbel verspreiding **„behoorlijk bevorderd wordt”**. De Christelijke jonge lieden van Amerika **zijn in staat** om al het geld voor de zendelingen, vereischt om de wereld te evangeliseeren, bijeen te brengen, maar de kerk **bestuurt en voedt ze niet behoorlijk op** voor dit doel. De leerlingen van Zendingscholen konden zoo veel doen, maar **zij worden hiertoe niet opgeleid**. Het Protestantsche Christendom **beschouwt het „onpractisch en hersenschimmig”** om vijftig duizend mannen te geven voor de dienst van Christus en zijn Koningrijk in het buitenland; **het zou eene „te groote inspanning voor de krachten der kerk zijn.”** De conferentie, en de kerk welke zij vertegenwoordigt, zijn niet gereed **„om hun plicht te doen”**. De kerk is niet gewillig „om

Jezus aan de wereld bekend te maken". **Dit doel „beheerscht haren geest niet"**. In deze zaak is de kerk van Christus **niet „wat zij behoort te zijn"**.

Deze beschuldigingen tegen de kerk werden niet ingebracht door ongeloovigen of vijanden, maar door eenigen van de getrouwste dienaars der kerk. Zij werden uitgesproken in de tegenwoordigheid van eenige duizenden van zendingen en zendingvrienden. Indien zij onwaar waren, zou men ze ontkend en wederlegd hebben. Maar niemand kan ze ontkennen. In deze zaak doet een klein gedeelte der kerk haar uiterste; in de overgrootste meerderheid harer leden is zij niet wat zij wezen moet. **Zij begeert niet waarlijk** dat Christus zoo spoedig mogelijk aan elk schepsel bekend gemaakt zal worden. **Dit doel beheerscht haren geest niet.** — **Zij is niet gereed om hare plicht te doen.**

Deze beschuldiging is onuitsprekelijk ernstig — zij is eenvoudig ontzagwekkend. Het zal niet gaan er naar te luisteren en ze dan weg te leggen en te vergeten. Iedereen die de kerk van Christus lief heeft, die Christus Jezus zijn Heer lief heeft, die de zielen die wegens dit verzuim verloren gaan lief heeft, moet stil staan en overwegen wat dit beteekent. Dat Christus zijn leven gegeven heeft om ons te

dienen, en ons gevraagd heeft ons leven te geven om Hem te dienen, dat Christus zijn stervende liefde in onze harten uitgestort heeft en ons gevraagd heeft die aan anderen mede te deelen; dat Christus in zijn liefde voor allen gestorven is en zich van ons afhankelijk gesteld heeft om hen van die liefde te laten weten; dat Christus de folterende angst des kruises verduurd heeft voor de vreugde van de verlorengaanden te winnen en te redden, en er op gerekend heeft dat onze liefde er vreugde in zou scheppen om Hem blijde te maken door Hem zijn loon te brengen; en dat de groote meerderheid van hen die belijden alles aan zijne stervende liefde verschuldigd te zijn, geheel onverschillig zijn met betrekking tot de vraag of zij Hem behagen en of zij hunne medemenschen zegenen zullen door hen voor die liefde te winnen, — waarlijk het kan niet waar zijn dat zijne liefde ooit eene werkelijkheid voor hen was, want anders konden zij hunne roeping zoo niet verwaarloozen. Of het moet zijn dat men ze nooit recht geleerd heeft waartoe zij verlost zijn: de kerk moet, terwijl zij hen oproep om redding voor zichzelf te zoeken, voor hen verborgen gehouden hebben het groote doel van hunne verlossing n.l. dat zij leven moesten om anderen te redden. Maar wat ook al de oorzaak moge zijn, hier is het ernstig

feit, — eene kerk gekocht met het bloed van Gods Zoon, om zijn boodschapster aan eene stervende wereld te zijn, weigert voor het grootste gedeelte om hare roeping te erkennen of te vervullen. Geene woorden kunnen uitdrukken, en geen geest kan vatten de vreeselijke beteekenis en de gevolgen van dit verzuim en de veroordeeling opgesloten in de eenvoudige **Indiens** waarover wij spreken.

2. En laat ons niet meenen dat deze toestand van zaken te wijten is aan eene noodlottige noodzakelijkheid of aan eene natuurlijke onmogelijkheid. Deze **Indiens** wijzen heen **naar wat de werkelijke bestemming der kerk is**. Droomers spreken over onmogelijkheden en berekenen wat gedaan kon worden als zij verwezenlijkt werden. Wij luisteren hier naar mannen die woorden van nuchterheid en waarheid spreken. Deze **Indiens** stellen **wat zekerlijk en Goddelijk mogelijk is**. Zij wijzen ons terug naar de Pinkster Gemeente, en wat zij gedaan heeft.

„De wereld in dit geslacht te evangeliseeren is mogelijk,” zeggen zij, „als wij de zaak bij het licht van de heldendaden der eerste Christenen beschouwen. Zij hebben meer gedaan om dit werk uit te voeren dan eenig volgend geslacht. Als wij het geheim van hetgeen zij tot stand gebracht hebben bestudeeren, dan komen wij tot de gevolgtrekking, dat er geen methode van wezenlijk belang is die zij gebruikt hebben, die niet nog heden

zou kunnen gebruikt worden, en dat zij zich van geen macht bediend hebben, die ons ook niet ten dienste staat."

Wij hebben de groote kracht van God en Zijn Heiligen Geest zoo zeker als zij die gehad hebben. De macht van Zijne stervende liefde in het hart; van een triomfeerend geloof in Christus; van een eenvoudige, moedige, persoonlijke getuigenis; van geduldig lijden; van vurige, volstrekte toewijding; de hemelsche macht welke de wereld overwint door Hem die ons heeft lief gehad — dit alles kunnen wij zoo zeker hebben als zij ze gehad hebben.

„Het is mogelijk, de wereld in dit geslacht te evangeliseeren, als wij de zaak in het licht van de heldendaden der zending van lateren tijd beschouwen. Het meest treffend voorbeeld is dat der Moraviërs. **Indien** de leden der Protestantsche kerken zouden uitgaan in getallen in evenredigheid met die door hen uitgezonden, zouden wij eene macht van bijna 400.000 arbeiders in het buitenslandsch zendingveld hebben, hetgeen veel meer is, dan het getal, dat naar berekening noodig is, om de taak uit te voeren."

De Moravische kerk is een van de kleinste in getal en van de armste aan middelen van al de kerken. Wat zij gedaan heeft dient tot bewijs, dat de geheele kerk, als zij tot besef van hare roeping komt, gewisselijk het werk kan uitvoeren. Beschouwen wij de gelegenheden der kerk in de geopende deuren in elk

land der wereld, de groote hulpbronnen welke zij heeft in de bezittingen van hare leden, de aantallen arbeiders welke zij tot hare beschikking heeft, en de overtuiging dat door ze uit te zenden zij zich zelve niet verzwakken, maar wel verlevendigen en versterken zal, dan zien wij dat het **geheel in de macht der kerk is**, om het Evangelie nog in dit geslacht aan elk schepsel te brengen. Laat ons tijd nemen om ten volle onder den invloed te komen van deze groote gedachte ons voor de aandacht gebracht door diegenen die met ons pleiten. Het zal kracht geven aan hetgeen gezegd is met betrekking tot het vreeselijk verzuim der kerk. Het zal voorbereiden tot het onderzoek voor de wijze waarop wij met dit kwaad moeten te werk gaan.

3. Deze **INDIENS noodigen ons uit tot een onderzoek naar de oorzaken van dit vreeselijk verzuim**. Waarom is de kerk van Christus zoo geheel ontrouw geweest? Belijdt het Protestantsch Christendom niet, en dat eerlijk, Christus als zijn Heer te erkennen en Gods woord als de regel van zijn doen? Is het niet onze eenige hoop, dat wij de nakomelingen, de ware opvolgers zijn der Pinkster Gemeente en als zoodanig de erfgenamen van al haar beloften en krachten? Zijn wij niet als kinderen der Hervorming in bezit van de

groote waarheden dat ieder levend mensch recht op Gods woord heeft zooals het hun door Gods Geest geleerd wordt, en een vrijen toegang door Christus tot Gods vergevende genade? En is het niet de hoofdsom en het middenpunt onzer belijdenis dat wij Jezus als Heer en Meester erkennen, en onszelf overgegeven hebben om te doen wat Hij gebiedt? En hoe is het dan dat de kerk, in de zaak waarvan de verheerlijking van Christus het meest afhangt, en waarop Hij Zijn liefde-hart het meest gezet heeft, zoo geheel is te kort gekomen in het beseffen of vervullen van hare hooge bestemming.

Het zou gemakkelijk zijn vele oorzaken te noemen die medewerken om dezen ontrouw voort te brengen. Maar zij kunnen allen samen gevat worden in het eene antwoord: **De lage toestand van het geestelijk leven in de Kerk.** De leiding van den Heiligen Geest in zijn kracht en in zijn volheid in het leven van den geloovige is onmisbaar voor de gezondheid en sterkte der Kerk. De Heilige Schrift leert ons hoe gemakkelijk het voor een Kerk en hare leden is om te hebben eene rechtzinnige geloofsbelijdenis, eene getrouwe waarneming van godsdienstplichten, een ijver voor de uitbreiding der Kerk en voor werken van philanthropie welke binnen den omvang der menschelijke natuur gelegen zijn, terwijl het-

geen volstrekt geestelijk, bovennatuurlijk en goddelijk is in een groote mate gemist wordt. De geest der wereld, de wijsheid en de wil van den mensch in het onderwijzen van het woord en in het bestuur der Kerk maken haar grootendeels tot eene menschelijke inrichting waarin weinig van de macht des hemels en des eeuwigen levens gevonden wordt. In zoodanige Kerk moge de zending een plaats hebben, doch het is niet de plaats die Christus gewild heeft, en er is niet de kracht welke noodig is om het bevel van Christus uit te voeren. Het vuur van liefde tot Christus en tot zielen, de geestdrift van zelfopoffering en van geloof in de almachtige Kracht die de dooden kan levend maken, wordt gemist.

Wereldsgezindheid en gebrek aan gebed behooren tot de voornaamste verschijnselen van dezen ziekelijken toestand. Indien er iets is waarop de Geest Gods in de Schrift aandringt, is het dat zijn Koningrijk niet van deze wereld is, dat de Geest der wereld de dingen van God niet kan verstaan, dat afzondering van de wereld in gemeenschap en in gedrag, en onbepaalde overgave aan het leven dat uit den hemel is, noodzakelijk is om den Heere Jezus te kunnen volgen. Het is een algemeen bekend feit — dat de meeste Christenen niets voor de zending over hebben en

er niets voor geven, dat velen maar weinig geven, en dan niet eens wegens de hoogste drijfveer. Dit alles is eenvoudig een bewijs van de wereldsgezindheid waarin de meeste Christenen leven en welke de Kerk niet zoekt uit te werpen of niet kan uitwerpen. Christus moest van den hemel komen om menschen uit deze tegenwoordige booze wereld te trekken: het eischt niets minder dan de Geest des hemels in de discipelen van Christus om hen vrij te maken van den Geest der wereld, en om hen gewillig te maken om alles op te offeren om de wereld voor Christus te winnen. Het eischt denzelfden Geest — de Geest waardoor God Zijn Zoon voor de wereld gegeven heeft — om de Kerk te vernieuwen ten einde de wereld voor Zijn Zoon te winnen.

Gebrek aan gebed is een ander verschijnsel van dezen ziekelijken toestand. Een wereldsche Geest in den Christen verhindert hem om veel te bidden. Hij ziet de dingen aan in het licht dezer wereld. Hij is niet tehuis in de hemelsche plaatsen. Hij heeft geen besef van de donkere macht der zonde in de menschen rondom hem, en geen begrip van de ernstige behoefte aan rechtstreeksche goddelijke tusschenkomst. Hij heeft weinig geloof aan de krachtdadigheid van het gebed, aan de behoefte aan veel en toenemend gebed, aan de macht welke er in

hem is om in Christus naam te bidden en te overwinnen. Ware weldadigheid, het geven wegens liefde tot Christus, het ware gebed, het vragen en op Hem rekenen om de gave te zegenen en om Zijn Geest in zijn werk te geven zijn de bewijzen dat de wereldsche Geest overwonnen wordt en dat de ziel hare geestelijke gezondheid terug krijgt. **INDIEN** de Kerk worden zal wat zij wezen moet, en voor de evangelisatie der wereld doen zal wat haar Heer eischt, dan moeten deze ziekelijkheid en dit verzuim erkend worden en dan moet er naar verlossing gezocht worden.

4. Deze **INDIENS** zetten ons aan om te vragen **hoe deze verlossing gevonden kan worden**. Wat moet het geneesmiddel zijn voor dezen ziekelijken toestand? Een ziekelijke man kan niet het werk van een gezonden doen. Om te helpen om het kruis van Christus naar de wereld te dragen eischt de kracht van volle geestelijke gezondheid. Hoe moet die gevonden worden?

In alle wederkeeren tot God ten einde Hem te dienen en nieuwen zegen van Hem te verkrijgen is de eerste stap altijd — Belijdenis. Op de voormannen in het zendingwerk der Kerk, die de groote behoeften der wereld behooren te kennen, die de beteekenis en de ernst van des Heeren bevel verstaan, die gevoelen hoe

ontoereikend de voorziening is welke de Kerk tot het werk maakt — op hen rust de ernstige plicht om hunne stemmen op te heffen en Gods volks hunne zonden bekend te maken. Het is zeer mogelijk dat men zoo ingenomen is met zijn bijzonder arbeidsveld, en met de gedachte aan hoeveel er gedaan wordt, dat de uitgestrektheid en de misdadigheid van wat er **niet** gedaan wordt betrekkelijk uit het oog verloren worden. De jongste statistieke opgaven zeggen ons dat er, aan het einde der eeuw, als vrucht der zending 1,300,000 avondmaalgangers uit de heidenen waren en 4,400.000 inboorlingen die nominaal het Christendom aanhangen en rechtstreeksch in aanraking met evangelisatiewerk komen. (Dr. Dennis in Rap. E. M. C. vol. 11 pag. 423). Tegenover de duizend millioen heidenen en Mahomedanen zijn wij dus slechts in aanraking met vijf millioen. En zij zijn toch allen zielen voor wie Christus is gestorven en die door Hem aan ons zijn toevertrouwd. Men denke wat dit beteekent. Iemand is mij Duizend Pond schuldig. Hij heeft beloofd mij zoo spoedig mogelijk aftebetalen. Na eenige jaren komt hij en brengt mij vijf pond, en spreekt met grooten ophief van zijne trouw dat hij zooveel van zijn schuld heeft voldaan. Wat dunkt u zou ik veel verwachting hebben van de schuld spoedig geheel afbetaald te zien. De Heer heeft aan zijn kerk

duizend millioen heidenen toevertrouwd, om elkeen hunner met hem bekend te maken. De Kerk heeft aan slechts vijf millioen dat gedaan; de overige 995 millioen weten van Hem nog niets. En is er bij de Kerk nog volstrekt niet die ernst te zien, die de hoop geeft dat het werk zal ondernomen en gedaan worden. Zoolang als Christenen niet geleid worden om te gehoorzamen, te geven, en te leiden om geopende oogen welke de velden „wit om te oogsten”, aan hen toevertrouwd, te zien, zullen zij nooit komen tot de erkenning van de grootheid van het werk en van hunne eigene ongeschiktheid, en ook niet tot een besef van de ernstige behoefte om te wachten op de goddelijke kracht welke hen tot de vervulling van deze taak geschikt kan maken.

Naarmate wij dit inzien, zullen wij gevoelen en belijden hoe weinig de Kerk gedaan heeft, en de schuld en schande, welke er op het lichaam van Christus rusten, zullen als een zware last, de last des Heeren op ons worden. Wij verheugen ons er over, en danken God voor de 15.460 buitenlandsche zendelingen die nu onder de nog niet eens vijf millioen inboorlingen tot het werkelijk Christendom gebracht, arbeiden. Maar welke pogingen worden er aangewend om de duizend millioen te bereiken? Zij sterven tegen dertig millioen per jaar —

binnen dertig jaren zullen zij in de donkere eeuwigheid overgegaan zijn. Welk vooruitzicht bestaat er dat zij spoedig bereikt zullen worden? Elk genootschap klaagt over gebrek aan fondsen. Het wordt gezegd dat een derde van de leden der Kerk niets voor het Koninkrijk over hebben en er niets voor geven; dat een ander derde er weinig voor doet en er weinig om geeft, en dat weinige niet eens uit de rechte beweegredenen; en dat van de overigen — het is werkelijk minder dan een derde — slecht een klein gedeelte hun uiterste doen, en met hun geheel hart geven en bidden. Is niet de ongehoorzaamheid der Kerk in de groote meerderheid harer leden, hare verwaarloozing van des Heeren werk, haar weigeren om gehoor te geven aan de oproepingen om tot Zijne hulp te komen eene zonde en een schuld grooter dan wij vermoeden? Indien de Kerk waarlijk ontwaken zal uit haren slapen, is het ééne noodige, dat diegenen, aan wie God Zijn zendingwerk in de wereld heeft opgedragen, behooren te doen, dan niet dat zij in hunne pleitredenen voor de menschen zullen leggen de groote onevenredigheid tusschen hetgeen er gedaan wordt en hetgeen er gedaan moest en kon worden, en dat zij de schuld en de schande er van voor de aandacht zullen brengen tot dat een steeds toenemend aantal zich voor God zullen buigen

in schuldbelijdenis en verootmoediging, en in een geroep om vergiffenis en genade zoo ernstig als toen zij hun eigen zaligheid zochten?

Met een beroep op menschen moet er een beroep op God gepaard gaan. Het werk is het Zijne: Hij zorgt er voor. De macht is de Zijne: Hij geeft haar. De kerk is de Zijne: Hij wacht om haar te gebruiken. De wereld is de Zijne: Hij bemint haar. Hij kan Zijn volk gewillig maken in den dag aan zijn heirkraft. Hij zal hooren naar het geroep van Zijne knechten, die Hem geen rust geven. Hij heeft een welbehagen in het bewijzen van Zijn getrouwheid door Zijne beloften te vervullen. Zaken kunnen niet voortgaan zoo als nu, als de wereld nog in dit geslacht geëvangéliseerd moet worden. Meer dan vijf jaren zijn reeds voorbij sedert dit wachtwoord in het openbaar uitgesproken werd. Binnen dit geslacht d.i. binnen 30 jaren **moet het Evangelie elk schepsel aangeboden worden.** Als er niet een groote verandering over de kerk komt, **en zij zich niet aan het werk overgeeft zoo als zij nog niet gedaan heeft,** kan het werk niet volbracht worden. Maar het kan geschieden indien Gods volk op hunne aangezichten vallen willen om hunne zonden en de zonden hunner broederen te belijden. Laat hen God vragen om de oorzaak van al de mislukking aan te

wijzen en dan de boodschap aan Zijne kerk brengen. Laat hen de groote waarheid prediken, dat, zoo als het winnen van de wereld voor Christus het hoofd — het eenige doel van het bestaan der kerk is, alzoo de liefde tot zielen — de overgave van het geheele leven aan Christus tot zijn gebruik om zielen te winnen — de plicht, het eenig gezond leven, voor elken geloovige is. Er zijn tien duizenden van Gods kinderen die niet onwillig zijn — of laat mij liever zeggen — die in het geheim verlangen om hun Heer te dienen, maar die niet weten hoe het te doen, of die den moed daartoe niet hebben.

De tijd zal dan komen dat wij niet langer zullen behoeven te zeggen, **INDIEN de kerk ware wat zij wezen moest**, maar dat wij vreugde en kracht zullen vinden in het lijden van een voorbereid volk langs dien moeilijken doch gezegenden weg, waarop het kruis van Christus tot elken mensch op Gods aardbodem gebracht wordt, en in het worstelen met de heiren der hel om plaats te maken voor het Koninkrijk van Christus den Overwinnaar.

HOOFDSTUK III.

De Moravische Kerk en de liefde tot Christus.

LAAT mij wederom de woorden van Mr. Mott aanhalen :

„Het meest treffend voorbeeld, van wat men in belang van de buitenlandsche zending uitvoeren kan is dat van de Moraviërs. Zij hebben in evenredigheid met hunne krachten, meer gedaan, dan eenig ander lichaam van Christenen. **INDIEN leden van Protestantsche kerken in Groot-Brittannië en in Amerika, in evenredigheid met hen, zouden geven, dan zouden de bijdragen voor de zending beloopt op £ 12 millioen, of viervoudig vermeerderen. En INDIEN zij als zendelingen zouden uitgaan in gelijke getallen, zouden wij een macht van bijna 400.000 buitenlandsche arbeiders hebben, hetgeen veel meer is, dan het getal zendelingen dat berekend wordt, noodig te zijn, om de Evangelisatie der wereld uit te voeren. De vraag is: wat is er in verband met het werk, dat niet weder herhaald zou kunnen worden?**”

Op de Conferentie deed de Secretaris van het Zending Genootschap der Moravische Kerk in de Vereenigde Staten de volgende opsomming van het werk der Kerk:

„Zelfs nu hebben de Moraviërs voor elke acht en vijftig communicanten te huis één zendeling in het buitenland

en voor elk lidmaat in de gemeenten te huis, hebben zij twee leden in de gemeenten uit de heidenen bijeen vergaderd . . . Wat was nu de prikkel tot het doen van buitenlandsch zendingwerk, dat zoodanige vruchten heeft geleverd? Terwijl zij het oppergezag van de groote opdracht des Heeren erkenden, hebben de Moravische Broeders altijd nadruk gelegd op de bezielende waarheid: Hij zal deelen van den arbeid zijn deel, en verzadigd worden, uit Jesaja 53 : 10—12 getrokken, als hun hoofdprikkel, en maakten zij het lijden van onzen Heer, den spoorslag tot alle zending-werkzaamheid. Uit die profetie trokken zij hun zendings-oorlogskreet: „**Om voor het LAM dat geslacht werd, het loon van zijn lijden te winnen.**” Wij voelen dat wij Hem eenigszins vergoeden moeten voor het vreeselijk lijden dat Hij verduurde toen Hij onze zaligheid uitwerkte. De eenige wijze, waarop wij Hem vergelden kunnen, is door zielen tot hem te brengen. Als wij hem zielen brengen, vergoeden wij Hem voor den arbeid zijner ziel. Langs geen anderen weg kunnen wij zoo krachtdadiglijk den lijdenden Heiland de vergelding van zijn lijden brengen, als door zendingarbeid, hetzij wij dien zelve verrichten of anderen er toe uitzenden. Breng deze brandende gedachte van **de persoonlijke liefde tot den Zalig-maker, die mij verlost heeft**, in de harten van alle christenen en gij hebt den krachtigsten prikkel tot zendingwerk, dien men hebben kan. **O, indien wij dit zending-vraagstuk een persoonlijk konden maken!** Indien wij de harten der menschen konden vervullen met de liefde van Christus die voor hen gestorven is, dan zou de onverschilligheid van het Christendom verdwijnen en het koninkrijk van Christus zou verschijnen.”

Indien het beroep op het voorbeeld de Moravische Broeders eenigen invloed zal uitoefenen

en de kerk opgewekt zal worden om in hunne voetstappen te wandelen, dan moeten wij uitvinden door welke beginselen zij bezielt worden, door welke macht zij in staat gesteld worden om zoo veel te doen, en vooral langs welken weg God hen tot het doen van dat werk geschikt heeft gemaakt. Wij kunnen niet dezelfde gevolgen hebben zonder dezelfde oorzaken. Naar mate wij de voorwaarden van hun succes ontdekken zullen wij de oorzaak van de mislukking der hedendaagsche kerk vinden, en ook de weg van herstelling. Een beknopt overzicht van de geschiedenis der Moravische kerk zal zeer leerzaam bevonden worden.¹⁾

Haar oorsprong. — Moravië en Bohemen zijn twee provinciën in het Noord-Westen van Oostenrijk, die aan Saksen grenzen. In de zevende en achtste eeuw ontvingen zij hun kennis van het Evangelie eerst van de Grieksche en later van de Roomsche kerk. Daar de Grieksche kerk de prediking in de landstaal toeliet, en hun den Bijbel in hun eigen taal gaf, ontstonden er verdeeldheden, welke een steeds toenemenden strijd veroorzaakten. Trapswijze kreeg de Roomsche kerk de overhand,

(1) De volle geschiedenis van de oude kerk der Broederen (1400 — 1700) zal gevonden worden in „The History of the Church known as the **Unitas Fratrum**, founded by the Followers of John Huss,” door E. de Schweinitz, Bisschop. Bethlehem, Pa.

en van het begin der vijftiende eeuw af, toen Johannes Huss verbrand werd omdat hij het Evangelie verkondigde, (1415) werd het land het tooneel van schrikkelijke vervolgingen. In den loop des tijds kwamen diegenen die het Evangelie getrouw bleven te zamen in een dorp in het Noord-Oosten van Bohemen, in de vallei van Kunwald, waar men hen toeliet om voor een tijd in betrekkelijken vrede te wonen. Hier waren zij in 1457 bekend als „De Broederen van de Wet van Christus.” Toen hun kerk gesticht werd namen zij den naam aan van **„De Vereenigde Broederen.”**

Hare tucht. — Een van de schoonste juweelen der Vereenigde Kerk was hare tucht. Het was niet den leer, maar het leven, niet de theorie, maar de praktijk dat hun zoo veel macht gaf. Toen de leidslieden der Groote kerkhervorming later met hun bekend werden schreef Bucer:

„Gij alleen, in de geheele wereld, vereenigt een heilzame tucht met een zuiver geloof. Wanneer wij onze kerk met de uwe vergelijken, moeten wij beschaamd staan. Moge God voor u bewaren, wat hij u gegeven heeft.”

Calvijn schreef:

„Ik wensch uwe kerken geluk, dat de Heer haar benevens een zuivere leer, zoovele voortreffelijke jaren gegeven heeft en dat zij zulke goede zeden, goede orde en goede

tucht onderhouden. Wij hebben sedert lang de waarde van zulk een stelsel ingezien, maar kunnen het op geenerlei wijze bereiken."

En Luther zeide:

„Zeg aan de Broederen, dat zij vasthouden moeten, hetgeen God hun gegeven heeft en dat zij hun inrichting en hun tucht niet moeten prijs geven."

En wat was hun tucht? „In elke bijzonderheid des levens — in bezigheid, in genot, in Christelijke dienst, in burgerplicht — gebruiken zij de Bergpredicatie als een lamp voor hun voet." Zij beschouwden de dienst van God als de ééne zaak om voor te leven, en maakten alle anderen dingen hier aan ondergeschikt. De leeraren en ouderlingen moeten de wacht over de kudde houden om toe te zien dat allen tot de verheerlijking van God leefden. Allen moesten één broederschap uitmaken, en elkander helpen en bemoedigen om een stil en Godzalig leven te leiden.

Haar lijden. — Gedurende de volgende halve eeuw woonden zij hier in betrekkelijken vrede ofschoon de vervolging elders voortduurde. Maar in de nieuwe eeuw vereenigden zich de Paus en de Koning tegen hen, en in 1515, juist toen de Reformatie in Duitschland aan het dagen was, scheen het bijna als of zij bijna uitgeroeid zouden worden. Met tusschenpoozen van tolerantie duurden de moeilik-

heden voort, tot dat in 1548 een Koninklijk Edict tien duizenden naar Polen dreef, alwaar zij een groote en bloeiende kerk stichtten. Met een nieuwen koning in 1556 kwam de vrede terug en de kerk der Broederen werd wederom op vasten voet bevestigd, en verdeeld in de drie provinciën van Moravië, Bohemen en Polen. Aan het einde der eeuw had de kerk het volk van een Bijbel voorzien, en de opvoeding op zulk eene wijze behartigd dat de Boheemsche scholen een naam in Europa hadden, en het volk beschouwd werd als het best opgevoede volk in de wereld. In 1609 verkregen zij den Boheemschen Vrijbrief (charter), waardoor hun voor het eerst volle godsdienstvrijheid geschonken werd, en in 1616 publiceerden zij hun **Orde van tucht** met eene volle beschrijving van de inrichting der kerk.

Haar ondergang. — Met de troonsbestijging van Frederik II veranderde alles terstond. De Dag van Bloed te Praag in 1620 was getuige van de executie van zes der voornaamste edellieden. Gedurende de zes volgende jaren was Bohemen een bloedbad, en 36,000 huisgezinnen verlieten het land. De bevolking verminderde van 3 millioen tot 1 millioen. De kerk der broederen werd opgebroken en verstrooid. Gedurende de geheele eeuw moesten diegenen die in het land bleven God in het

geheim dienen, en vormden wat genoemd werd „Het verborgen zaad”. Als wij de draad der geschiedenis weder opnemen, in 1722, zullen er juist 100 jaren verlopen zijn, gedurende welke God alleen weet wat er geleden werd. Doch zelfs gedurende dien tijd was de hoop niet geheel verdoofd. Comenius, de laatste bisschop der kerk in Moravië, schreef in 1660:

„De ondervinding leert duidelijk dat zekere kerken somtijds verdelgd worden door de hand van God, welke in toorn wordt uitgestrekt. Nochtans geschiedt dit op zulk eene wijze, dat andere kerken in de plaats ervan gesteld worden of **dat diezelfde kerk in andere plaatsen weder opstaan**. Of God haar waardig achten zal, om haar in haar geboorteland te doen herleven, of haar te laten sterven **en haar elders te doen herleven**, weten wij niet . . . Volgens zijn eigen belofte, zal het Evangelie door die Christenen, die rechtvaardiglijk gekastijd zijn geworden, **aan de overige volkeren der aarde gebracht worden**; en alzoo zal — gelijk van ouds af, onze val de rijkdom der wereld zijn.”

In 1707 werden woorden van gelijke beteekenis gesproken door Georg Jaeschke, een van de weinige getuigen der waarheid in dien tijd. Hij was de Vader van Michael Jaeschke en Grootvader van Augustinus en Jakob Neisser, die met hunne vrouwen en kinderen het eerste gezelschap vormden dat naar Herrnhut werd geleid. Op zijn sterfbed sprak hij in den ouderdom van drie-en-tachtig jaren:

„Het moge schijnen alsof het laatste einde van de kerk der Broederen gekomen is. Maar, mijn geliefde kinderen, gij zult uwe groote verlossing zien. Het overblijfsel zal gered worden. Ik weet niet of deze verlossing hier in Moravië geschieden zal, dan of gij zult moeten uitgaan uit Babylon; maar ik weet, dat het niet lang na dezen plaats hebben zal. Ik ben geneigd om te gelooven, dat er een uittocht zijn zal en dat er een toevluchtsoord aangeboden zal worden, op eene plaats waar gij in staat zult zijn, om den Heere zonder vreeze en in overeenstemming met Zijn Heilig Woord te dienen.”

Een Toevluchtsoord. ¹⁾ — De Heere had voor zijn volk bereid een toevluchtsoord, waar de kerk der Broederen opnieuw gesticht zou worden.

Het was in 1722 dat Christiaan David van graaf Zinzendorf verlof ontving, om vluchtelingen van Moravië naar zijn landgoed in Saksen te brengen. Christiaan David was Roomsche-Katholiek geboren doch kon geen rust in zijn kerk vinden. Als soldaat in Saksen vond hij Christus uit de onderwijzing van een Godzaligen Lutherschen predikant. Hij keerde naar Moravië terug om den Zaligmaker, dien hij gevonden had, te prediken, en sprak met zoo veel kracht dat er eene opwekking op volgde. Vervolging was spoedig het gevolg, en de prediker ging om een toevluchtsoord voor de vervolgenden te zoeken. Toen hij van Zinzendorf de belofte

¹⁾ Zie a short History of the Moravian Church. Door J. E. Hutton.

had verkregen dat hij de vluchtelingen ontvangen zou, keerde hij weder en leidde zijne eerste bende van tien uit met wie hij Berthelsdorf, het landgoed van Zinzendorf, in Juni 1722 bereikte. Van tijd tot tijd ging deze vrome dienstknecht des Heeren terug om het Evangelie te prediken, en diegenen uit te leiden die gewillig waren om alles te verlaten. Langs dezen weg duurde het niet lang of zoo wat 300 hadden zich bijeen vergaderd, velen uit wat genoemd werd „Het verborgen zaad” — de ware afstammelingen van de oude Broederen. De plaats hun toegekend droeg den naam van Hutberg — De Wachtheuvel. Zij noemden hun nieuwe kolonie Herrnhut — Des Heeren Wacht. Zij namen het woord in deszelfs dubbele beteekenis. De Wacht des Heeren die Hij over hen zou houden, en de Wacht des Heeren welke zij in het bidden en in het wachten op zijne leiding houden moesten, moest hun veiligheid zijn.

De Nieuwe Leidsman. — Zoodanig was het materiaal door God te Herrnhut gebracht, waarvan Hij voor zich zelven een huis zou bouwen. Laat ons voor een oogenblik letten op den man dien Hij voorbereid had, om als een wijze bouwmeester het opzicht over het werk te hebben. Graaf Zinzendorf werd in Mei 1700 van vrome ouders geboren. Zijn

vader had op zijn sterfbed, het kind, dat toen slechts zes weken oud was, in zijne armen genomen en aan de dienst van Christus gewijd. „Reeds in mijne kindschheid” zoo schreef Zinzendorf later, „had ik den Zaligmaker lief, en had ik overvloedigen omgang met Hem. In mijn vierde jaar begon ik God ernstig te zoeken, en besloot ik om een ware dienstknecht van Jezus Christus te worden”. In de school van den Godzaligen Franke te Halle, ontmoette hij meermalen als jongeling zendelingen, die er op bezoek kwamen, en zijn hart werd getroffen door de gedachte aan arbeid voor Christus onder de heidenen. Onder de jongens op school stichtte hij de „**Orde van het Mostaardzaad**”. Zij verbonden zichzelve; 1, om vriendelijk te zijn jegens allen; 2, om hun welvaart te zoeken; 3, om te trachten hen naar God en naar Christus te leiden. Als zinnebeeld hadden zij een klein schild waarop gevonden werd een **Ecce Homo** (Een beeld van den lijdenden Heiland) en de leuze, **Zijne striemen onze genezing**. Ieder lid droeg een ring met het opschrift, „Niemand leeft zichzelve”. Voor dat hij Halle verliet maakte hij met een intiem vriend een verbond om voor de bekeering der heidenen te arbeiden, vooral van degenen waar anderen niet naar omzagen. Van Halle ging hij naar Wittenburg, waar hij met andere studenten

bedestonden hield, en dikwijls nachten in het gebed en de studie van Gods woord doorbracht.

Het was omtrent dezen tijd dat hij de beelden-galerij te Düsseldorf bezocht. Daar zag hij een beeld van den lijdenden Heiland, door Sternberg vervaardigd, met deze woorden er onder:

„Zie, wat ik voor u deed,
Zeg, wat gij voor mij deedt.”

Zijn hart was getroffen. Hij gevoelde alsof hij de vraag niet kon beantwoorden. Hij keerde zich om, meer beslist dan ooit om zijn leven in den dienst van den Heer door te brengen. De indruk van dat Gezicht verliet hem nooit weer. De liefde van Christus werd de beheerschende macht van zijn leven. „Ik heb”, zoo riep hij uit, „slechts een hartstocht — en **die is Hij en Hij alleen**”. Het was de liefde Gods in zijn hart dat Christus geschikt maakte voor het werk dat God Hem als Zaligmaker van zondaren gegeven had. Het was de liefde van Christus in zijn hart uitgestort en zijn leven beheerschende, welke Zinzendorf voor het werk dat hij te doen had geschikt maakte.

De Herleving der Kerk. Toen Zinzendorf Dresden verliet en zich op zijn landgoed vestigde, wijdde hij zich aan de geestelijke welvaart van zijne pachters (bijwoners). Met drie geestverwanten vormde hij „Het Verbond der Vier

Broederen". Het doel was om aan de wereld te verkondigen de „Algemeene Godsdienst van den Zaligmaker en Zijn huisgezin van discipelen de Godsdienst des harten waarvan de Zaligmaker het middenpunt is". Hij nam met een leeraar der Gemeente deel aan de predikingen aan de samenkomsten tot gebed en gezang. Hij leefde voor Christus en voor de zielen om wier redding Christus gestorven is. In de aanbieding van een toevluchtsoord op zijn landgoed voor de Moravische bannelingen, had hij eenvoudig er aan gedacht om hen een tehuis te bezorgen alwaar zij hun kost konden verdienen en vrij zouden zijn in de beoefening van hun Godsdienst. Toen het bekend werd dat Herrnhut een schuilplaats voor de vervolgden was, kwamen alle soorten van Godsdienst-vluchtelingen er aldaar een tehuis zoeken. De geest van oneenigheid en twist kwam spoedig voor den dag en er was gevaar dat het zou worden de zetel van scheurmakerij en dweepzucht. Zinzendorf gevoelde dat het tijd was dat hij tusschenbeide zou komen. Hij had geloof in de oprechtheid en ernst der Moravische emigranten. Hij gaf zich over aan eene persoonlijke minzame onderhandeling met de leidslieden.

Velen hadden diep de zonde en de smart van verdeeldheid gevoeld, en hadden gebeden

dat de geest van ware gemeenschap door Gods genade wederkeeren mocht. Met vele tranen en gebeden, en in de liefde en zachtmoedigheid van den Heere Jezus, pleitte de Graaf met hen die gedwaald hadden. Er was één punt waarop de Moravische Broeders (zij waren meer dan 200 uit de 300) niet wilden toegeven. Zij waren onwillig om zich in de Luthersche Kerk te laten opnemen en drongen er op aan dat de tucht van de oude Moravische Kerk gehandhaafd zou worden. De Graaf was bevreesd dat dit aanleiding zou geven tot vooroordeel en misverstand in de kerk rondom; maar hij gevoelde dat hun eisch rechtvaardig was en hij besloot om trots alle gevaar toe te geven. De beginselen en de tucht van de oude kerk moesten nu weder ingevoerd worden. Zinzendorf stelde de wetten, voorschriften en bepalingen, naar welke zij zich gedragen moesten, op.

Den 12^{en} Mei 1727 (juist vier jaren na de aankomst van den eerste vluchtelingen) was een gedenkwaardige dag in de geschiedenis der Broederen. Hij riep hen allen te zamen en las aan hen voor „De Wetten” waarover zij het eens geworden waren. Er moest geen oneenigheid meer zijn. Broederlijke liefde en eenheid in Christus moesten de gouden ketenen zijn die allen samen verbonden. Al de leden schudden elkander de hand en verbonden zich

om de Wetten te gehoorzamen. Die dag was het begin van nieuw leven te Herrnhut.

Het dagboek van Herrnhut zegt:

Op dien dag maakte de Graaf een verbond met den Heere. De broederen beloofden allen, een voor een, dat zij des Zaligmakers ware volgelingen zouden zijn. Zij wilden afstand doen van allen eigenwil, eigenliefde en ongehoorzaamheid. Zij zouden zoeken om arm van geest te zijn. Niemand moest zijn eigen voordeel vóór dat van anderen zoeken; iedereen zou zichzelf overgeven om door den Heiligen Geest geleerd te worden. Door de machtige werking van Gods Geest werden zij allen, niet alleen overtuigd, maar als het ware weggevoerd en overmeesterd."

Op den 12^{en} Mei 1784 schreef de Graaf:

„Heden, voor een-en-twintig jaar, hing het lot van Herrnhut in de schaal, met betrekking tot de vraag of zij eene secte zou worden en of zij eene plaats in de kerk van Christus zou krijgen. De kracht des Heiligen Geestes besliste, na een toespraak van drie of vier uren, voor dit laatste. Het grondbeginsel werd aldaar neder gelegd, dat wij de gedachte, om Hervormers te zijn, zouden laten varen en acht zouden geven op onszelf. Wat de Zaligmaker daarna tot in den winter deed, kan niet uitgesproken worden. De geheele plaats was inderdaad een woonstede Gods, bij de menschen; en op den 13^{en} Augustus ging het over in voortdurende dankzegging. Toen werd het stil en de Sabbathsrust begon.

Den 12^{en} Mei werd genoemd de geboortedag van wat voortaan bekend zou zijn als de **Vernieuwde Broedergemeente**; de 13^e Augustus was de dag van haren doop met den Heiligen Geest. Nadat de Wetten aange-

nomen waren, en allen zich verbonden hadden om in gehoorzaamheid en liefde te leven nam de geest van gemeenschap en gebed grootelijks toe. Misverstand, vooroordeel, geheime vervreemding werden beleden en afgelegd. Het gebed was dikwijls zoo krachtig dat diegenen die slechts uiterlijk toegetreden waren, overtuigd werden en zich of veranderden of inwendig gedwongen werden om heen te gaan. De Graaf moest voor een tijd van huis gaan, en bracht, bij zijn terugkeer op den 4^{en} Augustus, met zich een exemplaar van de **Geschiedenis der Moravische Broederen**, welke hij gevonden had en waarin een vol verslag gegeven werd van hun vroegere tucht en orde. Dit veroorzaakte groote vreugde. Het werd als een teeken beschouwd dat de God hunner vaders met hen was. Zoo als een van hen schreef: „Onder de wolk van onze vaders werden wij met den geest gedoopt; teekenen en wonderen werden onder ons gezien, en er was groote genade over de geheele buurt”. De geheele nacht werd door den Graaf en de Broederen in het gebed doorgebracht, met een groote samenkomst, te middernacht, in de zaal. Gedurende de volgende dagen waren allen in de zangbijeenkomsten zich bewust van eene overweldigende kracht. Op Zondag den 10^{en} terwijl Pastor Rothe de middagdienst

te Herrnhut leidde, werd hij overweldigd en viel hij op zijn aangezicht voor God. De geheele vergadering boog zich onder den indruk van Gods tegenwoordigheid en volhardde in het gebed tot middernacht. Hij noodigde de gemeente uit tot het Avondmaal op den volgende Woensdag, den 13^{en}.

Dit was de eerste avondmaalsviering sedert de nieuwe gemeenschap en men had besloten er zeer streng mede te zijn **„en de zielen dieper in te leiden in den dood van Christus, waarin zij gedoopt waren geworden”**. De voormannen bezochten ieder lidmaat en zochten in groote liefde om ze tot het ware hartonderzoek te leiden. Op Dinsdagavond, bij de voorbereidings-dienst, gingen verscheidenen over uit den dood tot het leven, en de geheele gemeente was diep getroffen.

„Op den Woensdagmorgen gingen allen naar Berthelsdorf. Op den weg daarheen, verbonden diegenen, die zich van elkander vervreemd gevoelden, zich opnieuw aan elkaar. Gedurende het zingen van het eerste gezang, kwam een Goddelooze man krachtdadiglijk tot overtuiging van zonden. De voorstelling van nieuwe leden trof ieders hart en toen er gezongen werd kon men nauwelijks bekennen of er meer gezang of meer gewezen was. Verscheidene broeders baden en smeekten den Heere om, daar zij als bannelingen uit het diensthuis niet wisten wat te doen, en begeerden om bewaard te worden voor afscheiding en scheurmakerij, om aan hen den waren

aard van zijne kerk te openbaren, zoodat zij voor Hem onbevlekt mochten wandelen en niet alleen mochten blijven, maar vruchten mochten voortbrengen. Wij vroegen, dat wij niets mochten doen, tegenstrijdig met den eed van getrouwheid, jegens Hem, door ons afgelegd en niet in het minst mochten zondigen tegen zijne wet van liefde. Wij baden, dat Hij ons door de reddende macht zijner genade bewaren mocht en niet zou toelaten, dat een enkele ziel zou afgetrokken worden, van die Bloed- en Kruis-Theologie, waarvan onze zaligheid afhankelijk is, naar zich zelve en hare eigen verdiensten. Wij vierden des Heeren Avondmaal, met harten, welke tegelijk nedergebogen en opgeheven waren. Wij gingen naar huis, een ieder onzer in eene groote mate opgeheven boven zichzelf, en brachten dien dag en de volgende dagen door, in stilte en in vrede, terwijl wij leerden, om lief te hebben."

Onder degenen die tegenwoordig waren in de kerk toen het Avondmaal gevierd werd was een aantal kinderen. Iemand schrijft: „Ik kan de groote herleving onder de kinderen aan niets anders toeschrijven dan aan de uitstorting van den Heiligen Geest over de avondmaalvierende vergadering. De Geest zweefde met kracht over oud en jong. Overal werden zij gehoord, soms des nachts in het veld, den Zaligmaker smeevende om hun hunne zonden te vergeven en hen tot zijn eigendom te maken. De Geest der genade was inderdaad uitgestort.

De Broederen gingen dikwijls uit in de buurt om gemeenschap te oefenen met andere christenen, en Christus bekend te maken aan

allen die komen wilden. Toen een van hen in dien tijd in de gevangenis geworpen werd, omdat hij dit deed, veroorzaakte het groote vreugde dat zij waardig geacht werden om voor zijn zaak te lijden.

De Gebedswake. Van den 22^{en} Augustus zegt het dagboek:

„Heden overwogen wij hoe noodzakelijk het is dat onze kerk, welke nog maar in haar kindsheid is, en in den Satan een machtigen vijand heeft, waken zou tegen iemand die dag en nacht nooit sluimert en aanhoudend op een heilige wacht tegen over hem zou staan. Wij besloten dus om een vrijwillig offer van voorbedding aan te steken, dat dag en nacht branden zou, en de zaak voor het tegenwoordige over te laten aan het werken van God in de harten der Broederen.” Op den 26^{en} was het plan rijp, en vier en twintig broeders en vier en twintig zusters ondernamen, om elk één uur, hun door het lot aangewezen, in hun eigen kamer door te brengen, om al de nooden en belangen van degenen rondom hen, voor God te brengen. Het aantal nam spoedig toe. Maar daar wij op Herrnhut verlangden, om alles aan vrije genade over te laten en niets te hebben, dat gedwongen is, zoo besloten wij, dat wanneer iemand wegens armoede van geest of wegens bezigheid, niet het geheele uur in gebed kon doorbrengen, hij inplaats daarvoor, God met geestelijke liederen prijzen zou en alzoo de offerande des lofs of des gebeds voor zichzelf en voor alle heiligen brengen zou. Deze wachters in het gebed kwamen eens in de week bij elkander, en dan werd al het nieuws dat van verre of van nabij aangaande personen, gemeenten of natiën ontvangen was, medegedeeld, om tot dankzegging voor ontvangen antwoorden op te wekken, of tot meer hartelijk en bepaald gebed te leiden.

Wij vernamen dat er in een van de dorpen in de nabijheid menschen waren die verlangden om te komen en in de herleving te deelen. Wij onderwezen dezen in onze tucht, in de liefde en in de nederigheid”.

Zending Werk. — In den loop der volgende maanden gingen sommigen der Broederen gedurig naar plaatsen nabij en meer afgelegen, predikende de liefde van Christus; en hunne gedachten waren gedurig vervuld met het doel waartoe God hen zoo gezegend had. De Graaf had communicatie met alle deelen der wereld en verzuimde niet om mede te deelen wat hij hoorde. Op eene vergadering van den 10^{en} Februari 1728 sprak hij hoofdzakelijk over afgelegen landen — Turkije, Morocco en Groenland. Van Groenland zeide hij „dat het naar alle menschelijke berekening onmogelijk scheen er een toegang toe te verkrijgen; maar hij geloofde dat God onze Broederen genade en kracht zou geven om deze landen te bezoeken. Het was een dag waarop de Geest over ons zweefde”.

De volgende vier jaren waren tijden van voortdurende herleving. De zorgvuldige wacht door ouderlingen en superintendanten gehouden, de getrouwe behandeling van individueele zielen naar hunne persoonlijke behoeften, de naijverige handhaving van den Geest van broederlijke liefde, het uitgaan van broederen in de naburige en meer afgelegene streken met de rapporten

door hen gebracht, dit alles maakte de samenkomsten der Broederen tot tijden van veel vreugde en zegen. Zij waren de tijden van voorbereiding tot het zendingwerk dat nu begon.

Het kwam zoo. In 1731 was de Graaf Zinzendorf naar Kopenhagen gegaan om bij de kroning van den Koning van Denemarken tegenwoordig te zijn. Een van de edellieden aldaar had een slaaf uit West-Indië in zijn dienst, Anton genaamd. Van hem hoorde Zinzendorf van den toestand der slaven in West-Indië, vooral in St. Thomas, een Deensche bezitting. Hij ontmoette ook twee van de bekeerlingen van den Deenschen zendeling Egede, uit Groenland. Toen hij wederkeerde wekte zijne mededeeling omtrent zijne ontmoeting met deze mannen uit de heidenwereld de diepste belangstelling onder de broederen. Twee van hun aantal gevoelden zich in hunne harten getroffen; en in den avond terwijl de zingende benden de woning voorbij gingen, en de Graaf tot een vriend zeide dat hij geloofde dat boodschappers naar West-Indië en Groenland onder deze vrienden gevonden zouden worden, werden zij bemoedigd om zich zelve voor het werk in West-Indië aan te bieden. Toen dit bekend werd, kwamen twee anderen voor Groenland voorwaarts. Een bezoek van Anton, den slaaf, maakte den indruk dieper; en het verhaal van wat de slaven leden, hetgeen

de zendelingen ook misschien te lijden zouden hebben, deed het vuur des te sterker branden. Het was moeilijk toegang tot de plantages te verkrijgen om de slaven te onderwijzen; zij waren bereid om zichzelf als slaven te verkoopen ten einde de zielen der arme heidenen te bereiken.

Maar het duurde nog een jaar dat de eerste twee zendelingen, in Augustus 1732, vertrokken. De bevelen waarmede zij uitgezonden werden waren allen te zamen gevat in den eenen volzin: Toe te zien dat zij in alle dingen door den Geest geleid werden. Zij vertrokken te voet, met niets anders dan eenige shillings in hunne zakken maar sterk in het geloof in God en in Zijne zorg. In het volgend jaar vertrokken twee voor Groenland. In 1734 gingen er weder achttien naar Santa Cruz in West-Indië en in het jaar daarna nog twaalf, om te trachten, door kolonisatie en door eene industrieele zending, de negers te helpen. En ofschoon de proefneming vele kostbare levens eischte, en niet een succes was, verloren de Broederen geen moed, maar, terwijl de tijdingen van dood kwamen, zongen zij altijd den psalm van met tranen te zaaien en uit den dood van dat zaad een overvloedigen oogst in te zamelen.

Ik zou wenschen een kort verhaal te geven

van den wonderbaren zegen op hun werk in West-Indië, maar ruimte verbiedt mij dit te doen. Ik moet nog slechts een punt meer in hunne geschiedenis aanstippen. In 1741 had er eene gebeurtenis plaats, waardoor de organisatie van de Kerk der Broederen voltooid werd, en een zegel gezet op hetgeen haar hoofdkaraktertrek is — toegewijdsheid aan den Heere Jezus. Leonhard Dober was eenige jaren de hoofd-ouderling (de titel is eigenlijk Oudste) der Kerk geweest. Hij en anderen gevoelden dat zijne bijzondere gaven hem meer geschikt maakten voor ander werk. Maar terwijl de Broederen in de Synode rondzagen naar een opvolger gevoelden zij hoe moeilijk het zou zijn om een geschikten persoon te vinden om zijn plaats te vervullen. Meteen viel de gedachte meer dan eenen te binnen dat zij den Heiland vragen zouden om zelf de oudste van zijn kleine Gemeente te wezen. In antwoord op gebed ontvingen zij de verzekering dat Hij de taak zou aanvaarden. Hun eene begeerte was dat Hij alles zou doen wat de hoofd-ouderling tot hiertoe gedaan had, dat Hij hen als Zijn bijzonder eigendom zou nemen, zich met elk lid afzonderlijk zou inlaten en voor al hunne behoeften zorgen. Zij beloofden dat zij Hem liefhebben en eeren zouden, dat zij Hem het vertrouwen van hart zouden geven, dat

zij geen mensch als hoofd in de dingen des Geestes zouden erkennen, en dat zij zich als kinderen door zijn Geest en wil zouden laten besturen. Van den dag waarop dit besluit te Herrnhut bekend gemaakt en aangenomen werd schrijft iemand:

„De 13de November was de wijdingsdag van onzen dierbaren en teederbeminden Vorst en Oudste. Het werd besloten dat er ter eere van onzen Heer, die zich toen nederboog om deze bijzondere taak van de kerk om Zijn Bloed en Kruis te aanvaarden, een speciale proclamatie van zijne vergevende genade zou uitgevaardigd worden voor diegenen die afgedwaald of gevallen waren. De indruk was zoo diep dat er eerst eene diepe stilte op allen viel, welke spoedig veranderde in tranen van bewondering en van vreugde”.

Het was eene nieuwe en openbare belijdenis van de plaats welke zij altijd begeerd hadden dat Christus zou innemen, niet alleen in hunne theologie, en in hun persoonlijk leven, maar vooral in hunne Kerk. De Kerk had nu hare meerderjarigheid bereikt.

Niet lang na dezen datum kwam er een tijd van ziften, toen het scheen alsof de Broederen zich op een weg begaven die naar gevaar leiden kon. Maar Hij, aan wiens leiding de onvoorwaardelijke overgave geschied was, verliet hen niet, en redde hen van een dreigend kwaad. En de proclamatie van Christus als hun eenig Hoofd, werd de levende uitdrukking van de

begeerte van hun hart dat Hij alleen zou zijn alles in allen.

Laten wij ons nu wenden naar het voornaamste doel waartoe de geschiedenis van de Moravische Kerk aangehaald werd. Wij hebben ons daarop, als op een voorbeeld beroepen. Roep u weder voor den geest wat wij gehoord hebben. In de evenredigheid van haar ledental, overtreft zij eenige andere Kerk zeer verre, in het getal van mannen die zij uitzendt en onderhoudt, in het geld dat zij verschaft en in het getal harer bekeerlingen naar evenredigheid van de ledematen der kerk. Gedurende de eerste twintig jaren van haar bestaan zond zij werkelijk meer zendelingen uit dan de geheele Protestantsche Kerk in 200 jaren. Men gelooft, dat indien andere Kerken, menschen en middelen naar dezelfde evenredigheid zouden verschaffen, er dan alles zou zijn dat noodig is om het Evangelie aan alle menschen te brengen. Als wij vragen, hoe het komt dat deze kleine Kerk, de kleinste van allen, al hare oudere en grootere zusters zoo overtroffen heeft, dan schijnt het antwoord dit te zijn. Zij alleen van al de Kerken, heeft getracht om de groote waarheid te verwezenlijken **dat het eene doel waartoe de Kerk bestaat, is, de zielen om wier redding Christus gestorven is, bijeen te vergaderen.** Zij alleen heeft getracht om

elkeen harer leden te leeren en er toe op te voeden om het als zijn eerste plicht te beschouwen jegens Hem, die hen heeft liefgehad, om hun leven te geven teneinde Hem aan anderen bekend te maken.

Dit antwoord leidt met eens naar de verdere vraag: Wat heeft deze kleine Kerk geleid en geschikt gemaakt, om, in een tijd toen zij slechts 300 leden telde, alzoo deze groote waarheden in te zien en uit te voeren? Het is slechts naarmate wij dit begrijpen, dat wij ontdekken zullen, wat noodig is om andere Kerken van dit voorbeeld te doen voordeel trekken. De laatste volzin van het beroep van Mr. Mott op het voorbeeld der Moraviërs was „De practische vraag is deze: Wat is er in verband met het werk door hen gedaan, dat niet weder voortgebracht kan worden”. De genade van God die het in hen gewrocht heeft, is nog uitermate overvloedig met het geloof en de liefde welke er zijn in Christus Jezus.

Indien wij aan Zinzendorf denken, dien God zoo wonderlijk voorbereid had om de jonge Kerk op te leiden en te besturen op den weg der zending, dan zien wij terstond wat de groote beweegkracht was. Wat hem bovenal kenmerkte was eene **teedere, kinderlijke, vurige liefde tot den Heere Jezus**. Jezus

Christus, de Oorsprong en Bezieler van alle zendingwerk, beheerschte hem. De stervende liefde van het Lam Gods had zijn hart gewonnen en vervuld; de liefde welke Christus er toe gebracht had om voor de wereld te sterven was in zijn leven gekomen; hij kon in niets anders behagen vinden, dan ook voor hen te leven, en indien noodig, te sterven. Toen hij de Moraviërs onder zijn zorg nam, was die liefde, zooals uit zijn onderwijs en zijne gezangen blijkt, de eenige beweegrede waarop hij zich beriep, de eenige kracht waarop hij steunde, het eenig doel waartoe hij hunne zielen zocht te winnen. Wat onderwijs, en bewijsvoering, en tucht, hoe noodzakelijk en vruchtbaar zij ook al waren, niet konden uitvoeren, dat heeft de liefde van Christus gedaan. Zij smolt allen te zamen in een lichaam; zij maakte allen gewillig om zich te laten bestraffen en onderwijzen; zij deed allen verlangen om al wat zondig was af te leggen; zij bezielde allen met een begeerte om Jezus te verkondigen; zij maakte velen gereed om alles op te offeren ten einde die liefde aan anderen bekend te maken, en alzoo het hart van den Heere Jezus te verblijden.

Indien de stervende liefde van Christus de plaats in onze Kerken en in haar onderwijs, in onze harten en in onze gemeenschapsoefening

met elkander, zou innemen, welke zij in Gods hart en in de verlossing van Christus inneemt, zou het niet eene machtige verandering in ons zendingwerk teweeg brengen?

Te zamen met deze liefde tot Christus, of liever, als de vrucht er van, was er in het hart van Zinzendorf een sterk gevoel van de behoefte en de waarde van gemeenschaps-oefening. Hij geloofde dat liefde, om genoten te worden of in sterkte toe te nemen, of om haar doel te kunnen bereiken, behoefte heeft aan uitdrukking en mededeeling. Hij geloofde dat de liefde van Christus in ons behoefte heeft aan gemeenschap met anderen ter wille van hare instandhouding in onszelf, zoowel als ter bereiking van Gods doel er mede — nl. de vertroosting en versterking van onze broederen. Zoo was hij bereid de vreemdelingen, door God tot hem gebracht te ontvangen, en zich geheel voor hen op te offeren. Zijn loon was groot. Het gelukte hem zijn leven in hen over te gieten, en zichzelf in elk een hunner vermenigvuldigd te zien. Ik weet van geen waar Christendom zonder gemeenschap, dit was zijn beginsel. Hierdoor werd voortgebracht die innige eenheid welke aan elk een der leden de sterkte van den leidsman, en van het geheele lichaam gaf. In onzen tegenwoordigen Godsdienst is er in het spreken eene verzwijging van onze persoonlijke

betrekking tot Jezus, welke dikwijls een groot verlies veroorzaakt. Wij vergeten dat de meerderheid van menschen meer door gevoel dan door verstand bestuurd wordt: het hart is de groote kracht bestemd om op hen invloed uit te oefenen en hen te vormen. Het is de vraag of wij hier niet van Zinzendorf eene les moge leeren.

Een leeraar met zijn gemeente, een onderwijzer met zijn klas, een voorganger in een bidstond of eene Strevers Vereeniging, werkt dikwijls om door onderwijzing en vermaning te influenceeren, terwijl hij vergeet dat de harten naar liefde verlangen en dat niets zoo behulpzaam is om het jong of het zwak Christelijk leven op te bouwen als de warme gemeenschap van de liefde in Christus. Er zijn duizenden van Christenen die wenschen om hun Heer te dienen, doch niet weten hoe dit te doen, en die slechts wachten op samenkomsten waar zij geholpen kunnen worden om elkander te ontmoeten onder een gevoel van de tegenwoordigheid van den Heere Jezus en Zijne liefde — waar zij geholpen kunnen worden om die liefde te belijden, en zichzelf er aan over te geven in het geloof dat die liefde hen dwingen en in staat stellen zal om eenig ding te doen dat hun Heer van hen verwacht.

Op de Conferentie in New-York zeide iemand terecht met betrekking tot zendingorganisatie:

„Er moet nadruk gelegd worden op de belangrijkheid van **leidsman te zijn**. Laat ons woekeren met het talent, dat anderen aan het werken zet. De leidsman moet beslistheid en volharding gebruiken. Hij moet het ideaal hoog stellen. De verantwoordelijkheid van leidsman te zijn, berust bij den leeraar. Kom tot ons met den diepsten geestelijken toon welken gij kunt aanslaan en wij zullen u volgen.” Een ander zeide: „Wij zullen behoefte hebben aan leeraars, om de uitvoering van het werk te leiden. De leeraars moeten de leidlieden zijn. Indien zij het slechts willen, kunnen zij de leiders zijn in dezen heiligen oorlog, om gerechtigheid te doen heerschen over de gansche aarde.” Een derde zeide: „Er is niets duidelijker, in heel de geschiedenis van het verledene, dan dat menschen ingenomen worden, niet zoozeer door afgetrokken denkbeelden, als door de personen, die hunne denkbeelden vertegenwoordigen. Overwinningen worden behaald, omdat menschen den een of ander leidsman, dien zij beminnen, volgen.”

Zinzendorf was inderdaad een machtige leidsman, wiens voetstappen wij nog mogen volgen. Elke leeraar mag van hem het groote geheim leeren, dat hoe heviger het vuur van Gods liefde in het hart brandt hoe zekerder het doorbranden zal in de harten rondom ons heen. Het is het hooge voorrecht van elken leidsman te weten dat God hem zulke macht over anderen geven kan, dat hunne liefde jegens hem hunne harten openen kan om meer van het leven en de liefde en de macht van God te ontvangen dan zij zonder hem gehad zouden hebben. Deze is Gods weg:

om zijne zegeningen uit te deelen door middel van enkele personen. Naarmate elke leidsman in zijn kring, hoe klein die zij en hoe gering hij zich acht, het voorrecht beseft van meer vervuld te worden met het zendingvuur — liefde tot Jezus en toegewijldheid aan Hem — en in overeenstemming daarmede leeft, naar die mate zal het zendingwerk in de kerk een nieuw tijdperk ingaan. Leven en liefde welke uit den levenden, liegenden Verlosser door levende, lievende discipelen gaan, zullen leven en liefde mededeelen aan diegenen die anders koud en hulpeloos zouden zijn.

Tot dusverre omtrent den leidsman door God uitverkoren, en de lessen welke hij ons leeren moest. Wat nu omtrent de volgelingen, die God hem bezorgd had! Wat was er dat hen bijzonder geschikt maakte om, zoo als zij gedaan hebben, de eerste plaats onder de Kerken der Hervorming in te nemen? Laat hun geschiedenis het antwoord geven. Er was, voor alle dingen, die losmaking van de wereld en hare verwachtingen, die macht om te verdragen, dat eenvoudig vertrouwen op God, welke de vrucht was van al het lijden en de vervolging die zij verduurd hadden. Deze menschen waren letterlijk vreemdelingen en pelgrims op aarde. Zij waren gemeenzaam met de gedachte en den Geest van zelf-

opoffering. Zij hadden geleerd om verdrukking te verduren en op te zien tot God in elke moeilijkheid.

Het is deze Geest waaraan nog behoefte is in de Kerk. Eene minachting van wat de wereld noodzakelijk en begeerlijk acht; eene zelfverloochening die alle dingen schade rekent om Christus te kennen en te kunnen verkondigen; een vertrouwen op God dat niet alleen uitziet naar Zijn hulp onder elke netelige omstandigheid, maar om Zijne leiding bij elken stap en om Zijn macht tot elk werk. Dezen waren gewis de elementen die veel bijdroegen tot de vorming van Zinzendorf's „Oorlogs Bende”, en die nog goede krijgsknechten voor Christus vormen.

Voeg hierbij de tucht waaraan zij den algemeenen indruk van hunne voorouders geërfd hadden, en waaraan zij zich op raad van hunne leidslieden zoo geheel hadden overgegeven te Herrnhut. Zij wortelde in de beschouwing dat, voor den Christus, de Godsdienst **het eene is waarvan men leven moet**. Alles was ondergeschikt aan de eene groote hoofdzaak — den wil van God te kennen en te doen, en zoo te wandelen in de voetstappen van Jezus Christus. Ter wille hiervan waren zij bereid om zich te onderwerpen aan de zorg en de berisping van allen die aangesteld waren

om over hen de wacht te houden. Letterlijk geloovende aan het bevel: „Vermaant elkander dagelijks”, waren zij gewillig om zich te laten vermanen of waarschuwen zoo dikwijls als er zonde was, hetzij van bedrijf, hetzij van verzuim. Als zij uitgezonden werden waren zij gereed om elkander te helpen, op elkander te rekenen, en aan elkander toe te geven. Hun gemeenschap maakte hen sterk: de hoogste in de regeering smeekte zijne broederen om te spreken over wat verkeerd mocht zijn, en was gewillig om van de geringste tekortkoming belijdenis te doen. De geest van onderdanigheid aan elkander, waarvan de Bijbel zoo dikwijls spreekt, bracht zijn rijken zegen in de heiliging en versterking van het geheele leven. Om dezelfde tucht in onzen tijd in te voeren mag ons onmogelijk schijnen: dezelfde geest van waakzame zorg over, en van liefderijke onderworpenheid aan elkander is nog binnen het bereik van elke Kerk, die er naar zoeken wil, en zal nog eene wonderbare voorbereiding zijn tot doeltreffend werk in Gods Koninkrijk.

Maar er was iets meer dan dit, dat aan hunne gemeenschap hare wonderlijke kracht gaf. Het was de innigheid van hunne vereenigde en persoonlijke toegewijldheid aan Jezus Christus, als het Lam Gods, die hen gekocht had met Zijn bloed. Al hun berisping van elkander, en

hunne gewillige belijdenis en aflegging van zonden kwamen uit het geloof in den levenden Christus, door wien zij verkregen „in hun hart den vrede van God en de verlossing van de macht der zonde”. Dit geloof bracht hen er toe om dagelijks hun plaats als zondaars, door Zijne genade gered, in te nemen, en die nauwgezet te bewaren. Dit geloof — dat dagelijks bearbeid en gesterkt werd door gemeenschap in het woord, in gezang, en in gebed — werd het voedsel van hun leven. Dit geloof vervulde hen met zooveel vreugde dat hunne harten zich te midden van de grootste moeielijkheden verheugden over de triomfeerende verzekering dat hun Jezus, het Lam dat voor hen geslacht was, en die hen nu lief had en redde en van uur tot uur bewaarde, het hardste hart kan overmeesteren en gewillig was om den laagsten zondaar te zegenen. In dezen geest kwamen zij bijna vijf jaren lang te zamen, van den tijd van de eerste uitstorting des Geestes tot op den tijd dat de eerste zending uitging — zij aanbaden den Zoon van God, gaven zich aan Hem over, en wachtten op Hem om te vernemen wat Hij van Zijne kerk wilde, terwijl iedereen zich gereed hield om te gaan waar — of te doen wat — zijn Heer wilde. Laat eene gemeente of een bidgezelschap een Christenkring zoeken om iets van dezen geest te hebben, om hen met elkander

te vereenigen, terwijl allen zich verbinden in het gebed dat de Heere zijn gezegenden wil aan iedereen zal bekend maken en gij hebt het begin van een leven dat niet vruchteloos zal blijven. En terwijl de gemeenten samenspannen om de aanbidding en het geloof aan den Heere Jezus en toegewijldheid aan Hem het middenpunt te maken van hunne zendingwerkzaamheden, zal het aantal dergenen die gereed zijn om uit te gaan, spoedig toenemen.

Er is nog een ding dat wij niet verzuimen moeten op te merken — de machtige beweging van den Heiligen Geest in antwoord op het gebed. Wij hebben het getuigenis van den Graaf dat hij er zeker van was dat de geboorte van de nieuwe kerk, op den 12^{en} Mei 1727, het werk van den Geest was. Wij hebben gelezen van het overweldigend gevoel van de tegenwoordigheid des Heiligen Geestes, waaronder zij haren doop van boven ontving. Verscheidene malen later, gedurende de volgende vier jaren, getuigt het dagboek van eene bijzondere ondervinding van de diepe roeringen van den Heiligen Geest. Dit geschiedde meestal als zij in het gebed bij elkander waren, of als zij voor het aangezicht van hun Heer, het geslachte Lam, verkeerden. De Gebedswake door hen tot stand gebracht, zoodat zij dag en nacht eene gedurige offerande van smeeking

konden doen, dient tot bewijs, hoe zij des Hemels eerste niet verstonden, namelijk, dat de mate van zegen en kracht afhangt van de mate van gebed. Zij zagen en verheugden zich zeer in het Lam op den Troon — hoe konden zij anders dan vertrouwen dat Hij de monden en harten, die zoo wijd voor Hem geopend waren, zou vervullen?

Gelijk op den Pinksterdag, vereenigd gebed, beloond met de gave des Geestes, de ingang was tot een leven van getuigenis en overwinning, zoo was het ook te Herrnhut. Het is de regel voor alle zendingswerk. Indien het voorbeeld der Moravische Broederen ons tot najver opwekken zal, indien wij van hen leeren zullen wat het is te gelooven dat wij slechts bestaan om de zielen voor wier redding Jezus gestorven is te winnen, en onze lidmaten op te voeden tot de gedachte dat iedereen tot Zijn dienst gereed moet zijn, dan moeten wij de les van veel gebed en van eene bepaalde overgave daaraan zeer ter harte nemen, ten einde ons geheel leven onder de leiding des Heiligen Geestes te hebben.

Wanneer wij op het voorbeeld der Broederen wijzen, wordt de vraag soms gedaan, of zij hunne eerste liefde behouden hebben, en of hunne zendelingen en leden op een hooger geestelijken trap leven dan die van andere kerken rondom

hen? Het antwoord is zeer eenvoudig. Gelijk iedere andere kerk hebben de Broederen hunne tijden van achteruitgang en herleving gehad. Zij waren te nauw verbonden aan de kerk rondom hen om niet met haar te lijden toen de winterdag kwam. De kracht van ons beroep wordt door dit feit niet verzwakt maar wel versterkt. Het punt waarop wij wijzen is dit: de drie groote beginselen door den Heiligen Geest geleerd, in een tijd toen Hij krachtdadig werkte, — dat de kerk slechts bestaat om het Koninkrijk uit te breiden; dat elk lidmaat opgeleid moet worden om er deel aan te nemen; en dat de persoonlijke liefde tot Christus de macht is die daartoe geschikt maakt; en aan deze beginselen zijn de Broederen getrouw gebleven, en het is in dit opzicht dat hun voorbeeld tot ons met zooveel kracht spreekt.

De Kerk van Christus is meer aan de kerk der Broederen verschuldigd dan over het algemeen bekend is. Van haar ontving John Wesley die vreugdevolle geloofsverzekering die zooveel kracht aan zijn prediking gaf, en hem als instrument in Gods hand geschikt maakte om niet alleen de Wesleyaansche Kerk te stichten, maar om zulk een belangrijk aandeel te nemen aan de herleving van de Evangelische Godsdienst in Engeland. Aan de Broederen was William Carey verschuldigd een groot deel van zijne be-

zieling voor de zendingzaak. Toen hij met zijne broederen pleitte, bekrachtigde hij zijne voorstellen door de ondervinding der Moraviërs en legde ter tafel de vroegere nommers van hunne **Periodieke Rapporten**. Zijn metgezel, William Ward, stelde den diepen indruk door deze **Rapporten** op zijn geest gemaakt te boek, en riep uit: „Ik dank u, Moraviërs! gij hebt aan mij welgedaan, indien ik ooit een zendeling ben, die een stroo waard is, zal ik het aan u onder den zegen van den Heiland, verschuldigd zijn”. De geschiedenis van de wonderbare genade van God in de Kerk der Broederen, kan ons nog den weg aanwijzen en met den moed bezielen, om nieuwen zegen voor de wereld te zoeken en te vinden.

HOOFDSTUK IV.

De „Church Missionary Society” ¹⁾
en de Vernieuwing van het Geestelijk Leven.

MEER dan eens werd er op de Conferentie melding gemaakt van den merkbaren zegen aan de „**Church Missionary Society**” vergund, waardoor, binnen den tijd van twaalf jaren, hare inkomsten van twee tot op drie honderd duizend pond toenamen, en haar aantal arbeiders verdrievoudigd werd. Mr. Eugene Stock sprak als volgt:

„In het jaar 1887 kwam de „Church Missionary Society” onder bijzondere omstandigheden, in strijd met den raad van hare Commissie van financiën, tot het besluit om geen kandidaat, die van God geroepen scheen te zijn, op financieele gronden opname te weigeren. Wij namen dit besluit niet in eene vlaag van opgewondenheid. Ik geloof, dat ik dit eerlijk zeggen mag — maar op grond

¹⁾ Het Zending-Genootschap van de Engelsche Kerk. Er zijn in de Episcopaalsche Kerk van Engeland twee groote Zending-Genootschappen. Het eene is **The Society for the Propagation of the Gospel**, dat hoogkerkelijk is en voor een deel naar de Roomsche Kerk overhelt. Het andere is **The Church Missionary Society**, dat echt Evangelisch is en aan de beginselen der Hervorming geheel getrouw. Korthedshalve worden dikwijls slechts de eerste letters gebezigd: **C. M. S.**

van dit eenvoudig bezigheids-beginsel, dat, **indien God een man roept, Hij hebben wil, dat Hij gaan zal en het geld voor hem vinden zal.** En wij hebben dan het recht, indien, naar menschelijk oordeel, die man of vrouw door God geroepen is om te gaan, om te zeggen: „O, Heer, wij zien op naar u, om ons in staat te stellen, dezen man of deze vrouw uit te zenden en te onderhouden.” Indien nu iemand, op dien gedenkwaardigen dag, toen wij allen over deze zaak op onze knieën waren, tot ons gezegd had, dat wij niet wisten wat wij deden, zou het ons niet tot oneer geweest zijn: maar indien iemand gezegd had: „Gij zult uwe macht binnen dertien jaren verdrievoudigen”, zou het antwoord geweest zijn: „onmogelijk”. En als iemand er bij gevoegd zou hebben: „Wel, maar gij zult het doen, dan zou het antwoord geweest zijn: „Er zal geen geld zijn om ze uit te zenden; het is onmogelijk.” Maar het onmogelijke is geschied, het aantal arbeiders is verdrievoudigd en het geld is gevonden. God heeft voorzien.

„Laat mij u hieraan herinneren: het komt er niet op aan, welke Christelijke onderneming of welk Christelijk werk het zijn moge maar als het een werk is, zooals het spreken van een woord op zijn pas, tot uwen broeder in de bank, of op uw kantoor, of in uw pakhuis, dan is het niet een gemakkelijk werk, nietwaar? Indien het is om een vriendelijk woord over Jezus te zeggen aan dat jonge meisje, dat gij kent, hetwelk op den weg des verderfs is en dat gij uit haar gevaar wenscht te redden, dan is het niet gemakkelijk, nietwaar? Sommigen zullen zeggen „Ik kan niet.” Of het nu eene kleinigheid gelijk deze is of een groot werk waarin alle commissies en genootschappen hier in Amerika zouden opgaan, om in het geloof in God te handelen, ik zou op ieder van deze ondernemingen de volgende drie teksten schrijven. Stel u ze voor, als in vlammend schrift op de wanden van deze zaal geschreven. De eerste is: „Bij de menschen

is dit onmogelijk!" Dit is waar. De tweede: „Bij God zijn alle dingen mogelijk! Is dit niet zoo? En wat is de derde? Alle dingen zijn mogelijk dengenen die gelooven!

„Misschien zult gij mij nauwelijks gelooven als ik u zeg wat ons genootschap is. Niet een vierde van de Engelsche Kerk, niet meer dan een vierde van onze Gemeenten geeft ondersteuning aan de „Church Missionary Society" en toch is het een feit, dat wij het grootste genootschap zijn ofschoon wij slechts een gedeelte van de Kerk vertegenwoordigen. Waarom is dit zoo? Het is het gevolg van de geestdrift van biddende menschen. Het is het gevolg van de geestdrift van die menschen die gelooven dat, buiten alle organisaties, het Evangelie van Christus de Kracht Gods tot zaligheid is. Wij houden vast aan de rechtmatige onafhankelijkheid van eenigaantal Christenen om zich aan elkander te verbinden om het Evangelie te verkondigen, zoo als de Heer hen leiden mag."

Als wij spreken over hetgeen de Moravische Kerk of de Pinkster Gemeente gedaan heeft, dan verliezen de twee voorbeelden dikwijls hun kracht, wegens de gedachte dat zij tot het verledene behooren. De C. M. S. geeft getuigenis van hetgeen God onder onze oogen doet in het opwekken van zijn volk om, wat anders onmogelijk was, te doen, en hen in staat te stellen om menschen en geld te leveren in getallen en hoeveelheden te voren onbekend. Indien wij uit deze les nut zullen trekken, en werken zullen dat de geheele Kerk aan God geven zal wat hij voor de uitbreiding van Zijn Koningrijk vraagt, dan moeten wij vragen naar den weg

langs welken de C. M. S. tot de groote vermeerdering van zegen en arbeid geleid werd.

De geschiedenis van het Honderdjarig bestaan van het Genootschap zegt het ons. Zij bewijst dat, gelijk het noodig is om te bidden om de kracht des Heiligen Geestes op zendelingen en hun werk, het ook noodig is dat wij bidden zullen voor de leidslieden der zending, en voor de kerken welke hen ondersteunen, opdat alle beraming van middelen en methoden, alle beroepen om personen en geld, alle samenkomsten tot het wekken van belangstelling, mogen plaats hebben **in ware afhankelijkheid van de kracht des Heiligen Geestes**. Op den duur kan de geestelijke staat der zendelingen en der zending gemeenten in den vreemde, niet hooger zijn dan die van de kerk waaruit zij geboren zijn. Naar mate deze waarheid ten volle in het licht komt, zal het gevoeld worden, dat gelijk dit werk der Zending Genootschappen en Commissies, ten behoeve van de heidenen en de boodschappers tot hen gezonden, belangrijk is, opdat het werk in Goddelijke kracht gedaan mocht worden — zoo ook — en wel niet in eene mindere mate — het werk van de verlevendiging en de opheffing der kerk met hare leeraars en lidmaten belangrijk is, opdat hun zendingijver en arbeid evenzeer **in de kracht des Geestes moge zijn**.

De voornaamste les welke de Geschiedenis der C. M. S. leert is dat de groote voorwaartsche beweging **nauw verbonden was met eene diepe herleving van geestelijk leven en met de leer van een hoogere standaard van toegewijdsheid** aan den Heere Jezus. De eenige wijze om ware, diepe, geestelijke, blijvende belangstelling in de zending te wekken is niet zoozeer door daar op aan te dringen als wel door het leiden van geloovigen tot eene meer algeheele afzondering van de wereld en tot eene volkomene toewijding van zichzelf met al wat zij hebben aan hun Heer en Zijn dienst.

De Geschiedenis ¹⁾ brengt de beweging terug naar het jaar 1882, toen het bezoek van Mr. Moody aan Cambridge de krachtige bekeering van een aantal studenten tengevolge had.

„Er zijn nu vrome leeraren en lidmaten, te huis en in den vreemde, die hun redding (their own Selves) aan het bezoek van Mr. Moody te danken hebben. De C. M. S. is eene geheele opvolging van zendelingen verschuldigd aan den invloed van dien tijd . . . Een van de belangrijke gebeurtenissen van dien tijd, was zoowel een indirecte vrucht van Moody's werk, als een vruchtbare bron van andere en grootere bewegingen. Dit was het uitgaan naar China van het beroemde „Cambridge

¹⁾ The History of the Church Missionary Society by Eugene Stock. Een wonderbaar en zeer belangwekkend verhaal van Gods leiding en zegen. Er is eene kostelijke verkorting in een boekdeel van één shilling, One Hundred Years.

zevental.” De invloed van zoodanige bende van mannen, die als zendelingen naar China gingen, was onwederstaanbaar. Geen zoodanige gebeurtenis had te voren plaats en geene gebeurtenis van de eeuw heeft zooveel gedaan, om de gedachten van Christenen gaande te maken, met betrekking tot de eischen van het zendingveld en het edele van de roeping van zendingeling.

De gave van zoodanige bende — want het was waarlijk eene gave van God — was een rechtvaardige belooning van Mr. Hudson Taylor en zijne ambtgenooten, voor de echte onzelfzuchtigheid, waarmede zij altijd de zaak van China en de wereld en niet van hunne bijzondere organisatie, bepleit hadden en voor **de diepe geestelijkheid welke altijd hunne samenkomsten gekenmerkt hadden**. En deze geestelijkheid kenmerkte op de meest nadrukkelijke wijze de dicht-samengedrongene vergaderingen, in verscheidene plaatsen, waar deze mannen afscheid namen. Zij verhaalden met bescheidenheid en toch zonder schroom, van des Heeren goedheid jegens hen en van de vreugde, om Hem te dienen; en deden een beroep op jonge mannen, niet ten behoeve van hunne zending, maar ten behoeve van hun Goddelijken Meester. Nooit zijn zulke zending-vergaderingen bekend geweest, als de afscheidssamenkomst in Exeter Hall, op den 4^{en} Februari 1885. Wij zijn nu gewoon geworden, aan vergaderingen van min of meer dezelfde soort, maar toen waren zij geheel nieuw. In vele opzichten is de C. M. S. veel dank verschuldigd aan de C. I. M. (China Inland Mission, of Chineesche Binnenlandsche Zending) en het zevental van Cambridge. De Heere zelf sprak door hen, en het was door Zijn genade, dat de C. M. S. ooren had om te hooren.”

De tweede invloed, die de Geschiedenis noemt is die van Keswick. Bijzonder gewag wordt er gemaakt van de toenadering van Dr. Handley

Moule tot de gelederen van de sprekers te Keswick. In 1884 had hij door een openbaar schrijven een ongunstig gevoelen over haar leer uitgesproken, zooals die in een boek door Rev. E. Hopkins werd voorgesteld. Een weinig later schreef hij weder en zeide dat hij nu, nadat hij Mr. Hopkins ontmoet had, overtuigd was dat de leer niet in strijd was met Gods woord en zijne eigene beschouwingen, en niet verantwoordelijk was voor de critiek die er in omloop was. Toen volgde deze treffende en roerende belijdenis.

„Nooit — ik zeg dit met ernst en bedachtzaamheid — heb ik eene leer gehoord, meer vreemd aan de dwaling van Profectionisme (Volmaaktheidsleer), en met meer juistheid gebalanceerd in haar voorstelling van mogelijkheden en perken. En ook werd ik nooit zoo persoonlijk in rechtstreeksche aanraking gebracht met de oneindig belangrijke werkelijkheid van zelf-overgave aan den Heere en de beloften van Zijne Goddelijke werkzaamheid, als Bewaarder van den geest aan Hem toevertrouwd, eene werkzaamheid, welke slechts het heilig werk van waken en bidden des te noodzakelijker maakt Van persoonlijke bijzonderheden spreek ik niet; het is genoeg als ik zeg, dat die weinige dagen een keerpunt vormden, dat nooit vergeten moest worden in het geestelijk leven, van ten minste één veelbehoevenden Christen.”

En later schreef hij:

Niet vele jaren geleden werd ik, te midden van veel twijfelmoedigheid en niet te rechtvaardigen vooroordeel, er toe gebracht, om zelf te luisteren naar wat er gezegd

werd op eene vergadering door mr. Evan Hopkins geleid. Hij, die de harten doorzoekt, vond mij inderdaad dien avond, en toen toonde Hij mij ook daar ter plaatse iets van Zijne allergenadigste kracht, om, als antwoord op het „vertrouwen van wanhoop aan zichzelf” te overwinnen en te bewaren, op eene wijze welke mij te voren niet proef-ondervindelijk bekend was. Wie ben ik, dat ik er van zou spreken? Maar hoe mag ik zwijgen?”

Nog ééne gebeurtenis moet worden opgemerkt om te verstaan hoe God den weg bereidde voor de uitvoering van zijne plannen. Gedurende de eerste jaren van haar bestaan, had Keswick geen rechtstreeksch verband met de zending. Toen Mr. Reginald Radcliffe om toelating er van op het program pleitte, kon hij niet meer er voor verkrijgen dan het gebruik van de Tent des Zaterdag. Op de samenkomsten van het tweede jaar trof het beroep van een C. M. S.-zendeling, die Christelijke dames met private middelen vroeg om als zendingen naar het Heilige Land te komen, vele harten. Tegen het volgend jaar had de voorzitter van de Conventie het groote beginsel „dat toewijding en de Evangelisatie der Wereld samen moeten gaan” gevat en uitgesproken, en toen werden zending-samenkomsten in het officieel program opgenomen. Aan de vergadering op den Zaterdag van dat jaar gehouden, zond een jonge man een £ 10 noot „om te helpen een Keswick-zendeling uit te zenden”, en dit hielp om het

fondament te leggen van een fonds waar zendelingen door Keswick uitgezonden en waaruit zendelingen van verschillende genootschappen ondersteund werden.

Wij wenden ons nu naar de Geschiedenis van de C. M. S. Het jaar 1885 wordt als een gedenkwaardig genoemd. In Januari 1885 werd de gewone Jaarlijksche Conferentie van de **Associatie Secretarissen** in het C. M. S. House gehouden.

„Op die Conferentie werd er gewag gemaakt van het geestelijk karakter van de samenkomsten door Mr. Hudson Taylor en zijne Cambridge recruten gehouden, en de gedachte werd uitgesproken om, gelijktijdig, op verschillende middenpunten, speciale vergaderingen te houden om te pleiten op de voorspraak, niet van het Genootschap maar van den Goddelijken Heer en Zaligmaker, op de algeheele gehoorzaamheid en toewijding van Zijne knechten. De wenk werd in het begin niet met warmte ontvangen. Er was een niet geheel onnatuurlijk gevoel, dat het eenigzins beneden de waardigheid van het „aanzienlijke oude Genootschap" zou zijn om de C. I. M. na te apen! Maar het was deze wenk die vrucht droeg in de gelijktijdige Februari bidstonden van 1886 en 1887."

Wekelijksche bidstonden werden begonnen in het Kerkelijk Zending Tehuis. Twijfel werd gekoesterd of men in staat zou zijn ze geregeld aan den gang te houden. Doch nu zegt de geschiedschrijver.

„Maar wie zou ze nu, na de ondervinding van veertien jaren, doen ophouden? Wat zouden wij zonder dien

bidstond doen? Slechts in de eeuwigheid zullen wij weten hoeveel het Genootschap aan die Donderdag-bidstonden verschuldigd is.

In dezelfde maand werd er eenige weken na de afscheids-samenkomst aan de Cambridge Bende in Exeter Hall, eene andere vergadering voor mannen aldaar gehouden, bijeengeroepen door de Christelijke Jongelings-Vereeniging om aan de C. M. S. de gelegenheid te geven om voor de zendingzaak te pleiten.

„In een opzicht was de samenkomst het kenteeken van een nieuw doel in zending bijeenkomsten. Voor het eerst stond de naam van het Genootschap niet boven aan de Kennisgevingen. Het opschrift was: „De eischen van de Heidenen en de Mahomedanen”. Dit was op zich-zelf een kleinigheid, maar toch was het een teeken van revolutie. Van dien tijd af heeft de C. M. S. er naar gestreefd om zijne vergaderingen te verheffen boven het waterpas van het doel om geld voor een Genootschap te verzamelen. De geheele zendingzaak, in de wereld werd door die eenvoudige verandering op een hooger platform geplaatst. Maar het moet niet vergeten worden dat het voorbeeld reeds door Mr. Hudson Taylor en zijn C. I. M. gegeven was. Van hen heeft de C. M. S. de les geleerd.

Wij moeten Exeter Hall niet verlaten voor dat wij eenige woorden van Dr. Moule gehoord hebben. Want die vergadering was een van de meest gedenkwaardige in de geheele geschiedenis van het Genootschap, en hij zegt ons waarom dit het geval was: Er is nooit een zendingbijeenkomst of zij is of behoort vol te zijn van de tegenwoordigheid des Heeren. Maar is dit niet het geval met deze bijeenkomst? Gevoelen wij allen het niet? Wat heeft ons alhier te zamen gebracht! Niet de

bloote, hoewel heilige, jaarlijksche uitnoodiging, welke wij verwachten, maar de roering van Gods Geest zichtbaar in de wereld en in de kerk. Wij verkeeren inderdaad in een tijd waarin God zichzelven laat gevoelen in den geest, in het leven, in het geloof, in het werk van menschen, zichzelven laat gevoelen, niet met nieuwe kracht want die is altijd dezelfde, maar langs wegen waarin wij zijn gezegende hand met bijzondere helderheid moeten zien. Ik geloof dat deze een zeer gewichtige avond is; het kan een zeer gewichtige avond voor vele zielen hier tegenwoordig zijn. Het is een gewichtige avond voor menig zendingveld; hiervan ben ik zeker. Het is een gewichtige avond voor menig afgemat hart, en menig getrouwe zendeling zal in zijn afgelegen werkring, God danken als hij van dezen avond hoort. Ik geloof dat het een gewichtige avond is voor ons dierbaar kerkzending Genootschap (C. M. S.) en indien mogelijk, voor onze nog dierbaarder kerk van Engeland, dierbaarder voor ons, nader aan onze harten, meer voldoening gevende aan onze gedachten, met elken toegang welke wij hebben tot de kennis van onzen Heer en van Zijne Genade en van Zijne macht uit zijn dienst."

„Maar," zoo ging hij voort, „wij zijn hedenavond niet hier om de kerk van Engeland, of de C. M. S. te prijzen. Wij zijn in de tegenwoordigheid van onzen Koning; laat ons onze gedachten op Hem, op Zijn wil samentrekken.

„Lieve vrienden, ik verlang, om zelf te spreken, onder het besef van zijne Goddelijke tegenwoordigheid, de tegenwoordigheid die vrede is, die ook eene eerbiedwekkende heerlijkheid is, en ik wil zulks doen, er aan denkende, voor spreker zoowel als voor hoorders, — dat zijn eisch aan elkeen zijner dienstknechten is, onvoorwaardelijke overgave, zonder beperkingen, zonder reservatiën, niets dan het opgeven van onzen wil en van ons leven aan Hem, om Zijn wil te doen in de sterkte Zijner macht. Gij weet, dat in de oude dagen van leenrecht, wanneer de leenman

aan zijn heer hulde deed, hij het volgende deed; hij bracht zijne handen te zamen en legde ze dan binnen in de handen van zijn heer, als bewijs van algeheele onderwerping aan zijn wil en bereidwilligheid tot werken in zijn dienst. Deze is de eenige ware positie voor de handen van een Christen — de handen, het hart en de wil, de geest en het leven — de eenige ware positie. Niet slechts de ééne hand, maar beide handen geheel binnen in de handen van den Vorst, van Hem, die oneindig veel meer is dan een Leen-Heer, die despoot (eigenmachtige regeerder) is, heerlijke absolute Vorst, met onbegrensde macht over zijne dienstknechten, den oneindig vertrouwbare, den Eenigen vorst, den Heere Jezus Christus. O, laat mij dezen oogenblik gebruiken, om te zeggen, wat ik niet meende te zeggen, dat dit heden avond, door middel van deze samenkomst, als een persoonlijk beroep komt tot elkeen van ons, hier tegenwoordig. Het komt tot u, jonge mannen, die in zulke massa's en scharen hier zijt, niet slechts omdat gij hier zijt wegens eene groote en belangrijke gelegenheid, maar omdat gij hier zijt voor het aangezicht van den onzienlijken, den waarachtigen, den persoonlijken Heere Jezus Christus. Hij is hier voor u; Hij spreekt nu tot u door middel van deze vergadering als Zijn stem; en gij zult iets, in antwoord tot Hem moeten zeggen, wat het ook al moge zijn — gij zult moeten zeggen, of gij bereid zijt, om met betrekking tot Zijn dienst, hetzij tehuis, hetzij in den vreemde, hetzij in den meest algemeenen kring van het gewone leven, hetzij in de hoogste plaatsen van het zendingveld, tot aan uwen dood, te leven als diegenen, die hunne handen in de Zijnen gelegd hebben. En verder, of gij duidelijk hebt ingezien, dat het middelpunt van uw leven overgegaan is van **zelf** tot op Christus, en dat gij bepaald onder Zijne voeten hebt gelegd al de begeerten om aandacht, terwille van uzelf, te trekken.

en alle roem, die op het eigen ik zal uitloopen, te verwerpen, ja, zelfs het geringste er van. Gij behoort Hem toe als gij de zijnen zijt; en gij moet leven als degenen, die Hem toebehooren. Al uwe winsten moeten in des meesters beurs gaan en Hij moet beslissen, waar, hoe en hoelang gij zult moeten dienen."

Laat het in uwe gedachten gehouden worden, dat deze toespraak geleverd werd, slechts zes maanden na het keerpunt in des sprekers geestelijke geschiedenis, waarvan hierboven sprake was. Hooren wij niet in de uitdrukkingen van Maart den weerklink van wat hij zegt in September geleerd te hebben? — de weerklink ook gehoord in het voortreffelijke lied, dat hij terzelfdertijd schreef:—

„Mijn Vorst, mijn Gids naar Zion's oord,
Vat mijne hand en leid mij voort,
Uw wil mijn wil te allen tijd,
Ik, u en uwen Troon gewijd".

„Maar het groots onderwerp van overdenking en gebed tegen het einde van 1885, was de naderende veldtocht van Gelijktijdige Samenkomsten, welke voor de maand November bepaald waren, doch door de Algemeene Electie op zijde gedrongen werd en nu in Februari 1886 ondernomen zou worden. Het voorstel, dat in het begin met koudheid door den kring der C. M. S. ontvangen werd, had stap voor stap zijn weg tot algemeene goedkeuring gewonnen en niet minder dan honderd en zestig leeraren en leeken hadden beloofd, om als gedeputeerden naar de verschillende middelpunten te gaan.

„Elke poging werd aangewend, om door brieven, nieuwsbladen en artikelen in tijdschriften den C. M. S.-kring met betrekking tot het doel van den veldtocht te onderwijzen, namelijk, **niet** collecten voor de C. M. S. te doen, **niet** de belangen van het Genootschap als zoodanig te behartigen, maar **de gewetens van Chris-**

tenen wakker te schudden met betrekking tot hun heiligen plicht jegens hunnen Heer en zijn zaak, wat ook al de bijzondere werkzaamheid welke zij wilden gebruiken en ondersteunen, mocht zijn. Een uittreksel uit een artikel in de **Intelligencer** zal dit punt ophelderen:

„Wij hopen ernstig dat al de sprekers, zonder uitzondering met vastbevondenheid en zonder schroom, het hoogste standpunt in hunne toespraken zullen innemen. De gelegenheid is niet een van die waarbij zelfs de grappige ophelderingen, die billijk en met vrucht tot afwisseling op eene gewone vergadering aangewend kunnen worden, plaats hebben mogen. Vraagstukken van Aardrijkskunde, Handel enz. zullen geheel buiten de orde zijn. Dit zal ook het geval met alle strijdpunten zijn. Bloote beschrijvingen van inboorlingvolken, hunne maatschappelijke gewoonten en Godsdienstplechtigheden, zullen het voorgestelde doel geheel missen. De houding van de sprekers voor het gehoor moet wezen wat uitgedrukt kan worden in de woorden, „Ik heb een boodschap van God aan u”. Hoe moet de Evangelisatie der wereld — het grootste van alle werken bij het licht der eeuwigheid beschouwd — uitgevoerd worden? Wat eischt zij van ons? — dit moet het thema van onze sprekers bij deze gelegenheid zijn. Zoodanige thema sluit niet uit een persoonlijk verhaal van een zendeling of werkelijke ophelderingen van eenig soort uit het zendingveld. Onlangs hoorden wij een dame — eene medische zendelinge van het Zenana Genootschap der Engelsche Kerk — in eene voorkamer bijeenkomst, op de meest eenvoudige wijze, de geschiedenis van haar eigen werk verhalen. Zij leverde niet eene preek, zij hield niet eene redevoering; het was een eenvoudig verhaal, met zeer weinige woorden van toepassing aan het einde. Maar de toon, de geest, de taal, het groepeeren van feiten waren van zoodanigen aard, dat wij zelden,

indien ooit, zulk een blijkbaar diepen indruk hebben zien maken. Het gevoel aan het einde was niet, „Dit was eene fraaie toespraak”, of, „Hoe goed heeft zij dit gedaan!” of, „Zij schijnt een voortreffelijk en ernstig mensch te zijn”, of zelfs, „Waarlijk het moet een nuttig Genootschap zijn. Ik denk ik moet er lid van worden”. Neen, het was dit — Waarlijk, dit is des Heeren werk, wonderlijk in onze oogen; en toch roept Hij ons om er deel aan te hebben; niemand onzer wordt er van verschoond; en met Gods hulp zullen wij van heden af werken en bidden en jegens anderen getuigen zoo als wij nooit te voren gedaan hebben”. Wij begeeren op onze Februari-samenkomsten niet groote vertooningen van welsprekendheid, maar wij begeeren **dit!**

„De Gelijktijdige Samenkomsten van Februari werden in honderd en zeventig steden van Engeland en Wales gehouden, terwijl men Londen en Ierland voorbijging om ze later afzonderlijk te bearbeiten. Op eene voorloopige conferentie zeide Mr. Blackwood, dat daar wij in de beraming van plannen voor de samenkomsten in sympathie waren met Gods voornemen wij verzekerd mochten zijn van Gods tegenwoordigheid, in Gods kracht mochten voortgaan, en de vervulling van Gods beloften mochten verwachten. De week was, in een opzicht, een ongelukkige, omdat namelijk, al de bisschoppen te Lambeth vergaderd waren, zoo dat de meesten van hen niet persoonlijk aan het werk konden deelnemen. Verscheidene echter bedachten een plan om het te doen en anderen schreven brieven van deelneming. Aartsbisschop Benson, vooral, beloofde zijn dagelijksche gebeden gedurende de week voor de Gelijktijdige Samenkomsten en voegde er een van zijne betekenismatige volzinnen bij die niet vergeten worden: „Wij zullen de uitwerking gevoelen.” De woorden waren eenvoudig genoeg maar zij dienden tot bewijs van de juiste waarheid. Want de samenkomsten hadden niet allen een goed gevolg. Het was, zooals een schrijver

het uitdrukte, een dag van kleine dingen, en ofschoon men van meer dan de helft der plaatsen rapporteerde: „Nooit werd er zulk een vergadering te gehouden”, toch ontstond de vraag als men die rapporten nu leest: „Was dat al?” En toch hebben wij gewiszeijk „de uitwerking gevoeld”. De beweging was grooter dan slechts de opsomming van hare deelen. De gelijktijdigheid van de vergaderingen liet zich gevoelen. De aandacht van het publiek was gaande gemaakt. Het werd gezien dat de zending niet meer eene liefdadige inrichting was die om geld vroeg, maar wel eene groote en heilige zaak die de eerste plaats de aandacht der Kerk en de aandacht van elken Christen eischt, en verdient.

„Eindelijk komen wij tot nog ééne van de uitstekend belangrijke gebeurtenissen van het jaar 1887 — het aannemen van de gedragslijn des Geloofs (Policy of Faith).

Het geschiedde op deze wijze. Van de wonderlijke zendingbijeenkomst op de Keswick Conventie, van Juli in dat jaar, werd vroeger gewag gemaakt. Wij zullen later zien welken invloed deze vergadering had op het bezigen van vrouwen als zendelingen door het Genootschap. Maar op den Maandag, die op dien gedenkwaardigen Zaterdag volgde, keerden Mr. Webb-Peploe en Mr. James Johnston van Lagos terug naar Londen, en deelden op de gewone C. M. S.-Commissie-vergadering van den Dinsdag, aan het Genootschap mede, wat zij gezien en gehoord hadden. Een plechtigen indruk werd gemaakt, en men bad ernstig dat God, hetgeen een belangrijke spoorslag tot zendingwerk mocht blijken te zijn, besturen mocht. en dat Hij ook het Genootschap in zijne betrekking tot de geestelijke bewegingen van den dag mocht leiden. Na de vacantie, nam de Algemeene Commissie wederom de positie, bij het licht van een rapport der Begrootings Commissie, in overweging, en waarschuwde het Genootschap dat kandidaten sneller vermenigvuldigen dan fondsen.

Bij beide gelegenheden werden de beraadslagingen met veel ernst en eerbied gevoerd, en met de duidelijke begeerte om den wil des Heeren te kennen en te doen. Aan de eene zijde redeneerde men dat het werk beperkt moest worden naar de fondsen welke het Genootschap ter beschikking had. Van de andere zijde voerde men aan, dat de mannen, die nu met meer vrijmoedigheid voorwaarts kwamen, ongetwijfeld mannen waren door God gezonden, en, indien dit zoo was, zou het dan niet een redelijk geloof zijn om van Hem, in alle nederigheid, de middelen te eischen om hen te onderhouden en er verzekerd van te zijn dat Hij gewis, op zijne eigen wijze, voor hen voorzienig zou maken? Uiteindelijk nam men, na vurig gebed, het besluit **om geen geschikten kandidaat van de hand te wijzen, en geen zendeling, die bereid is om heen te gaan, terug te houden, alleen wegens gebrek aan geld.**

„Niemand wist toen dat dit slechts een terugkeeren was naar de wijze van handelen, met nadruk vroeger in het Jaar-Rapport van 1883, door het Comité aangekondigd. Dit feit werd eerst tien jaar daarna ontdekt. God leidde de Commissie wederom langs een weg dien zij niet wist. Ook droomde zij niet van wat de gevolgen van dit besluit van 1887 zouden zijn. Er gingen zeven jaren voorbij voordat men er een besef van had. Maar God gaf het Genootschap genade om bij het besluit te blijven en Hem te vertrouwen, en dat vertrouwen beloonde Hij in eene overvloedige mate zoo als wij straks zullen zien.

„Ondertusschen werd er, onder een diep gevoel van behoefte aan zulke bijzondere genade, en aan het verspreiden van een geest van nederig geloof en van onvoorwaardelijke toewijding aan den dienst van Christus in den kring van de C. M. S. eene schikking gemaakt om eene Toewijdings Vergadering van een geheel dag in Exeter Hall te houden. Deze vergadering werd op den 11^{den} Januari 1888 gehouden. Men hield drie bijeenkomsten.

„Vier van de zes sprekers behoorden tot de meest voortreffelijke Keswick leidslieden. De drie onderwerpen van den dag waren: Geestelijke Tekortkomingen, Geestelijke Mogelijkheden en Geestelijke Beslissingen. Voor degenen die den geheelen dag tegenwoordig waren was het een dag van veel geestelijk onderricht en stichting. De Commissie had hare vrienden uitgenoodigd om zich voor God te verootmoedigen wegens alle tekortkomingen en gemengde beweegredenen, en gebrek aan ijver en liefde; om zich plechtig aan Zijn dienst te wijden, en om Zijn zegen te pleiten. Aan deze uitnoodiging werd op hartelijke wijze voldaan.

„Zoo eindigen wij het verhaal van die drie gedenkwaardige jaren. Het is des Heeren werk en het is wonderlijk in onze oogen”.

Het feit, dat vier van de zes sprekers Keswick leidslieden waren — de heeren Handley Moule, Webb-Peploe, C. A. Fox en E. Hopkins — bewijst hoe nauw de beweging tot het verdiepen van geestelijk leven te Keswick, en de verlevendiging van den zendinggeest in het Genootschap aan elkander verwant waren. Het verkondigt, als met de stem van een bazuin, de groote waarheid, dat als de kerk wakker geschud zal worden om haren plicht met betrekking tot de evangelisatie der wereld te doen, er niet alleen moet zijn een beroep ten behoeve der zending, maar de levende ontdekking van de kracht des Geestes welke de sprekers geschikt zal maken om zich op de rechte beweegreden te beroepen, en de kerk in

staat stellen zal om aan dat beroep te voldoen door zich persoonlijk en met het geheele hart aan den Heere Jezus en Zijnen dienst toe te wijden.

Tot het jaar 1890 komende zegt de geschiedschrijver:

„Deze Geschiedenis heeft te voren gewezen op den invloed door de Keswick Conventie op het Genootschap uitgeoefend, en het is een ander indirect gevolg van dien invloed dat nu dient opgemerkt te worden. Het gebeurde dat in 1890 verscheidene Evangelische leeraren, die verondersteld werden zich buiten de Keswick beweging te houden, voor het eerst op de Conventie tegenwoordig waren, de meesten hunner als hoorders. Een gesprek over de behoeften van de C. M. S. was aanleiding tot eene private conferentie waarop eenige van de leidslieden der Conventie, die tevens ondersteuners van het Genootschap waren, zich bevonden. Het gevolg was dat er een brief opgesteld werd ter verzending aan het C. M. S. Comité, die door hen die tegenwoordig waren onteekend en aan den Secretaris te Londen verzonden werd. Dit document werd later bekend als „De Keswick Brief”, ofschoon hij niet van de Conventie was uitgegaan, maar slechts van een kring beproefde vrienden van het Genootschap. Ongetwijfeld echter, werd hij bezield door den invloed van de plechtige en roerende vergaderingen welke gehouden werden. Men had de Stem des Heeren gedurende die week zeer duidelijk gehoord. De zonde van den Heilige Israels perken te stellen, de aanspraak van Christus op al wat zijn volk is en bezit, de verbazende mogelijkheden voor een geloof dat zich niet op een mensch, maar op Hem alleen verlaat, dit alles had men met groote kracht voor de aandacht van de bijeen verzamelde scharen gebracht en de toepassing was duidelijk, niet alleen op persoonlijke belangen, maar ook op het werk

der Kerk in de wereld. In dezen zin was de uitdrukking, „Keswick Brief” juist.

„De brief vestigde de aandacht op de dringende behoeften van Indië, het jongste beroep ten behoeve van China door de Shanghai-zendingen Conferentie gezonden, en de Afrikaansche stammen op Mr. Stanley's laatste reis ontdekt. „De zaak”, zoo zeide de brief, „is, wanneer wij haar uit alle oogpunten beschouwen, zoo verontrustend, dat zij een voortgang op groote schaal onder de besturende hand van God rechtvaardigt”, en men ging voort om aan de hand te geven dat een beroep om duizend zendingen voor „de volgende weinige jaren” uitgevaardigd zou worden. Geen tijdperk werd genoemd. Sommigen zeiden, „Bij het eeuwfeest”, anderen wilden een nog korteren tijd, maar de brief liet dit eene opene vraag. „Wij zijn er verre van af”, voegde de brief er bij, om te begeeren dat de standaard van geestelijk leven en onderricht, in de zendingen lager gebracht zou worden; daarentegen dringen wij er op aan dat niemand voor eenig gedeelte van het werk zou worden aangenomen, die niet bewijs geeft van eene begeerte om zielen te zoeken, en van eene kracht om ze voor Christus te gewinnen”. De brief was gedagteekend den 25^{en}, en werd door de C. M. S. Commissie ontvangen op den 29^{en}. Een dankbare en hartelijke resolutie werd met eens gepasseerd, en de verdere overweging uitgesteld tot na het reces. Ondertusschen maakten beoordeelaars en tegenstanders spoedig hunne beschouwingen bekend. Wat zou er van de heidenen bij onze deuren worden als iedereen naar het buitenland ging? Het scheen de ontwerpers van deze vraag niet voor den geest te komen, dat indien één duizend uit de vijfduizend gemeenten, die tot de fondsen van de C. M. S. bijdroegen, ernstige ondersteunsters waren, de brief slechts om één arbeider uit elke gemeente vroeg! Inderdaad was het gebrek van sommige evangelische leden der Engelsche Kerk om de verbazende oneven-

redigheid van het aantal arbeiders thuis in vergelijking met dat van het Buitenland op te merken, nooit droeviger zichtbaar, dan nu.

In October begon het comité te werken, door zorgvuldig onderzoek te doen naar de behoeften en sub-comités aan te stellen om wenken in overweging te nemen. In December, toen vele vrienden om eene meer duidelijke uitdrukking van het gevoelen der Commissie aangaande het voorstel van een duizend zendelingen gevraagd hadden, nam men eene reeks van belangrijke resoluties aan, in verband met den algemeenen omvang van zending-onderneming, de dringende behoefte aan arbeiders en de plicht om met nauwkeurigheid eene hooge standaard in het aannemen van candidaten te handhaven; terwijl het werd vastgesteld, dat indien de verantwoordelijkheid der kerk jegens haar Goddelijk Hoofd door de tienduizenden leden der C. M. S. behoorlijk erkend werd, zij zich niet te vreden zouden stellen met de uitzending van slechts een duizend additioneele arbeiders.

Het kan niet gezegd worden dat deze roepstemmen tot eenige spoedige en bepaalde gevolgen geleid hebben. Ook mag het niet gezegd worden dat de gedachte aan duizend zendelingen lang in den geest van de commissie gebleven is, en dat men op de vervulling er van gewacht heeft. Nochthans had de Heere Zijne eigene plannen, die ofschoon nauwelijks opgemerkt, toch aan het rijpen waren. Voor dat het jaar van het Eeuwfeest begon, 1899, was het aantal namen op de rol met meer dan acht honderd vermeerderd, leeraren, leeken, gehuwde en ongehuwde vrouwen, en alle waarschijnlijkheden wijzen er heen, dat er meer dan duizend zullen zijn voor dat tien jaren na het schrijven van den Keswick Brief verstreken zullen zijn. Dit zou eene vermeerdering zijn, van drie maal zoo veel, als in vorige jaren. ¹⁾

1) Voordat de tien jaren waren verstreken was het getal werkelijk tot over de duizend gestegen.

Na eene mededeeling van hoe de Keswick Briefgeleid had tot een stelsel van toegeëigende contributies waardoor enkele personen of gemeenten een eigen zending voor eigene rekening namen, en vele duizenden ponden jaarlijks bij de inkomsten van het Genootschap gevoegd werden — in het jaar eindigde Maart 1898, £ 5700 — laat de geschiedschrijver volgen: „De Keswick Brief van 1890 richtte, direct of indirect, meer uit, dan zelfs de onderteekenaars verwachtten. Hij was inderdaad slechts een instrument in de hand Gods om in beweging te zetten of een stoot te geven aan zekere invloeden, die een groot aandeel hadden aan den jongsten vooruitgang van de C. M. S. In al zijn voortgang mag het Genootschap wel met den Apostel Paulus zeggen: „Doch niet ik, maar de genade Gods die met mij was.””

Voor dat wij de Geschiedenis van het Genootschap ter zijde leggen, halen wij nog een paragraaf uit het laatste hoofdstuk aan:

Wij hebben in onze lange beschouwing geleerd dat **de vooruitgang der zending afhangt van geestelijk leven**. Evangelische Rechtzinnigheid is op zich zelve krachteloos in het verspreiden van het evangelie. Onbepelijken Protestantische onderwijzing op den kansel, en de eenvoudigste en meest schriftuurlijke eere-dienst kunnen aangetroffen worden in vereeniging met de algeheele verwaarloozing van des Heeren grooten opdracht. Laat den Heiligen Geest zelf de harten aanroeren en de oogen verlichten, en de bekeering der onbekeerden wordt een zaak van ernstig belang. En zoo hebben wij in deze bladzijden gezien hoe veel de hedendaagsche ontwikkeling der zending verschuldigd is aan de geestelijke bewegingen van dezen tijd. In een woord, **ware Toewijding aan den Heer en de Evangelisatie der wereld gaan samen**. De laatste is afhankelijk van de eerste. De Geschiedenis heeft ons aangetoond hoe honderd jaar

geleden de zendingbeweging uit de Methodisten Herleving ontstaan is; hoe de eerste Duitsche zendelingen de vruchten waren van de Piëtisten beweging op het Vasteland; hoe de jongste toeneming van zendingijver in de Engelsche Kerk in geen geringe mate toe te schrijven is aan den invloed van een Amerikaanschen Evangelist en van een Chineeschen Zendeling met een vrije lans, geen van beiden een lid van de Engelsche Kerk. God heeft ons getoond dat Hij een Vorst is, en dat Hij werkt naar den raad van Zijn Wil, somtijds door middel van de meest onwaarschijnlijke instrumenten — omdat het Hem behaagt die instrumenten met Zijn Geest te vervullen”.

Wij hebben gezien uit de geschiedenis van Dr. Moule, uit den Keswick-Brief, uit de voorname plaats aan Keswick-sprekers gegeven tijdens sommige van de keerpunten in de geschiedenis van de C. M. S., hoe nauw het verband was tusschen de Keswick-Beweging voor het verdiepen van geestelijk leven en de verlevendiging van zending-leven en geestdrift in het Genootschap. God **stereotypeert** niet de bewegingen en methoden waardoor Hij Zijne zegeningen zendt. Maar Hij wil dat Zijne kinderen in elk geval leeren zullen wat de geheime bron van den zegen was. Wat was de kracht in de Keswick-Conventie en in den zegen dien zij uitwerkte! Het antwoord kan gevonden worden in de uitdrukking — het Verdiepen van het Geestelijk Leven.

Niemand kan de waarde van Keswick verstaan, die niet de volle waarde hecht aan het

diep besef bij vele geloovigen van een gebrek in het geestelijk leven, en het geloof dat eene bepaalde vernieuwing en versterking er van mogelijk is. De bewustheid van dat gebrek werd over het algemeen gevoeld in verband met de pijnlijke ondervinding van de macht der zonde in het dagelijksch leven. De levensbeschrijving van den eersten stichter der Conventie, Canon Battersby en van het jongste lid dat op hun platform heeft gesproken, Rev. G. H. C. McGregor, bewijzen dit. Zij waren beiden mannen van merkbare Godszaligheid in leven en in toewijding aan het werk van hun Meester. Maar er was een geheime ontevredenheid en zelfveroordeeling. Waarom was het, vroegen zij, dat humeur, zelfzucht, wereldsgezindheid zoo dikwijls de overhand kregen en de ziel van haren vrede beroofde? Al hunne worstelingen en gebeden schenen vruchteloos te zijn; er kwam geene verlossing. Zij hoorden menschen getuigen dat zij eens in denzelfden toestand waren, en dat zij ontdekt hadden dat dit te wijten was aan het feit dat **zij Christus niet in zijne volle reddende macht kenden**. Het werd hun gezegd dat er eene verlossing was van de macht der zonde, die Christus geven kon, niet als eene verwijdering van de smet der zonde uit de natuur maar als eene gedurige bevrijding

van hare macht uit kracht van zijne eigene tegenwoordigheid en bewarende macht. Terwijl zij luisterden zagen zij in hoe weinig geloof zij hadden in die kracht als een werkelijke voortdurende ondervinding. Zij zagen in Gods woord dat dit was hetgeen Christus kon doen en wilde doen, en dat van hunne zijde niets noodig was dan eene nieuwe — en nu, in de verzekering dat Hij er toe geschikt zou maken, eene volle — overgave aan Zijne bewaring en dienst. Zij gaven zich over, zij geloofden, zij vertrouwden zich den Heere toe op eene wijze hun te voren onbekend, en zij getuigden dat Christus getrouw was en hen voerde tot een leven van gemeenschap, van vrede en van kracht onder Zijne eigene bewaring, zooals zij nooit te voren gekend hadden. En het was de levende getuigenis van dezen en van anderen die aan het „Keswick platform” deszelfs wonderbare aantrekkelijkheid en kracht gaf. Menschen stonden daar als levende getuigen van de macht van Christus, in de verlossing van de kracht der zonde in het dagelijks leven.

Rondom de drie woorden, Zonde, Geloof, Toewijding — een diep gevoel van zonde was dikwijls het eerste teeken dat het onderwijs ingang vond — bewoog zich onophoudelijk het geheele Keswick-onderricht. George McGregor schreef van Keswick, nadat hij daar den zegen had gevonden :

„Ik heb ontelbare lessen geleerd, vooral deze: mijn eigene zondigheid en tekortkoming. Ik ben geheel doorzocht geworden, en ontbloot, en opengesteld en door Gods licht doorgrond. En toen leerde ik de onnaspeurlijkheid van Christus. Gij kunt nauwelijks voorstellen hoe Christus hier groot gemaakt wordt. Ik heb ook de volstreckte noodzakelijkheid van gehoorzaamheid geleerd. Als men gehoorzaamheid en geloof heeft is niets onmogelijk”.

Zijn levensbeschrijver, sprekende over zijn zenuwachtig gestel, dat zich in een haastig humeur openbaarde, en over de gedachte dat het een kruis was dat gedragen moest worden, zegt:

„Te Keswick leerde hij om anders hier over te denken. Daar leerde hij het, zoo als nooit te voren verstaan, dat, het toegeven aan eenige zondige neiging, hoe diep die ook in zijn natuur geworteld mocht zijn, en al ware die ook twintig maal overgeërfd, **zonde** is. En God wil niet dat Zijne kinderen aan eenige zonde zullen toegeven, of in eenige zonde zullen leven. Hij roept menschen tot heiligheid en als Hij dit doet, drijft Hij niet den spot met hen door onmogelijkheden van hen te eischen. Mr. Mc. Gregor had in zijn tijd van zelfvernedering te Keswick een diep besef van het kwaad van deze zijne boezemzonde, een slecht humeur, en deed er bijzonder belijdenis van voor God. En toen Hij na deze dagen van toewijding, Keswick verliet, liet hij gewisselijk ook, in eene groote mate, zijn kwaad humeur achter. Van dien tijd af, was hij zekerlijk, in dit opzicht, een ander man.”

Paulus schreef aan de Corinthiërs, dat daar er nog strijd en verdeeldheid onder hen gevonden werden, zij nog vleeschelijk en niet

geestelijk waren. Een van de hoofdkenmerken van de begeerte om waarlijk geestelijk te zijn is de begeerte om niet meer te zondigen, om verlost te worden van de kleine zonden, welke de gewone Christenheid, helaas, zoo gemakkelijk verdraagt. Als deze begeerte zich ontwikkelt tot geloof, dan wordt de ziel tot eene geheel nieuwe en veel helderder bewustheid van de kracht van Christus om te redden, gebracht, en zij leert hoe levend en diep de beteekenis van het geloof is, als zij leeft door het geloof aan Hem die haar lief gehad, en zich voor haar overgegeven heeft en die nu in ons leeft en Zelf onze Bewaarder is. De nieuwe ontdekking van hetgeen Christus voor iemand zelf gedaan heeft, leidt tot een grooter vertrouwen van wat Hij voor anderen doen kan, en geeft eene puntigheid en eene moedigheid aan het getuigen voor Hem waardoor er een nieuwe toon in iemands preeken en spreken gebracht wordt. Christus wordt meer bepaald het middelpunt van alle denken en werken, tegelijk de bron, het onderwerp en de kracht van al ons getuigen. Hiermede wordt de aanspraak van Christus en Zijne dienst op onze toewijding en getrouwheid en algeheele overgave al duidelijker, en het wordt gezien dat de algeheele heiliging, waarvan men bij de bekeering nauwelijks een begrip had, tegelijk onze eenvoudige plicht en

ons hoogste voorrecht is. Een werk voor Christus, of liever een leven geheel overgegeven om te leven voor Hem en voor de zielen die Hij lief heeft, wordt het voortdurend streven van de verlostte ziel.

In het onderwijzen van deze waarheden werd men te Keswick natuurlijk geleid om nadruk te leggen op de machtige reddende kracht van Christus, op de zonde van Hem perken te stellen, op de roeping van Hem door een onbepaald vertrouwen te eeren en op Zijn aanspraak op een leven geheel aan Zijn wil en Zijn dienst gewijd. De overgang van de gedachte van geloof en heiliging in verband met persoonlijken zegen, tot de aanwending er van tot een leven overgegeven om zielen voor den Heiland te winnen, is eenvoudig en zeker. En velen hebben bevonden dat hetgeen in het begin ter wille van persoonlijken zegen gezocht werd, de kracht wordt tot een leven van zegen voor anderen.

En alzoo wordt het verdiepen van het Christelijk leven de kracht van eene nieuwe toewijding aan de zending en aan het Koninkrijk van onzen Heer.

Het is deze waarheid die ons door het verhaal van de C. M. S. wordt geleerd. Deze is de les welke de geheele kerk van haar leeren kan in haar zoeken naar den sleutel van het vraagstuk der zending. Velen kunnen nooit eene

Conventie bijwonen. Het mag moeilijk of onmogelijk schijnen om onze groote kerken en genootschappen gelijktijdig te bewegen, ten einde het leven werkelijk verdiept en geschikt te krijgen voor het ontzaglijk werk dat in den naam van dit geslacht ondernomen is. Laat er een begin gemaakt worden met enkele gemeenten. Laat de leeraar leeren en onderwijzen dat alle gebrek aan belangstelling in geven en bidden voor de zending te wijten is aan **een zwak oppervlakkig geestelijk leven**. Laat hem zijne gemeente oproepen om hem te volgen terwijl hij tracht om hen tot een dieper geestelijk leven te leiden. Laat hem spreken over de zonde en over Christus als den Verlosser er van; over het geloof in Christus als in staat om meer uit te richten dan wij ondervonden of verwacht hebben; over algeheele toewijding, het opgeven van onzen wil en al wat wij hebben, om geheel onder het beheer van onzen Heer te zijn, als de eenige deur tot blijvend geluk en waren dienst. Laat hem pleiten op de liefde en de eer van Christus, op de behoefte van den heiden, op het onbegrijpelijk voorrecht van een kanaal der Goddelijke liefde tot menschen te zijn en menschen bewegen om met hun geheel hart voor Christus te leven. Laat hem spreken over het werken voor Christus onder degenen die nabij of die verre zijn als de eene

zaak waardoor wij ons geloof en onze liefde bewijzen kunnen. Laat hem de menschen samen roepen om te bidden om de werking van den Heiligen Geest in henzelfen, om ze voor het zendingwerk geschikt te maken. Laat hem aanmoedigen het geloof, dat de Heere aan menschen, die zich in eenvoudigheid aan Hem overgeven en op Zijne leiding wachten, toonen zal wat Hij door hen gedaan wil hebben. Terwijl het verdiepen van het geestelijk leven en de toewijding aan de zending te zamen gezocht worden, zal het eene op het andere terug werken, omdat beiden hun wortel in Jezus Christus zelf hebben, die zich opnieuw als Zaligmaker en Heer heeft geopenbaard.

Wanneer zulk een nieuwe openbaring van Christus plaats heeft, en er eene nieuwe verhouding tot stand komt, wordt het gebed de vrijwillige wending van den enkele, of van eene verzameling van geloovigen, tot Hem die Zijne macht aan hen getoond heeft en van wien zij weten dat de kracht komen zal voor al wat zij te doen hebben en voor al het werk dat gedaan moet worden. Voor het droevig klagen over gebrek aan tijd of hart voor veel gebed, voor het vergeefsch geroep om meer gebed, is er maar een geneesmiddel — een gezond geestelijk leven. Het zending-vraagstuk is persoonlijk. Leid menschen voor de verlossing, die daar is

in Christus Jezus, uit het half-hartig wereldsch leven, dat zij leiden, terug naar de „eerste liefde” van eene persoonlijke gehechtheid en toegewijdsheid aan den levenden, liegenden Christus, en laat hen zien dat er geen waar leven is dan het leven van toegewijdsheid aan Zijn Koningrijk en het gebed — verborgen zoowel als vereenigd — zal stroomen en de zegen dien het van den hemel nederbrengt zal de kerk bereiden om te arbeiden zooals zij nooit gedaan heeft, en om zegen te zien boven al wat wij bidden of denken kunnen. ¹⁾

¹⁾ Heden, juist terwijl ik deze bladzijden over het verband tusschen het geestelijk leven en de vermeerdering van belangstelling in de zendingzaak overlees, ontving ik een brief van een jongen leeraar, mij meldende dat hij en zijne gemeente zeer rijken zegen ontvangen hadden gedurende de tien dagen van vereenigd gebed tusschen Hemelvaart en Pinksteren. Hij schrijft: „Persoonlijk was de zegen ook groot; zoo als nooit te voren, verstonden wij de aanneming van den Heiligen Geest door het geloof”. Later voegt hij er bij: Een gedeelte van den zegen ontvangen is eene geheel nieuwe en diepe belangstelling in de zending. Bijgevolg was mijn eerste preek na Pinksteren een zendingpreek. Door de kracht van den Heiligen Geest kwam meer dan een tot overtuiging hoe schrikkelijk zondig onze toestand, van bijna niets voor die heerlijke zaak te doen, is”.

Het zendingvraagstuk is persoonlijk. Overweeg de geschiedenis van Zinzendorf en zijne Moraviërs, van de C. M. S. en zijne leidslieden, en gij zult ervaren dat de versterking van het geestelijk leven, de gemeenschap en de ondervinding van de liefde van Christus de zekere weg is tot ware toewijdsheid aan de zending.

HOOFDSTUK V.

De China Inlandsche Zending en het Gebed des Geloofs.

OP de Conferentie te New-York, werd de China Inlandsche Zending meer dan eens genoemd. Onder aanvoering van een man des geloofs, had God, in den loop van dertig jaren, 600 zendelingen uitgebracht, zonder eenigen waarborg van fondsen tot hun onderhoud, behalve hetgeen God in antwoord op het geloovig gebed van tijd tot tijd geven zou. Wij hebben reeds gezien hoe sterk de geschiedschrijver van de C. M. S. zich uitlaat over den zegen door het oudere Genootschap van de China Inlandsche Zending ontvangen, die haar er toe aanzette om de „Gedragslijn van Geloof” eene groote plaats in haar werk te geven. Indien de kerk over het algemeen voordeel trekken zal van het voorbeeld, dan is het van belang dat alle Christenen, die deel nemen in de ondersteuning der zending, weten zullen wat het geheim van deszelfs kracht was. Men behoeft de methoden en de organisatie ervan niet na te bootsen. Er bestaat overal in de

kerk groote behoefte, om van alle zijden te leeren, langs welken weg de kracht Gods in de zending genoten kan worden.

Op de Conferentie te New-York sprak Mr. Hudson Taylor over de bron van kracht voor de Christelijke Zending en gaf hij een voorbeeld uit eigene ondervinding van wat het geloovig gebed vermag.

Ik haal het volgende, eenigszins breedvoerig, uit zijne toespraak aan:

„God zelf is de groote bron van kracht. De sterkte is Gode”. . . . En Gods kracht is beschikbare kracht. Wij zijn een bovennatuurlijk volk, herboren door eene bovennatuurlijke geboorte, bewaard door een bovennatuurlijke kracht, onderhouden door een bovennatuurlijk voedsel, onderwezen door een bovennatuurlijken Leermeester, uit een bovennatuurlijk boek. Wij worden door een bovennatuurlijken Leidsman, langs rechte wegen tot gewisse overwinningen geleid. De opgewekte Heiland zeide, voordat Hij opvoer in de hoogte. „Gij zult kracht ontvangen als de Heilige Geest over u gekomen zal zijn! Niet vele dagen daarna kwam de Heilige Geest, in antwoord op vereenigd en volhardend gebed, over hen, en zij werden allen met hem vervuld. Looft God, Hij blijft nog met ons. De kracht die wij ontvangen is niet eene gave van den Heiligen Geest. Hij zelf is de kracht. Heden is Hij zoo werkelijk beschikbaar en zoo machtig in kracht, als Hij op den Pinksterdag was. Maar heeft de kerk ooit, sedert de dagen vóór Pinksterfeest, alle ander werk ter zijde gezet en toen dagen lang op Hem gewacht, opdat die kracht openbaar zou worden? Is er niet hier een oorzaak van gebrek geweest? Wij hebben te veel aandacht gegeven aan methoden, en aan machinerie

en aan hulpbronnen en te weinig aan de Bron van Kracht — de vervulling met den Heiligen Geest. Dit, — ik meen, dat gij het mij toestemmen zult — is de groote zwakheid, is in het verleden de groote zwakheid in ons werk geweest en zal, tenzij het verholpen wordt, de groote zwakheid van de toekomst zijn. Het wordt ons bevolen met den Heiligen Geest vervuld te zijn. Indien wij niet vervuld zijn, leven wij in ongehoorzaamheid en in zonde, en de oorzaak van onze zonde, is de oorzaak van de zonde van Israël van den ouden dag — de zonde van ongelooft.

„Op God te wachten is niet verloren tijd. Mag ik verwijzen naar eene kleine vergadering van omtrent een dozijn mannen, waaraan het mij, eenige jaren geleden, in November 1886, vergund werd deel te hebben? Wij gevoelden in China's Inlandsche zending grootelijks de behoefte aan Goddelijke leiding ten opzichte van organisatie in het veld, en ten opzichte van versterkingen, (meer arbeiders), en kwamen dus vóór de Conferentie te zamen, om acht dagen, in vereenigd wachten op God, door te brengen. Om den anderen dag hebben wij gevast zoowel als gebeden. Het was in de maand November 1886, dat wij samen kwamen, en wij werden geleid om te bidden, om honderd zendelingen, die door onze Engelsche Commissie, in het jaar 1887 — van Januari tot December zouden worden uitgezonden. En voorts, onze inkomsten waren gedurende eenige jaren niet rekbaar geweest; zij hadden omtrent £ 22.000 bedragen en wij moesten God, in verband met die Voorwaartsche Beweging om £ 10.000 boven het inkomen van het vorig jaar, vragen. Meer dan dit, wij werden bestuurd om te bidden, dat dit bedrag in groote sommen gegeven zou worden, opdat de tijd van onze arbeiders niet al te zeer door de erkenning van bijdragen zou worden opgenomen. Wat was het gevolg? God zond ons in het volgend jaar meer dan 600 aanbiedingen tot dienst, van mannen en vrouwen. Die

men bereid en geschikt achtte, werden aangenomen en uitgezonden naar China; en aan het einde van het jaar bleek het, dat er juist honderd gegaan waren. Wat omtrent de inkomsten? God gaf ons niet juist de £10.000 waarom wij gevraagd hadden, doch Hij gaf ons £11.000, en die £11.000 kwamen in elf bijdragen, waarvan de geringste £500 en de grootste £2.500 was. Wij hielden in November een dankstond voor de arbeiders en het geld, die aan het komen waren, doch voor het einde van December 1887, was alles ontvangen en verzonden.

„De kracht van den levenden God is beschikbare kracht. Wij mogen hem aanroepen in den naam van Christus, met de verzekering, dat, indien wij in onze gebeden door den Geest geleid worden, die gebeden antwoord zullen vinden.”

Waar en hoe had deze man het geheim van zoodanig geloovig gebed geleerd? Was het eene gave door Goddelijke gunst aan een uitverkorene geschonken, welke anderen niet kunnen verwachten te ontvangen? of was het de vrucht van een hemelsch onderricht en beoefening, de belooning van getrouwheid in kleine dingen, om ons te leeren dat ook wij op hetzelfde pad kunnen wandelen? Het was inderdaad eene gave zooals elke genade eene gave van God is, geschonken in verschillende mate zooals het Hem behaagt. Maar het was te gelijktijd de uitkomst van een leven van beproeving en gehoorzaamheid, waardoor de gave, die er als een klein, verborgen, bewusteloos zaad bestond, ontwikkeld werd en sterk geworden

was, opdat al Gods kinderen bemoedigd mochten worden om in Zijne voetstappen te wandelen, in de verzekering, dat voor een iegelijk in zijne mate, de weg van overwinnend gebed openstaat. Luister naar het verhaal van hoe het gedaan werd :

„Niet vele maanden na mijne bekeering, ging ik, terwijl ik een vrijen middag had, naar mijne kamer om dien grootendeels in de gemeenschapsoefening met God door te brengen. Wel herinner ik mij die gelegenheid. Hoe ik, in de vreugde van mijn hart, mijn ziel voor God uitstortte, en terwijl ik, bij herhaling, mijne dankbare liefde beleed jegens Hem die alles voor mij gedaan had, — die mij gered had zelfs toen ik alle hoop op verlossing, ja zelfs het verlangen er naar, opgegeven had, — verzocht ik Hem om mij werk te geven, dat ik voor Hem kon doen als de uitdrukking voor de liefde en de dankbaarheid van mijn hart; het moest zijn zelfverloochenend werk, van welken aard ook, hoe beproevend of gering ook al — iets dat Hem behagen zou, en dat ik doen kon rechtstreeks voor Hem, die zoo veel voor mij gedaan had. Wel herinner ik mij, hoe, terwijl ik mijzelf, mijn leven, mijne vrienden, mijn al, in onvoorwaardelijke toewijding op het altaar legde, eene diepe heilige vreeze over mijne ziel kwam, met de verzekering dat mijn offer aangenomen was. De tegenwoordigheid van God werd onuitsprekelijk en gezegend. En ofschoon ik slechts een jongen van vijftien jaar was, herinner ik mij, hoe ik mij op den grond uitstreckte, en daar voor Hem nederlag met onuitsprekelijk ontzag en met onuitsprekelijke vreugde. Voor welken dienst ik aangenomen was wist ik niet; maar een diep bewustzijn, dat ik niet meer mijn eigen was, nam van mij bezit, en dat bewustzijn werd nooit weder uitgewischt. Binnen weinige maanden na dezen tijd van toewijding werd de indruk op mijn gemoed gemaakt dat God mij in China wilde hebben”.

Toewijding is altijd de uitwerking van eene krachtdadige bekeering, en het geheim van een leven waarin er kracht tot gebed en geloof zal worden verkregen. Sommigen zijn geneigd de toewijding te beschouwen als een doel; hare eigenlijke waarde bestaat daarin dat zij een begin is, eene plaatsing van zichzelf in Gods hand om tot zijn dienst te worden bereid. Zij is slechts de ingang tot eene hoogere klasse in de school waarin God zelf leert hoe Hij gediend wil worden. Hudson Taylor moest zelf nog veel leeren, voordat hij man des geloofs kon worden die een getuige kon zijn van hetgeen God doen kan. Terwijl hij er aan dacht om naar China te gaan, gevoelde hij dat hij dit in het geloof moest doen, als iemand die God voor de voorziening in zijne behoeften vertrouwde. Indien hij Hem daar zou vertrouwen, waarom zou hij dan niet leeren om dit in Engeland reeds te doen. Mislukking in China kon nootlottig zijn; hij wilde God daarom vragen hem te huis te leeren hoe in het geloof te wandelen. Hij besloot, om ofschoon hij als dokters assistent in eene Apotheek salaris trok, er nooit om te vragen als het betaalbaar was; hij zou leeren om God er voor te vertrouwen. Hij verstond dat het bevel: „Zijt niemand iets schuldig”, letterlijk genomen moest worden. Hoe groot zijn behoefte ook al wezen

mocht, hij nooit geld zou leenen; toch zou hij met niemand dan met God er over spreken. Twee verhalen uit zijne ondervinding van dezen tijd toonen ons het onderricht waardoor zijn geloof geoefend werd.

„Te Hull wilde mijn vriendelijke meester, die zeer bezig was, dat ik hem herinneren zou als de tijd voor de betaling van mijn salaris daar was. Ik besloot God te vragen om de zaak voor zijne aandacht te brengen en mij alzoo te bemoedigen door mijn gebed te verhooren. Aan het einde van een zeker kwartaal, toen mijn salaris betaalbaar was, vond ik op zekeren Zaterdagavond dat ik slechts één muntstuk — een halve kroon — in bezit had. Toch had ik tot hiertoe geen gebrek, en ik volhardde in het gebed.

Die Zondag was een zeer gelukkige. Na den morgen-dienst werd het overige van den dag, zooals gewoonlijk, met Evangelie-werk in logementen in het laagste gedeelte van de stad doorgebracht. Het scheen alsof de hemel hier beneden begonnen was. Na mijnen laatsten dienst om tien uur dien avond, verzocht een arm man mij om hem te vergezellen ten einde met zijne stervende vrouw te bidden, daar de priester geweigerd had om zonder betaling van een shilling en zes pence te komen, hetgeen hij niet leveren kon daar het huisgezin van gebrek omkwam. Het schoot mij plotseling te binnen dat al het geld dat ik bezat die enkele halve kroon was, en dat die uit één muntstuk bestond, en bovendien, dat ofschoon ik voedsel genoeg voor dien avond en voor ontbijt had, ik niets voor het middagmaal van den volgende dag had.

„Met eens was er eene staking van den vloed van vreugde in mijn hart. In plaats van mij zelve te berispen begon ik den armen man te berispen. Ik vond uit dat hij bij den armverzorger had aanzoek gedaan,

en dat men hem daar gezegd had den volgenden morgen om elf uur weder te komen; maar dat hij vreesde dat zijne vrouw niet den nacht doorleven zou. „Ah,” dacht ik, „als ik toch maar twee shillings en een **six pence** in plaats van deze halve kroon had, hoe gaarne zou ik een shilling aan deze arme menschen geven!” De waarheid van de zaak was dat ik God vertrouwen kon met een shilling en zes pence, maar dat ik Hem niet vertrouwen kon zonder eenig geld.

Mijn gils leidde mij in eene binnenplaats; waar ik op mijn laatste bezoek, eene ruwe behandeling had ondergaan. Ik volgde hem langs ellendige trappen op, en in eene akelige kamer, en o, welk een gezicht deed zich voor! Er stonden vier of vijf kinderen die er verhongerd uitzagen, en op een ellendig stroobed lag de arme moeder met eene tengere zuigeling, zes en dertig uren oud, kermende aan hare zijde. „Ach,” dacht ik, „indien ik twee shillings en zes pence had in plaats van een halve kroon hoe blijmoedig zou ik een shilling en zes pence er van afgeven.” Nog verhinderde ongeloof mij om hen uit hunne ellende te helpen ten koste van al wat ik bezat.

Het was vreemd, ik kon deze arme menschen niet vertroosten. Ik zeide dat zij niet neerslachtig moesten zijn, want zij hadden een vriendelijken, liefhebbenden Vader in den hemel; maar iets zeide tot mij: „Gij geveinsde, spreekt gij van een liefhebbenden Vader als gij niet bereid zijt om Hem zonder een halve kroon te vertrouwen!” Ik stikte bijna. Had ik toch slechts een florijn (twee shilling-stuk) en een **six pence**! — maar ik was nog niet gereed om God te vertrouwen zonder een **six pence**.

„In die dagen was het gebed mij eene vreugde; en ik trachtte om te bidden, maar toen ik mijne lippen opendeed met: Onze Vader, die in de hemelen zijt, scheen het als of mijn gebed spotternij was, en ik ging door

zulk een tijd van strijd als ik nooit voor of na dien tijd gehad heb. Ik stond van mijne knieën op met groote droefheid van geest.

De arme vader wendde zich tot mij en zeide: Mijnheer, als gij ons helpen kunt, doe het toch om Gods wil! en het woord schoot mij te binnen: „Geef dengenen die iets van u bidt,” en in het woord van een koning is er kracht. Langzaam nam ik de halve kroon uit mijn zak, gaf hem aan den man, zeggende dat ik hem gaf alles wat ik had, maar dat God waarlijk een Vader was en vertrouwd mocht worden. Al de vreugde kwam tot mijn hart terug; de hinder in den weg van zegen was er geweken — geweken, naar ik vertrouw, voor altijd.

„Niet alleen werd het leven van de arme vrouw gered maar ik werd ook gered. Mijn geestelijk leven had zeker schipbreuk geleden, indien ik aan de stem des Geestes geen gehoor had gegeven. Toen ik naar huis ging was mijn hart zoo licht als mijn zak, en de eenzame straten weerklonken van een loflied. Toen ik aan de zijde van mijn bed nederknielde herinnerde ik den Heere er aan dat „die aan den arme geeft aan den Heere leent”; en met vrede van binnen en vrede van buiten bracht ik een rustigen nacht door.

„Ik was verwonderd den volgenden morgen tijdens ontbijt de vrouw van het huis met een brief in de hand te zien inkomen. Ik herkende nog het handschrift nog het postmerk en kon niet zeggen waar hij van daan kwam. Toen ik den omslag opendeed vond ik binnen in een vel schoon papier, een paar lederen handschoenen, en toen ik die opende viel er een half pond op den grond. „Prijs den Heere”, riep ik uit, „vier honderd percent voor een leening van twaalf uren.” Hoe blijde zouden de kooplieden van Hull zijn als zij hun geld tegen zulk eene rentekoers konden beleggen.” Daar ter plaatse besloot ik toen dat eene bank die niet vallen kon, mijn spaarpenningen zou hebben — een besluit dat ik nog niet betreur.”

Eene tweede geloofs-beproeving had eenige dagen daarna plaats:

„Deze merkwaardige redding strekte mij tot groote vreugde, maar toch konden tien shillings niet ver gaan, en de groote som ontving ik nog niet. Ik pl-itte voortdurend met God dat hij toch genadiglijk mijn meester herinneren mocht dat de tijd voor de betaling van mijn salaris meer dan verstreken was. Het was niet de behoefte aan geld die mij hinderde maar de gedachte in mijn geest was deze: „Kan ik naar China gaan? of zal mijn gebrek aan geloof een hinderpaal zijn op den weg voor dezen hoog gewaardeerden dienst.”

„Toen Zaterdagavond kwam, was de tijd van betaling voor de huisvrouw vervallen. Moest ik niet om harentwil over het salaris spreken? Op Donderdag en Vrijdag nam ik veel tijd om ernstig met God in het gebed te worstelen, en op Zaterdagmorgen ontving ik de verzekering dat om op Gods tijd te wachten het beste was. Zoo wachtte ik — mijn hart was gerust, en de last was geweken.

„Dien namiddag hield ik wacht bij een pot, waarin een afkooksel medecijn bereid werd. De dokter kwam van zijne bezoeken terug, en naar gewoonte begon hij over de dingen van God te spreken. Plot-eling, zonder eenige inleiding, zeide hij „à propos! Taylor, is de tijd voor de betaling van uw salaris niet daar?” Men kan zich mijne aandoening voorstellen. Ik antwoordde hem zoo bedaard als ik kon dat die tijd reeds een tijdje geleden verstreken was. Hoe dankbaar gevoelde ik mij! God had gewisselijk mijn gebed verhoord. Kort daarop ging bij voort: Het spijt mij zeer dat gij mij niet eraan herinnerd hebt, want ik heb al het geld dat ik heden namiddag had, naar de bank gezonden; anders zou ik u terstond betalen! Het is onmogelijk om te beschrijven wat ik toen gevoelde en ik was blijde om weg te komen zonder dat de dokter mijne ontroering bemerkte.

„Ik zocht toen mijn klein heiligdom op en stortte mijn hart uit voor den Heere, totdat kalmte en zelfs vreugde aan mij teruggegeven werden. Ik gevoelde dat God op zijne eigene wijze zou werken.

Dien avond werd met de voorbereiding tot mijn werk voor den volgenden dag doorgebracht, en het was omtrent tien uur voor dat ik mij gereed maakte om naar huis te gaan. Er scheen geen hulp te zijn voor dien avond; misschien zou God op Maandag voor mij tusschenbeide komen. Juist toen ik heenging hoorde ik den dokter inkomen, bij zichzelf hartelijk lachende. Terwijl hij zijn ontleedvertrek binnenging vroeg hij om zijn grootboek, en zeide dat een van zijne rijkste patienten juist gekomen was om zijne rekening te betalen — was dit niet iets vreemds, vroeg hij? Hij was grootelijks geamuseerd dat een man die zich in rijkdom wentelde, zoo laat kwam om eene rekening te betalen, die hij op eenigen tijd met een cheque had kunnen voldoen. Het bedrag werd behoorlijk als ontvangen in het grootboek aange-teekend, en de dokter was gereed om heen te gaan, toen hij mij plotseling eenige banknoten overhandigde en zeide: „à propos, Taylor, gij kunt deze banknoten nemen, en ik zal u de balans aanstaande week geven! Wederom werd ik alleen gelaten om terug te gaan naar mijne eigene kleine binnenkamer om den Heere met een vroolijk hart te prijzen dat ik eindelijk dan toch naar China mocht gaan.”

Deze twee voorvallen bewijzen welke voorbereiding in den verborgen omgang met God noodig is voor dat menschen toegelaten worden om in het openbaar getuigen te zijn van de kracht des geloofs in God en van het kracht-dadig gebed waarvoor het geschikt maakt. Zij leeren ons dat, indien ons openbaar vereenigd

zendingwerk, waarlijk een werk zal zijn waarin de kracht van het geloovig gebed kennelijk getoond zal worden, het geloof aan individueele geloovigen zijne wortels diep gevestigd moet hebben in waarachtige toewijding aan God en in algeheele afhankelijkheid van Zijne machtige kracht, die door ons werkt.

In 1854 vertrok Mr. Taylor uit Engeland naar China. Na vijf jaren gearbeid te hebben was hij genoodzaakt wegens gebrekkige gezondheid terug te keeren naar huis. Gedurende zijn verblijf in Engeland bad hij veel om vijf arbeiders voor Ningpo, zijne standplaats in China. Een gedeelte van zijn tijd werd besteed aan het vervaardigen van eene herziene uitgave van het Nieuwe Testament, met gelijkluidende teksten, in den tongval van de menschen onder wie hij gewoond had. Hij verhaalt hoe hij, terwijl hij hiermede bezig was, slechts dacht aan het nut er van voor de inboorling-Christenen. Hij ontdekte later dat hij, zonder dezen nauwen omgang met het woord van God, geheel onvoorbereid geweest zou zijn om de China Inlandsche Zending te vormen.

„In de studie van het Goddelijk woord leerde ik dat men, om voorspoedige arbeiders te verkrijgen, niet zoo zeer noodig had zorgvuldig bewerkte beroepen om hulp, maar vooreerst ernstig gebed tot God om arbeiders uit te stooten, en vervolgens om het geestelijk leven in de kerk te vernieuwen zoodat menschen niet te huis zouden

kunnen blijven." Ik zag in dat het apostolisch plan was, dat men zich niet zou bezig houden met wegen en middelen, maar dat men zou heengaan om het werk te doen, vertrouwend op het onfeilbaar woord van Hem die gezegd heeft: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden !”

Hoe meer Mr. Taylor bad en nadacht over Gods Woord en over de behoeften van China, hoe meer de volstreckte hulpeloosheid van deszelfs heidendom hem, als een zware last op het gemoed begon te wegen. Er kwam een verzoek tot hem om eene reeks van artikelen voor een zending-tijdschrift te schrijven. Terwijl hij ze schreef gevoelde hij hoe schrikkelijk die nood was, en hoezeer het laatste bevel des Heeren door Zijne kerk geminacht werd. De zorgvuldige studie van het geheele onderwerp bracht aan het licht dat er elf groote binnenlandsche provinciën, elkeen met hare tientallen van millioenen, waren zonder een enkelen plaatselijken Protestantschen zendeling. Langzamerhand werd het hem duidelijk dat er, om de Evangelisatie van Binnenlandsch China uit te werken, behoefte was aan eene nieuwe en speciale werkzaamheid. Hij sprak met verscheidene vertegenwoordigers van de voornaamste zending-genootschappen, maar kreeg ten antwoord dat er òf financieele òf politieke moeilijkheden in den weg waren. Het geld ontbrak, of het was niet mogelijk om door te dringen naar het

binnenland voordat het land beter geopend zou zijn. Langzamerhand ontstond, terwijl hij gevoelde hoe weinig de kerk geleerd had om zich op de beloften van God te verlaten, de gedachte: „Wel, indien gij deze dingen beter inziet dan anderen, waarom gaat gij dan niet zelf voorwaarts, om te vertrouwen dat God zijne plannen door u uitwerken zal”. De gedachte werkte een strijd in zijn gemoed, waardoor zijne gezondheid langzamerhand aangedaan werd. Het verhaal wordt aldus medegedeeld:

„Ik zag,” zoo zeide Mr. Taylor, „dat de arbeiders verischt en de ondersteuning welke zij noodig zouden hebben, zekerlijk gegeven zouden worden in antwoord op het gebed, omdat er om gevraagd werd in den dierbaren naam van Jezus, die waardig is; maar daar kroop er een sidderend ongelooft in.

„Veronderstel dat arbeiders gegeven worden”, zoo vroeg ik twijfelachtig, „en dat zij er in slagen om binnenlandsch China te bereiken: wat dan? Beproevingen zullen komen en botsingen waarvan zij te huis nooit gedroomd hebben. Hun geloof zou kunnen feilen en zij zouden in de verzoeking kunnen komen om iemand te verwijten dat hij hen in zulk een beklagenswaardigen toestand gebracht heeft. Heb ik de kracht en de bekwaamheid om moeilijkheden als deze het hoofd te bieden?” En het antwoord was natuurlijk altijd, „neen?”

Het was slechts het inbrengen van het eigen ik, door ongelooft. Vreeselijk was het dilemma waarin ik door den duivel werd gebracht, ik was zeker dat God op het gebed arbeiders zou geven. Bad ik niet dan kwamen die verloren gaande voor mijne rekening. Bad ik wel, dan moest ik de verantwoordelijkheid van de arbeiders

op mij nemen, en dit durfde ik niet. Ik zag niet in hoe de Macht die de arbeiders gaf, geheel genoegzaam zou zijn, om hen onder elke omstandigheid, hoe moeilijk dan ook, in stand te houden.

Ondertusschen werd de gewaarwording dat de heidenen in China tegen een millioen per maand zonder God stierven, in mijn gemoed ingebrand. „Indien gij om predikers bidden zoudt” zoo kwam de angstige overtuiging, dan konden zij de kans hebben om het heerlijk Evangelie te hooren; maar nog gaan zij daar henen zonder hetzelve, eenvoudig omdat gij niet het geloof hebt, om voor hen de herauten van het kruis te eischen!”

Week na week duurde de strijd voort, totdat de spanning zoo hevig werd dat de slaap bijna van hem week en het scheen als of hij zijn verstand verliezen zou. Hij kon dag of nacht niet rusten. De gedachte aan de millioenen van China en aan de zegen die het Evangelie hun brengen kon, indien zij er slechts in aanraking mede konden komen, was hem altijd voor den geest. En toch kon hij niet toegeven om de positie en de verantwoordelijkheid, die een einde aan den strijd zou maken, te aanvaarden.

„Hoe inconsequent is het ongeloof toch altijd” zoo gaat Mr. Taylor voort. Ik had geen twijfel, dat indien ik om medearbeiders bad, zij gegeven zouden worden. Ik had geen twijfel dat de middelen om uit te geven, ook, in antwoord op het gebed, verschaft zouden worden, en dat er deuren, in de tot hiertoe niet bereikte plaatsen van het Rijk, geopend zouden worden. Maar ik had toen niet geleerd om God ten volle te vertrouwen om kracht en genade voor mijzelfen te bewaren; geen wonder dus dat het moeilijk was om Hem te vertrouwen voor de bewaring van anderen die geleid mochten worden om met mij te gaan.

„Nochthans, wat zou ik doen? Het gevoel van bloed-

schuld werd al heviger. Eenvoudig omdat ik er niet om vroeg, kwamen de arbeiders niet te voorschijn, en gingen zij niet uit voor China; en elken dag leefden er en stierven er tien duizenden in dat ontzaglijk groot land, zonder de kennis van den weg der zaligheid."

"De last op zijn gemoed begon de gezondheid van Mr. Taylor te benadeelen, en op uitnoodiging van een vriend ging hij naar Brighton, om aan de zeekust te rusten.

Toen Zondag morgen kwam, verdrongen honderden van gelukkige kerkgangers elkander in de straten, maar Mr. Taylor kon slechts denken aan de behoeften van het ontzaglijk groot land, waaraan hij zijn leven gewijd had.

"Meer dan duizend zielen in China", zoo dacht hij, „zullen de eeuwigheid ingaan gedurende het uur dat de gemeenten met hare vele voorrechten, in de morgen-diensten vergaderen."

De nachtgeest van het heidendom was op hem, en het was bijna meer dan zijne ziel verduren kon. In groote droefheid van geest verliet hij de stille woning en ging af naar het verlaten strand. Het was een liefelijke morgen; het water was laag; en ver uit op de stille zanden waar hij alleen met God was, kwam hij tot het keerpunt van zijn leven.

In het begin was er geen licht; de strijd was hevig. De eenige straal van troost welke hij verkrijgen kon ontstond uit de vreemde bedenking: „Wel, indien God, in antwoord op het gebed, een bende mannen voor binnenlandsch China geeft, en dezen gaan en bereiken die ver afgelegen streken, en komen allen van gebrek om, dan zullen zij rechtstreeks naar den hemel gaan; en indien dan slechts de ziel van één heiden gered werd zou het der moeite waard zijn!" Maar de gedachte was folterend, want nog kon hij niet zien dat God, indien Hij arbeiders gaf, hen ook zekerlijk bewaren zou, zelfs in binnenlandsch China.

Met eens ontstond de gedachte, „waarom alzoo belast? Indien gij God gehoorzaamt, is al de verantwoordelijkheid op **Hem** en niet op u.”

Welk eene onuitsprekelijke verlichting! „Welaan”, was het onmiddellijke, blijde antwoord, Gij Heere zult verantwoordelijk zijn voor hen, en ook voor mij.”

En van dat oogenblik af was de last geheel geweken.

In dien stonde, gaf Mr. Hudson Taylor zich aldaar over aan God en zijn dienst, en hief hij zijn hart op in het gebed om mede-arbeiders — twee voor elke der binnenlandsche provinciën, en twee voor Mongolië. Zijn Bijbel was in zijne hand en op den rand van dat kostbaar boekdeel teekende hij de gewichtvolle onderhandeling, welke er tusschen zijne ziel en zijn God plaats gevonden had, aan. Weinig en eenvoudig waren de woorden door hem gebruikt, maar, o hoe vol beteekenis!

„Te Brighton gebeden om vier-en-twintig gewillige en geschikt arbeiders, Juni 25, 1865.”

„Hoe rustig wendde ik mij af toen dit gedaan was! De strijd was geheel geëindigd. Vreugde en blijdschap vervulden mijne ziel. Ik gevoelde als of ik langs den steilen heuvel op, naar huis konde vliegen. En hoe sliep ik dien nacht! Mijne lieve vrouw dacht dat Brighton wonderen voor mij gedaan had; en zoo was het ook.”

In heb zoo veel uit het verhaal, van het innerlijk leven van Hudson Taylor, aangehaald, omdat het ons de geheime bron openbaart, vanwaar de kracht tot waarachtig zendingwerk komen moet. „Dat de heidenen zijn mede-erfgenamen van hetzelfde lichaam en mede-deelgenooten zijner belofte in Christus Jezus, door het Evangelie”, is een groote geestelijke verborgenheid, „welke in andere eeuwen den

kinderen der menschen niet is bekend gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard aan Zijne heilige apostelen en profeten, **door den Geest**. Eenig mensch kan het zendingsbevel of het zendingsonderwerp, zooals door de Schrift voorgesteld, verstaan, maar het eischt een geestelijk gemoed om het in zijne geestelijke beteekenis en kracht te vatten. Wat Paulus schrijft, is heden zoo waar als het toen was: „De verborgenheid is nu geopenbaard **aan zijne heiligen**, aan wie God heeft willen bekend maken, welke zij de rijkdom der heerlijkheid dezer verborgenheid onder de Heidenen”. Het eischt Goddelijk onderwijs, het eischt de openbaring van den Heiligen Geest om een waar begrip te geven van wat de verborgenheid Gods is. De ondervinding van Mr Hudson Taylor toont ons hoe God een man opvoedt om in Hem te gelooven, om op Hem te wachten, om zichzelf geheel en al aan Zijn wil en Zijn dienst over te geven, hoe groot de moeite ook al moge zijn. Het is noodig voor de kerk om deze les te leeren, onze zendingbijeenkomsten en onze zendingspreeken moeten het zich ten doel stellen om de les te leeren, dat, naarmate enkele personen zich aan God overgeven om den last van de verlorengaanden in het geloof om zijne reddende liefde te dragen, Hij hen naar die mate geschikt zal maken tot gebruik in den dienst van Zijn

Koningrijk. Het was eene ontzettende onderneming voor Gods Zoon om te komen om de wereld te redden; Hij moest hare zonden dragen en voor haar sterven. Het is niet minder eene ernstige zaak voor ons om aan het werk van zielen te winnen, deel te nemen; het eischt dat wij in geloof en in liefde den last van zielen zullen dragen, en, indien noodig, ons leven voor hare zaligheid zullen geven. En het eischt nauwen omgang met God en eene volle overgave aan Zijne leiding om ons tot Zijn werk geschikt te maken.

Laat mij nog een voorbeeld aanhalen om op te helderen de wijze waarop Mr. Hudson Taylor in zijne vergaderingen trachtte om christenen in eene persoonlijke aanraking met God te brengen. Het eerste gezelschap van twee-entwintig, de kinderen ingesloten, was gereed om naar China te gaan, toen het volgende voorval plaats had:

„In de maand April werd ik gevraagd om te Totteridge, een dorp nabij Londen, eene toespraak over China te houden, en gewilliglijk stemde ik het verzoek toe, op voorwaarde dat er geene collecte geschieden zou, en dat dit op de biljetten bekend gemaakt zou worden. Mr. Puget, die mij uitgenoodigd had, en vriendelijk als voorzitter ageerde, zeide dat hij nooit van zulk eene bepaling gehoord had. Hij nam echter de voorwaarde aan en de biljetten werden voor den 2^{en} Mei uitgevaardigd.

Met behulp van eene groote kaart werd er iets van de uitgestrektheid, de bevolking, en de diepe geestelijke be-

hoeften van China aan de vergadering voorgesteld, en velen kwamen onder een diepen indruk er van. Aan het einde der vergadering zeide de voorzitter dat er op mijn verzoek geene collecte aangekondigd was, maar dat hij gevoelde dat er velen tegenwoordig waren, die bedroefd en ter neergedrukt zouden zijn, als men ze niet zou toelaten om iets bij te dragen tot het goede werk dat hier voorgesteld werd. Hij vertrouwde dat daar deze wenk geheel van hemzelven uitging en het gevoelen van het gehoor uitdrukte, ik er niet tegen zou objecteeren. Ik smeekte echter dat de voorwaarde van overeenkomst niet veranderd zou worden, en wees er op dat de reden door den voorzitter genoemd, naar mijn oordeel, juist een van de sterkste was om geene collecte te houden. Mijne begeerte was niet dat diegenen tegenwoordig van den last ontslagen zouden worden, door, onder den indruk van de tijdelijke opgewektheid daar ter plaatse, zoodanige bijdragen te geven als gemakkelijk mochten zijn, maar dat elkeen naar huis zou gaan werkelijk onder den last van een besef van China's grooten nood, en God vragen zou om hem te leeren wat hij doen moest. Indien het hun na overdenking en gebed, duidelijk was dat eene geldelijke bijdrage alles was dat Hij van hen begeerde, dan konden zij dit aan eenig genootschap dat zendelingen in China had, geven, of zij konde ze aan mijn adres te Londen op den post doen. Doch misschien was in vele gevallen wat God vroeg, niet eene geldelijke bijdrage, maar persoonlijke toewijding van Zijn dienst in den vreemde, of de gave van een dierbaren zoon of dochter, zoo veel kostbaarder dan goud.

Ik voegde er bij dat het de strekking van eene collecte was, om den indruk op het gemoed te laten, dat de allerbelangrijkste zaak geld was, terwijl geen bedrag aan geld eene enkele ziel tot bekeering kon brengen. De hoogste behoefte was dat mannen en vrouwen vervuld met den Heiligen Geest **zichzelven** aan het werk zouden geven,

en voor het onderhoud van dezulken zou er nooit gebrek aan fondsen zijn.

Daar mijn wensch klaarblijkelijk sterk was gaf de voorzitter vriendelijk toe en de vergadering sloot. Hij zeide mij echter aan den avonddisch, dat hij dacht dat ik mij droevig vergist had, en dat men hem eenige kleine bijdragen voor de zending in de handen gesteld had.

„Den volgenden morgen, kwam mijn gastheer een weing laat aan de ontbijttafel, en zeide dat hij een rusteloozen nacht doorgebracht had. Na den maaltijd vroeg hij mij om naar zijne studeerkamer te komen, hij overhandigde mij de contributies van den vorigen avond en merkte op: „Gisteren dacht ik, Mr. Taylor, dat gij met betrekking tot de collecte verkeerd waart, maar nu ben ik er van overtuigd dat gelijk hadt. Terwijl ik in den nacht aan die stroom van zielen in China dacht, die immer in het donkere voorbij snelde, konde ik slechts, zooals gij aan de hand hadt gegeven, uitroepen: „Heere wat wilt gij dat ik doen zal”. Ik geloof dat ik de leiding, die ik zocht, verkregen heb en hier is het gevolg er van”. Hij overhandigde mij terwijl hij sprak een **cheque** voor **vijf honderd pond**, en voegde er bij dat indien er eene collecte geschied was, hij er eenige ponden toe bijgedragen zou hebben, doch dat dit bedrag de vrucht was van het doorbrengen van een groot gedeelte van den nacht in het gebed.

Het is nauwelijks noodig te zeggen hoe verwonderd en dankbaar ik voor die gift was. Een brief van de scheeps-agenten had mij dienzelfden morgen aan de ontbijttafel bereikt, mij berichtende dat zij ons al de ruimte voor passagiers op den **Lammermuir** konden aanbieden. Op mijn weg naar huis ging ik om het schip te zien, vond het in ieder opzicht geschikt en betaalde de **cheque** op rekening”.¹⁾

1) Deze uittreksels zijn genomen uit **The Story of the China Inland Mission** by **M. Geraldini Guinness** een van de belangrijkste boeken over de zending.

Wij bestudeeren het zending-vraagstuk. Wij zoeken het antwoord op deszelfs meest belangrijke vraag: **Hoe kan de kerk geestelijk verlevendigd worden om het werk met haar geheele hart te doen in de kracht welke God geven kan?** Wij hebben getracht om van hen, die God in het bijzonder gebruikt en gezegend heeft, te leeren wat het geheim van die Kracht is. God heeft Hudson Taylor daargesteld als een voorbeeld, van hetgeen Hij doen kan voor een jongen man, die zich geheel overgeeft om door het geloof in God te leven, terwijl hij zoekt om Gods werk te doen. Wij hebben geleerd dat het zending-vraagstuk een persoonlijk is. De opvoeding van Hudson Taylor tot gemeenschap met God was zeer persoonlijk. Indien het zending-vraagstuk — hoe de wereld met God bekend te maken — slechts opgelost kan worden door de persoonlijke overgave van elken geloovige aan het werk, dan kunnen wij van dezen dienstknecht van God leeren waaruit dit persoonlijk element bestaat.

Het is gemakkelijk om te zeggen dat het uit het krachtdadig gebed des geloofs bestaat. Maar hoe kan elken geloovige hiertoe opgeleid worden? De les is zeer duidelijk. Wij hebben het pad gezien waarlangs het geloovig gebed tot hem kwam. Hij gaf zichzelf geheel over aan Gods werk; dit gaf hem het vertrouwen

dat God voor hem en voor al Zijn werk zorgen zou. Geloof kan niet anders dan door oefening sterk worden. Moeilijkheden zijn het oefeningsveld van geloof; zij geven er voedsel en sterkte aan. Een geloovige die de moeilijkheid van zendingwerk niet beseft, omdat hij er niet sterk belang in stelt, kan niet het voorrecht van het geloovig, volhardend, overwinnend gebed smaken. Wij moeten elken geloovige opvoeden om zoodanig belang in den voortgang van het werk van Gods Koninkrijk te stellen dat hij den last van deszelfs groote behoefte gevoelen en dragen zal, dat hij de onmogelijkheid beseffen zal van het zonder Gods eigen kracht te kunnen doen, dat hij leeren moge om te roepen om meer arbeiders, en meer geld, en om de kracht des Geestes, en de inzameling van zielen.

Sterke begeerte, persoonlijke belangstelling en arbeid, geloof in de kracht van God om in antwoord op ons gebed te werken: deze zijn de voorwaarden van dat krachtdadig bidden waaraan elke geloovige deel hebben kan. Het is noodig dat onze bijeenkomsten zich op het aankweeken hiervan toelagen zullen. Het is noodig dat wij zelfs den geringste geloovige bemoedigen zullen, door hem te laten weten dat hij nut voor Gods zaak doen kan. De arme weduwe deed meer dan zij wist door de toegewijheid welke hare penningskens aan den

dag legden. Laat ons zendingwerk niet slechts rusten op het bedrag van giften welke wij ontvangen maar op den geest van toegewijdeheid, die geloovig gebed met de giften paart. Laat het gezien worden in onze leeraren en voor-
mannen, in onze kerken en genootschappen, dat geloof in Gods werking en aanhoudend gebed om die werking te verkrijgen, het hoofdelement van onze verwachtingen is, en de kerk zal worden wat zij behoort te zijn, en God zal tot haar zeggen: „Gij gelooft: gij zult grooter dingen dan deze zien.”

HOOFDSTUK VI.

De Pinkster-Gemeente en de Heilige Geest.

WIJ hebben op drie gevallen gewezen, waarin wij gezien hebben, hoe wonderlijk God Zijne dienstknechten in latere tijden ingeleid heeft in het geheim van kracht en zegen op het zendingveld. Laat ons teruggaan naar het Pinksterfeest en daar zien, hoe wij bij het ontstaan der christelijke kerk, de hoofdbeginselen vinden waarin zij al de eeuwen door de regel voor haren dienst en voor hare overwinningen over de machten der duisternis, vinden zal.

Wij hebben reeds aangehaald de woorden waardoor Mr. Mott een beroep deed op het voorbeeld der Pinkster-Gemeente:

„Het is mogelijk de wereld in dit geslacht te evangeliseeren als wij denken aan hetgeen de christenen van het eerste geslacht uitgevoerd hebben. **Zij deden meer om de evangelisatie der wereld te bewerken dan eenig volgend geslacht.** De vervolgingen van de eerste en de tweede eeuw bewijzen hoe krachtig de eerste discipelen het geloof in Christus moeten hebben voortgeplant. Deze uitwerkingen komen als zeer merkwaardig voor bij het licht van het feit dat tijdens de

hemelvaart van Christus het geheele getal geloovigen niet eenige honderden te bovenging. In het bestudeeren van het geheim van hetgeen zij tot stand brachten, komen wij tot de gevolgtrekking dat zij geene methode van werkelijk belanggebruikten, die niet op den huidigen dag gebruikt kan worden, **en dat zij zich niet van eene kracht bediende welke ons ook niet ten dienste staat**. . . . Denk aan de merkwaardige hulpbronnen waarover de kerk van dezen tijd beschikt. Er zijn niet minder dan 135 millioen leden van Protestantsche kerken. Vergelijk dezen met de weinige duizenden, die de kleine, miskende, verachte secte uitmaakten welke op den Pinksterdag de evangelisatie van de toen bekende wereld begon. Als wij ons voor den geest roepen wat die wordende kerk uitgevoerd heeft, kunnen wij dan twijfelen aan de bekwaamheid van de Christen van onze dagen, **indien zij eendrachtig beslist waren om het te doen**, om nog in dit geslacht de evangelie boodschappers en werkzaamheden zoo te verdeelen, dat het geheele menschedom de gelegenheid kan hebben om Christus den Zaligmaker en Heer te kennen?"

Als deze voorstelling waar is — en zij is waar — dan is zij eene schrikkelijke veroordeeling van de kerk van onzen tijd. En indien de erkenning van de waarheid eenigen werkelijken invloed hebben zal om aan te sporen of te besturen, dan is het noodig dat wij tijd nemen om tot de diepe overtuiging te komen van datgene waarin het verschil tusschen hen en ons bestaat en van wat het is dat ons in staat stellen kan waarlijk in hunne voetstappen te wandelen, en ons werk te doen zoo als zij het

hunne gedaan hebben. Onze verhoogde Heer heeft ons niet alleen zijn Heiligen Geest gegeven, maar in de menschen in wie Hij het eerst kwam wonen gaf Hij ons de levende belichaming van hetgeen Hij ook voor ons doen kan. Terecht heeft men gezegd dat menschen belangstelling gevoelen niet zoo zeer in afgetrokken denkbeelden, maar in de personen die deze denkbeelden vertegenwoordigen. De Kerk van het eerste geslacht is ons door den Heer gegeven tot een voorbeeld en een onderpand van hetgeen de Heilige Geest in menschen doen kan, die Hij geheel in bezit heeft. Indien de Kerk van onzen tijd werkelijk zijn zal wat God wil dat zij zijn zal, dan moeten leeraren en gemeenten geleid worden om het pinkstermodel te bestudeeren, en met niets minder tevreden te zijn dan eene gelijke toegewijdsheid aan het werk van Christus overal bekend te maken. Een boom kan alleen groeien en sterk worden door te blijven in den wortel waaruit hij geboren is. De zending-herleving binnen de Kerk, welke wij noodig hebben en waarom wij bidden, voor dat de Kerk geschikt zal zijn om haar werk op de rechte wijze te doen, kan alleen komen door een wederkeeren naar het Pinksterfeest. ← Het einde ligt altijd opgesloten in het begin en keert naar het begin terug. Te weten wat het Pinksterfeest beteekent, zijn geloof en zijn

geest te hebben, is de eenige kracht om de wereld in dit geslacht te Evangeliseeren.

Laat ons trachten om onze positie te verstaan. Het groot bevel werd in verband met het Pinksterfeest gegeven en zijne uitvoering werd er geheel van afhankelijk gesteld. „En in zijnen naam gepredikt worden bekeering en vergeving der zonden onder alle volken; **maar** blijft gij in de stad Jeruzalem tot dat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte”. „Gij zult kracht ontvangen, **als de Heilige Geest over u gekomen zal zijn**, en gij zult mijne getuigen zijn tot aan de einden der aarde”. Het pinksterbevel kan alleen door eene Pinksterkerk worden uitgevoerd in pinksterkracht. De beschuldiging is tegen de Kerk van onzen tijd ingebracht en erkend, dat zij niet is wat zij behoort te zijn. Het is te vergeefs te denken dat dit geslacht het pinksterbevel zal uitvoeren zonder weder te keeren tot den pinkstertoestand. De groote en brandende vraag van het zending-vraagstuk is, hoe de Kerk terug gebracht kan worden naar de plaats waar de eerste discipelen en de eerste kerk zich bevonden, toen zij in de kracht van den Heiligen Geest deden wat geen ander geslacht sedert dien tijd gedaan heeft. De Pinkster Gemeente was niet alleen een voorbeeld en een onderpand van hetgeen God doen kan, terwijl het aan

ons gelaten wordt om te beslissen of wij denzelfden zegen zullen genieten of niet. Neen, het is veel meer — het is eene openbaring van Gods wil met betrekking tot wat de Kerk behoort te zijn, en van hetgeen volstrekt onmisbaar is, indien er eenige werkelijke hoop zal zijn dat het komen zal tot ware gehoorzaamheid tegenover het bevel om het Evangelie aan elk schepsel te brengen. De pinkstertoe-stand is de eenige waarmede God voldaan is, en is ook de eenige waarmede wij voldaan behooren te zijn.

Gelijk alle zaad, zoo was het Pinksterfeest tevens een vrucht. De vrucht niet alleen van het werk van Christus voor ons aan het kruis en in den hemel, maar de vrucht ook van zijn werk in de discipelen, in hunne voorbereiding voor het ontvangen van den Heiligen Geest. De leeraar die wenscht te weten wat de zendinggeestdrift van zijne bediening behoort te zijn, en hoe hij die aan zijne gemeente kan mededeelen; de leidsman van een zendingkring die voor zijne bende begeert de volle toerusting voor den dienst van het Koninkrijk; elke geloovige die verlangt om persoonlijk van zijn Heer te leeren het geheim van geheele toegewijdsheid aan Zijn werk, om met den Heiligen Geest vervuld te zijn, en van zielen tot de kennis Zijner liefde te winnen — die moet een

leerling worden in de school waarin de Heere Zijne discipelen opgevoed heeft. Daar vinden wij hoe zij toebereid werden om vaten en kanalen van den Geest te zijn, nadat hij naar den hemel zou gegaan zijn.

Het eerste komen van den Heiligen Geest met kracht, was tot een voorbereid volk. De kerk van onze dagen heeft, om den Geest in pinksterkracht te ontvangen behoefte aan dezelfde voorbereiding, — een opgeven en verlaten van al wat hindert, eene ontlediging en eene reiniging, een dorsten en wachten en eene algeheele zelfopoffering, waarop de zegen van de kracht des Geestes zeker komt.

Laat ons de hoofdelementen van die voorbereiding beschouwen.

1. Er was, vooreerst, een uitroepen uit en afscheiding van de gewone belangen en eischen van het dagelijksch leven. Het beginsel dat ten gronde ligt van het leven van al Gods groote Knechten in de vorige eeuwen — Abraham en Jozef, Mozes en Jozua, David en Elia — bestond hierin: zij werden uit hun gewone omgeving genomen en op zijde gezet, dikwijls door vervolging en lijden, opdat zij in de eenzaamheid met God alleen gebracht zouden worden, om vrij en losgemaakt te zijn van hetgeen anders onschuldig en wettig op aarde mocht zijn, om naar de Goddelijke stem te

luisteren, de Goddelijke openbaring te ontvangen, door de Goddelijke macht gevormd en geschikt gemaakt te worden tot het werk dat zij te doen hadden. Zoo riep ook de Heer Jezus Zijne discipelen om alles te verlaten, zich zelven te verloochenen in hetgeen voor anderen geheel geoorloofd mocht zijn, en met Hem deel te hebben aan Zijn Kruis en al wat het na zich slepen zou. Drie jaren lang had Hij hen onder Zijne leiding. Door Zijn omgang, door hen te laten zien wat Hij deed, door berisping en onderwijzing, bereidde Hij hen voor om de ontvangers en de kanalen van den Heiligen Geest uit den hemel te zijn, die komen zou om de plaats van zijne aardsche tegenwoordigheid in te nemen en binnen in hen Zijne blijvende inwoning te bewerken. In eene zondige wereld is offerande de vaste wet van leven en liefde. De mannen die Christus geschikt gemaakt had om de leidslieden van de Pinkster Gemeente te worden, en Zijn leven en de kracht van de gezindheid en het leven des Geestes, in hun leven op te nemen, hadden geleerd om alles voor Christus prijs te geven. Gelijk hun Heer zichzelven niet voor ons kon overgeven, zonder alles op te offeren, zoo hadden zij geleerd om in hunne overgave alles te verlaten ter wille van Zijn dienst en Zijn Koninkrijk. In deze algeheele zelf-opoffering van

hun Heer om hunnentwille en van hen om Zijnentwille, had de Pinkster Gemeente hare wortelen diep geschoten.

In een tijd wanneer er geene vervolging is, wanneer geld en gemak en Christelijke beschaving ons van elke zijde omringen, wanneer het schijnt als of het weinig kost om een Christen te zijn, vinden velen het moeilijk te weten waar het verlaten van alles, om een discipel te worden, inkomt, of welken vorm het aannemen moet. Wij zullen het antwoord vinden als wij aan het tweede groote element in de opvoeding Zijner discipelen door Christus, denken.

2. Dit was eene innige persoonlijke gehechtheid aan den Heer, als de voornaamste vrucht van hun driejarigen omgang. Toen Christus hen voor het eerst riep, was er iets in Hem dat hen aantrok en dat die roeping onwederstaanbaar maakte. Gelijk Christus hen trok zonder dat zij wisten hoe en waarom, zoo leidde Hij hen langs een weg en naar een eindpaal hun onbekend. Zij begonnen door in Hem te gelooven als Messias; Hij leidde hen voort om Hem te kennen als de Zoon van God, als een Vriend, als Meester, als Verlosser. Van Zijne liefde tot hen of de hunne tot Hem, zeide Hij weinig of niets vóór den laatsten nacht van Zijn leven. Toen opende Hij voor hen de ver-

borgenheid van Zijne Goddelijke liefde jegens hen, dat Hij Zijn leven voor hen zou geven. van des Vaders liefde die op hen rustte en van hunne liefde tot Hem en de bewaring zijner geboden. Het was niet de discipelen, die Hem gevolgd waren met de gedachte aan eenig zoodanig doel; het was Christus, die door Zijne Goddelijke liefde, hen alzo in den loop van de drie-jarige opvoeding aan Zichzelven verbonden had. Het is deze innige persoonlijke levende gehechtheid aan Christus, die voor het ontvangen van den Heiligen Geest voorbereidt, en die ook die Pinkster-kracht brengt, zonder welke de Kerk niet hopen kan om de wereld te veroveren.

Hier hebben wij het antwoord op de vraag aan het einde van de vorige paragraaf. Losmaking komt alleen door eene nieuwe en sterkere verbintenis. Naar mate een Christen het inziet, dat, ofschoon hij zoo weinig van de liefde van Zijn Heer weet, de Heer gereed is om hem er heen te leiden langs een weg dien hij niet kent, wordt hij gewillig om zich af te wenden van alles dat het hart kan innemen, en zichzelven, in geduldig gehoorzaam discipelschap, aan de invloeden van omgang met zijn Heer, over te geven. Hij leert te gelooven dat die liefde hem kan overmeesteren. De liefde van Christus vraagt en eischt het geheele hart

en het geheele leven. Indien wij werkelijk onze Kerken oproepen zullen, om in de voetstappen der Pinkstergemeente te wandelen, en op hare kracht en zegen aanspraak te maken, laat ons ze dan aanmoedigen om in te gaan in de school waarin Christus Zijne discipelen opvoedt. Als de liefde van Christus voor sommigen onzer alles wordt en wij onszelf overgeven aan die liefde die voor zondaren sterft, om van ons bezit te nemen en ons te gebruiken, dan zal die liefde ons onderwijzen en dringen om alles voor deze parel van groote waarde op te offeren. Losmaking van de wereld, innige verbintenis met Christus zijn de geheimen van Pinksterzegen.

3. Een ander element van de voorbereiding tot Pinksteren en nauw aan deze liefde verbonden, was de broederlijke liefde welke Christus hun geleerd en in hen gewrocht had. Hij had hen aan Zichzelf verbonden, maar ook aan elkander, Christus handelde altijd met enkele personen. Hij roept zijne schapen bij name. Hij kent en voorziet de behoeften van iedereen, maar zijn werk eindigt niet daar. Hij maakt hen leden van Zijn lichaam. Het Goddelijk leven is een leven van liefde. Hij leidt ons tot een leven van liefde. Hij roept ons. Zijn Geest stelt ons in staat, om elkander lief te hebben zoo als Hij ons lief gehad heeft. Zijne eigene liefde is om in

ons te wonen, en het lichaam tot een levend geheel te verbinden. Hierin moet de Kerk hare kracht vinden, om de wereld van haren Goddelijken oorsprong te overtuigen; eene liefde die boven-natuurlijk en Goddelijk is. De eenheid welke deze liefde geeft, deelt kracht aan elk lid mede, en vermenigvuldigt de kracht van allen door de hulp die van het geheele lichaam ontvangen wordt. Het was deze liefde die dikwijls menschen bewoog om te zeggen: Ziet hoe lief zij elkander hebben. Het was deze liefde, die, in de eenheid des lichaams, zwakke mannen en vrouwen sterk maakte om te overwinnen.

Deze liefde werd in nauwe gemeenschaps-oefening beoefend zoo wel na de komst des Geestes, als in den leeftijd van Christus. Het is deze gemeenschap der liefde die dikwijls droevig gemist wordt in eene gemeente of in een genootschap. Honderd mannen dragen bij tot dezelfde collecte voor de zending, en namen deel aan het zelfde Avondmaal, en weten toch niets van de wisseling van onderlinge liefde of van ware christelijke gemeenschap. Wanneer wij beginnen om ernstig den geest van Christus voor ons zendingwerk te zoeken, of wanneer wij denken dat Zijne eerste roeringen gevoeld worden, laat ons toch er aan denken dat er geen plaats is waar de Geest zoo zekerlijk werkt als waar wij met onze broederen in den

Naam van Jezus bijeen vergaderd zijn. Om samen over dien naam en die liefde te spreken heeft meer met ons geestelijk leven te doen dan wij vermoeden.

Ons zelven over te geven om de zwakken te bemoedigen, de onkundigen te onderwijzen, de dwalenden te waarschuwen, door hen te vertellen wat Christus voor ons is, is een van de zekerste middelen om de tegenwoordigheid des Heeren neder te brengen, de verschillende leden tot een lichaam op te bouwen, de hoop van allen te versterken, en allen voor te bereiden voor den zegen van de uitstorting des Geestes, welke onmisbaar is indien wij met kracht voor Christus zullen getuigen.

4. Is het noodig van **geloof** te spreken als een van de voornaamste lessen, die noodig was voor het pinkster-zending-werk van de eerste eeuw en voor dat van onzen tijd? Het was niet alleen door het rechtstreeksch onderwijs aan Zijne discipelen, maar door al wat Hij in hunne tegenwoordigheid aan anderen zeide, en door de bewijzen die Hij gaf van de volstreckte behoefte aan de kracht des geloofs, dat Hij hen er toe bracht om te begrijpen welke plaats het in hun leven en arbeid innemen moest. Wij weten wat geloof is. Van het eerste eenvoudig geloof af, dat eene belofte hoort en Gods woord aanneemt, tot het geloof toe, dat ingaat in eene

volle en bewuste vereeniging met Christus, en in Hem blijft, en de „grootere werken” doet, is het geloof altijd een van de eerste voorwaarden van de kracht der werking des Geestes. De pinkstergemeente ontving en behield den zegen en de kracht, deed haar werk, verduurde haar lijden en behaalde hare overwinningen, alle door het geloof.

Geloof is zulk eene eenvoudige zaak dat velen meenen dat het ook eene gemakkelijke is. Als een kracht om de wereld te overwinnen, den Satan uit te werpen en menschen uit de duisternis tot Gods licht te brengen is het geene gemakkelijke zaak. Het sluit in het afzien van zichzelf, het kruizigen van zichzelf tegenover de wereld, het afstand doen van den mensch met zijne wijsheid en kracht en het afhangen van God alleen. Wij spreken van eene geloofszending, waarin geloof, in een of ander opzicht in het bijzonder op den voorgrond treedt. Het is noodig nadruk te leggen op de groote waarheid dat alle zending-werk geloofswerk behoort te zijn. En dat, als dit zoo zal zijn, wij bij het begin moeten beginnen, en niet alleen zoeken moeten om het woord gemengd te hebben met geloof in hen die hooren maar om elke gave en elk gebed ook met geloof gemengd te hebben. „Door het geloof offerde Abel eene betere offerande”. Als de offerande

van geld in eene collecte eene zaak is zoo heilig als de offerande van Gebed, en als men inziet dat het geloof, dat noodzakelijk is om het gebed krachtdadig te maken, even onmisbaar is om eene gave krachtdadig te doen zijn, zullen wij het punt van aanraking met de conscientie van individueele geloovigen vinden, en onze zendingbijeenkomsten en collecten zullen zoo dienstig zijn tot een leven van geloof, als de prediking des Evangelies. Van de enkele personen zullen wij dan opklimmen tot de verschillende genootschappen of gemeenten waartoe zij behooren en door dezen heen tot de leidslieden en bestuurders en zendelingen, totdat allen zich in de eene diepe allesbeheerschende overtuiging vereenigen: zendingwerk is geloofswerk. Wanneer het geloof dat ontstaat uit de kennis van Christus in Zijne reddende macht in onszelf, in Zijne reddende macht over allen, uit de kennis van Hem als de Triomfeerende en de Almachtige die zelf werken zal in hen die in Hem gelooven, erkend wordt als onmisbaar voor alle arbeiders tehuis en in den vreemde, dan zullen wij den Pinkstertijd naderen.

5. Nog eene gedachte. Men zou meenen dat de voorbereiding voleindigd was toen Christus den troon besteeg. Dit was echter niet het geval. Er was nog iets noodig om het werk der voorbereiding te voleindigen. Zelfs na de

driejarige opvoeding, den geheimzinnigen invloed van gemeenschap met Christus in den dood dien zij Hem zagen sterven, de machtige kracht van het opstandingsleven dat Hij hen inblies, de wonderbare openbaring der veertig dagen, geheel in de kracht van het Nieuwe Leven, de hemelvaart naar den troon, het zitten aan de rechterhand der Majesteit in de hemelen en Zijn ontvangen van den Geest van den Vader, was er nog iets dat noodig was. Het was **de tien dagen van aanhoudend vereenigd gebed en smeeking**. Ik weet nauwelijks van een ander gedeelte der Schrift dat het gebed in zulk een wonderbaar licht voorstelt. God in den hemel heeft gedaan alles dat noodig was; Christus heeft Zijn werk voor en in Zijne discipelen voleindigd; **Pinksteren, de nederdaling des Geestes, moet nog op hunne gebeden tien dagen wachten**. Gebed moet nog het laatste doen en het werk der voorbereiding voltooien. Daarin moet er gevonden worden die volkomene en voortdurende afwending van de wereld, dat openen van het geheele wezen voor God, dat opklimmen naar den hemel, en dat blijven in Christus aldaar, dat bewijzen moet dat die menschen werkelijk toe bereide vaten zijn voor Gods Heiligen Geest. Toen Jezus verheerlijkt was, toen het Lam zijne plaats in het midden des troons ingenomen

had, vloeide de rivier van het water des levens uit den troon van God en van het Lam en stroomde in en uit **deze biddende discipelen**. Het is zooals er van Christus geschreven is: „En het geschiedde toen Jezus ook gedoopt was **en bad** dat de hemel geopend werd, en dat de Heilige Geest op Hem nederdaalde”. Als aan elke andere voorwaarde voldaan is, is het gebed noodig om den zegen te doen nederdalen en te ontvangen. Indien de Pinkster Gemeente een voorbeeld moet zijn, en dit niet geschieden kan zonder den terugkeer van den Pinkstertijd, dan moet het gebed wederom het middel zijn waardoor de vensteren des hemels geopend worden. Het gebed moet gepredikt en beoefend worden, als de eerste en de laatste plicht van eene kerk die hoopt om de kracht Gods in haar werk geopenbaard te zien. De tien dagen van aanhoudend gebed moeten ons de les, die zoo eenvoudig en toch zoo moeilijk te vatten is, leeren, dat hetgeen weinig gebed niet verkrijgt, veel gebed, ernstig geloovig gebed, het gebed dat lang genoeg voortgezet wordt, gewisselijk zal ontvangen.

In de woorden welke wij in het begin van dit hoofdstuk aanhaalden, werd er gezegd: **Zij bedienden zich van geene kracht, welke ons ook niet ten dienste staat.** Wij hebben gezien wat sommige van deze

krachten zijn. De kracht van afzondering van de wereld en ware zelf-opoffering, van innige gehechtheid en toegewijddheid aan den Heere Jezus, van liefde en gemeenschap waardoor wij een zijn met de geloovigen rondom ons, van geloof, van aanhoudend gebed — deze dingen maakten de discipelen geschikt om de belofte des Vaders te ontvangen en geschikte instrumenten te zijn voor het krachtig werk des Heiligen Geestes in het getuigen voor Christus tot aan de einden der aarde. Wij hebben achtgegeven op de voorbereiding, de wonderlijke vorming van menschen, om, gelijk Jezus, in de menschelijke natuur, den Geest van God in zich wonende te hebben. Bedenk nu hoe wonderlijk deze zegen op zichzelf was, hij was de vrucht en de kroon van het verlossingswerk van Christus. Deze menschen, door Christus voorbereid, werden allen vervuld met den Heiligen Geest. Op aarde was het lichaam van Christus de woning des Geestes geweest, het werktuig waarvan Hij zich bediende. Nu Hij in den hemel werkt, maken de discipelen Zijn lichaam uit; zij nemen Zijne plaats in; de Geest woont in hen als de werktuigen van welke Hij zich bedient tot voortzetting van Christus eigen werk. De Geest waardoor God God is, en Vader en Zoon elk een is wat Hij is, en waardoor beiden Een zijn, — de Geest, het eigen leven van God,

vervult hen. In de drievoudige werking van Zijne levenwekkende genade, **verlicht, heiligt** en **versterkt** Hij hen. Dit wil zeggen, Hij openbaart de Goddelijke waarheid, Hij maakt deelgenoot van het heilig leven en de gezindheid van Christus, en Hij begiftigt met de Goddelijke kracht, die te midden van zwakheid werkt en lijdt en overwint. Zooals de opvoeding door Christus hen voorbereiden moest, zoo moest deze begiftiging hen werkelijk in staat stellen om Zijn werk te doen. Gij zult kracht ontvangen als de Heilige Geest over u gekomen zal zijn. Gods kracht voor Gods werk moest de eene voorwaarde zijn van het welslagen hunner onderneming om het evangelie aan elk schepsel te brengen, om de getuigen van Christus te zijn tot aan de einden der aarde.

„Dat Pinkster-geslacht heeft meer gedaan om de wereld te Evangeliseeren dan eenig volgend geslacht”. Indien wij zooveel zullen doen als zij gedaan hebben — nemen wij in aanmerking de vermeerdering van de bevolking der wereld en van het ledental der kerk, dan moeten wij tienmaal meer doen dan zij gedaan hebben — dan hebben wij aan deze eene zaak behoefte: **Vervuld te worden met den Heiligen Geest als de kracht Gods om Gods werk te doen!** Het is niet genoeg dat de rivier van levend water nog uit

den troon van God en van het Lam vloeit; het is niet genoeg dat wij Gods Tempelen zijn en dat de Geest Gods in ons woont. De Geest kan in ons zijn, en kan nochtans bedroefd of gebluscht of weêrstaan of verontachtzaamd worden. Waar Hij met kracht werken zal, daar vraagt Hij het geheele wezen, opdat Hij het vervullen zou. Hij eischt het beheer over het geheele leven, opdat Hij het in alle dingen besturen en beheerschen zou. Hij vraagt dat de mensch eene levende offerande zal zijn, een geheel brandoffer om door het vuur van God verteerd te worden. Indien wij eenige hoop zullen hebben om gelijk de Pinkster Gemeente te werken, dan moeten wij een nieuw tijdstip in onze zending hebben. Er moet een waar terugkeer van het Pinksterleven en van de Pinksterkracht in de kerk plaats hebben. **De kracht van God voor het werk van God,** moet het wachtwoord van elken arbeider zijn. Dan alleen zal ons zendingwerk, zoowel wat zijn omvang als wat zijne innerlijke kracht aangaat, in staat zijn om de duizend millioen zielen, die nog zonder de kennis van Christus zijn, te bereiken.

Indien het beroep op de kerk gedaan, — dat zij gelooven moet dat de Pinkster Gemeente niets gedaan heeft dat wij niet behooren te doen en niet kunnen doen — ernstig beschouwd

moet worden, wat moeten wij dan er mede doen? Wij zijn, zoo wordt beleden, wat de overgroote meerderheid van onze lidmaten aangaat, op een verren afstand van den Geest die de Pinkster Gemeente kenmerkte. **Wat moet er gedaan worden** om al de leidslieden in kerken, genootschappen en commissies er toe te krijgen om het wachtwoord op te vangen: **Terug naar Pinksterfeest: zonder dit kan het werk niet gedaan worden!** Is er geen weg langs welken onze leeraars en gemeenten bereikt kunnen worden, en langs welken allen, die gevoelen dat Gods werk niet gedaan wordt zooals het gedaan moest worden, door een heiligen band van eenheid ineen gevoegd kunnen worden, totdat het wachtwoord de geheele kerk door weerklinken zal: **Terug naar Pinksterfeest; Gods macht voor Gods werk; zonder dit kan het werk niet gedaan worden.**

Het zending-vraagstuk is een persoonlijk iets. Elke geloovige heeft bij het ontvangen van de liefde van Christus in zijn hart, in zich opgenomen eene liefde die zich uitstrekt tot de geheele wereld. Op elk lid der Kerk rust de groote opdracht: Het evangelie aan elk schepsel. Laat elkeen onzer zelf beginnen om voor de Kerk te zoeken de herstelling van hare pinksterkracht voor haar werk om de wereld door den naam

van haren Koning bekend te maken. Pinksteren wordt geleid door gebed — vurig, aanhoudend, vereenigd gebed; gebed dat niet ophield voordat het antwoord kwam. Zoodanig gebed is niet iets gemakkelijks, het kost zelfopoffering en lijden. Hudson Taylor zeide op de conferentie:

„Niet slechts moeten de zendelingen in het uitgaan lijden, maar de kerk moet voorwaarts gaan in zelfverloochening tot dat zij het punt van lijden bereikt. Verlossingswerk, ziel-reddend werk, kan niet zonder lijden gedaan worden. Indien wij alleen bidden voor zooverre het bidden eene eenvoudige, aangename, en genoegelijke oefening is, en niets weten van te waken in het gebed en te arbeiden in het gebed tot moede worden, zullen wij niet de zegeningen afbrengen welke wij verkrijgen konden. Wij zullen onze zendelingen, die overweldigd worden door de schrikkelijke duisternis van het heidendom, niet kunnen steunen; wij zullen zelfs niet het geestelijk leven van onze eigene zielen, genoegzaam kunnen onderhouden. Wij moeten God dienen zelfs tot het punt van lijden, en iedereen moet zichzelve vragen: „In welke mate, in welk opzicht, breid ik, door persoonlijk lijden, door persoonlijke zelfverloochening, zelfs tot het punt van lijden, het Koninkrijk van Christus uit?”

Laat ons onszelfen nu overgeven aan gebed, dat de kerk tot haren Pinkster-toestand terug gebracht mag worden. Laat ons door het geloof onszelfen geheel aan den Geest onderwerpen, en Hem door het geloof ontvangen om ons te vervullen. Laat ons onszelfen overgeven aan het gebed om de kracht des Geestes af te bidden

voor het leven en het werk van de kerk, te huis en in den vreemde. Het Pinksterbevel om tot aan de uiterste einden der aarde aan ieder schepsel het evangelie te verkondigen is dringend, te meer daar het zoo lang verontachtzaamd werd. De behoefte aan Pinksterkracht is dringend boven alle denken. Door gebed werd zij verkregen; nog brengt gebed haar. En weinigen gevoelen hoe gering onze kracht tot gebed is, en hoe gering onze kracht om door het gebed veel te vermogen. Laat ons teruggaan en onderzoeken wat het was dat deze nederige visschers en vrouwen geschikt maakte om zoo te bidden. Het was deze eene zaak: Jezus Christus had hun geheele hart. Zij hadden voor Hem alles verlaten. Zijne liefde vervulde hen, en maakte hen een met Hem en met elkander. De gemeenschap der liefde versterkte hen. **Hun opgevaren Heer was alles voor hen: zij konden niet anders dan bidden.** Laat ons bidden in het verborgene. Laat ons ons in liefde met anderen vereenigen, en bidden zonder ophouden, laat ons waken in het gebed, dat God, ter wille van Zijn Zoon en van een verloren gaande wereld, Zijn volk mocht terugbrengen tot hun eersten toestand in de toegewijdeheid en de kracht en de vreugde van het Pinksterleven.

Maar laat ons altijd weder gedenken: Het

zending-vraagstuk is een persoonlijk iets. Eene vurige liefde tot Jezus Christus, geboren uit Zijne liefde, die waarlijk van elkeen bezit heeft, zal ons leeren om te bidden, en te arbeiden, en te lijden. Laat ons om zoodanige liefde bidden.

HOOFDSTUK VII.

Het Zending-vraagstuk een persoonlijk iets.
Elke Geloovige een zielzoeker.

IN het rapport van de Studenten Zending Conferentie in Januari 1900 in Londen ¹⁾ gehouden bevat het aanhangsel eene teekening onder dit opschrift: **De mogelijkheden van persoonlijken arbeid.** Het doel er van is om te bewijzen door de wet van cijferkundigen voortgang, hoe indien er heden slechts één Christen in de wereld zou zijn, en hij en alle volgende bekeerlingen aan hunne roeping getrouw zouden zijn, binnen één geslacht ieder mensch in de wereld tot Christen kon bekeerd zijn. De voorstelling is als volgt: **INDIEN** er slechts één Christen in de wereld ware, en hij zou een jaar arbeiden en een vriend voor Christus winnen, en **INDIEN** deze twee voortgingen om elk jaar nog een te winnen en **INDIEN** ieder mensch aldus het Koningrijk binnen geleid, ieder jaar nog een er in zou leiden,

¹⁾ Students and the missionary Problem.

dan zou in den tijd van 31 jaren ieder mensch in de wereld met Christus bekend zijn. En dan volgt de tafel die aantoonst dat het gevolg wezen zou — meer dan twee duizend millioen Christenen aan het einde van een-en-dertig jaar.

Sommigen mogen twifelen aan de wijsheid van berekeningen die geheel buiten de perken van mogelijkheid en van de beloften van Gods woord liggen. Anderen kunnen bedenkingen inbrengen tegen de juistheid van eene berekening welke er op schijnt te rekenen dat allen die Christen worden tot aan het einde van die een-en-dertig jaar zullen leven, terwijl het bekend is dat omtrent een dertigste van de bevolking der aarde ieder jaar sterft. Zoodanige vragen daarlatende, wensch ik slechts het beginsel dat de grond van de berekening uitmaakt te nemen, en aan te toonen wat de uitwerking zou zijn indien de hoofdwaarheid welke zij bevat, waarlijk geloofd, en gepredikt en beoefend zou worden. Die waarheid is deze, **dat Christus elken geloovige tot een ziel-zoeker bestemd heeft.** Of liever, — want deze is de diepere waarheid waarin de eerste haren wortel en hare sterkte heeft — dat elke geloovige gered is geworden met het bepaalde doel dat hij de redding van andere zielen het voornaamste, het hoofddoel van zijn bestaan in de wereld zou maken.

Indien ik ooit de behoefte van het onderwijs van den Heiligen Geest voor mij zelve en mijne lezers gevoel, dan is het wanneer ik tot dit punt kom. Wij nemen zoo gemakkelijk algemeene voorstellingen aan zonder ten volle te beseffen wat zij in zich sluiten. Het is alleen wanneer wij er rechtstreeks mede in aanraking komen, en opgeroepen worden om ze toe te passen en er naar te handelen, dat het geheime ongeloof te voorschijn komt waardoor zij van hunne kracht beroofd worden. Het is alleen wanneer wij door den Heiligen Geest weg zien van den toestand der kerk rondom ons, en van de groote meerderheid der christenen, en wachten om tot een besef te komen van wat eigenlijk de wil van God aangaande Zijn volk is, en van wat hij door de genade des Heiligen Geestes werkelijk voor hen mogelijk gemaakt heeft, dat in ons onderwijs binnen de kerk het ons wachtwoord zal worden — **Elke geloovige een zielzoeker!** Dit alleen zal ons een vast fundament geven waarop wij gronden kunnen ons beroep tot zending-werk en onze hoop op eene onmiddellijke en genoegzame beantwoording van de oproeping om op te staan en Christus aan elk schepsel te verkondigen.

Maar is deze regel — **elke geloovige een zielzoeker** — letterlijk waar en bindend? Is

het niet iets buiten de perken van het **practische**? Is het niet iets buiten het bereik van de groote meerderheid van ware doch zwakke geloovigen? Juist het feit, dat deze waarheid voor zoo velen vreemd is, en dat alleen het geestelijk gemoed haar als mogelijk en verplichtend vatten kan, maakt het zoo dringend dat zij onderwezen zal worden. Laat ons onderzoeken en zien op welke gronden zij rust.

De geheele natuur leert ons dat het zoo moet zijn. De regel heeft zijn wortel in den aard der dingen. Hij is een noodzakelijk bestanddeel van de Nieuwe Natuur. Zien wij niet in elk kind, hoe het gaarne van zijn geluk spreekt en tracht om anderen er toe te brengen, om het met hem te deelen. Verwachten wij niet om in elk menschelijk hart een gevoel van mededoogen jegens den arme en den lijdende te vinden? En waarom zouden wij het vreemd vinden dat elk kind van God geroepen zou worden om deel te nemen aan het bekend maken van het geluk dat hij gevonden heeft, om zich het lot van die hem omringen aan te trekken, zich over hen te erbarmen en aan hunne redding te arbeiden? **Elke geloovige een zielzoeker!** Wat kan meer natuurlijk zijn?

Christus noemde zijne discipelen het licht der wereld. De geloovige is een verstandelijk wezen — zijn licht schijnt niet alseene blinde

kracht der natuur, maar in de vrijwillige uitstrekking van het hart voor diegenen die in duisternis zijn, in de verlangende begeerte om het licht tot hen te brengen, en alles te doen dat hij kan om ze met Christus Jezus bekend te maken. Het beeld van het licht wordt dikwijls gebruikt in verband met den stillen invloed door goede werken en door een christelijken wandel uitgeoefend. Het sluit dit wel als een noodzakelijk bestanddeel in, maar beteekent toch ook veel meer. Het beteekent niet slechts, zooals men dikwijls meent, dat ik tevreden moet zijn met het zoeken van mijne eigene zaligheid, en dat ik vertrouwen mag dat mijn voorbeeld anderen tot nut zal zijn. Neen; zooals het voorbeeld van Christus zijne kracht ontleende aan het feit, dat het een leven was in onzen dienst doorgebracht en voor ons overgegeven, zoo ligt de ware kracht van den christelijken invloed in de liefde, die zichzelve overgeeft om het geluk van anderen te zoeken. Daar God Licht en Liefde is, is het de liefde die den Christen tot het licht der wereld maakt. **Elke geloovige een zielzoeker** — dit is inderdaad de wet des Geestes, des levens in Christus Jezus.

Hoe kan het anders zijn? Daar God liefde is, zoo is hij die liefheeft uit God geboren, Liefde is Gods hoogste heerlijkheid, Zijne

eeuwigdurende zaligheid. Gods kinderen dragen Zijn beeld, deelen in Zijne zaligheid, en zijn erfgenen van Zijne heerlijkheid. Maar zij kunnen dit langs geen anderen weg doen **dan door een leven van liefde te leiden**. Het nieuwe Leven in hen is een leven van liefde; hoe kan het zich openbaren anders dan door lief te hebben gelijk God lief heeft, en door lief te hebben degenen die Hij liefheeft? Het is Gods eigen liefde die onze harten bestraalt. Christus bad „dat de liefde waarmede Gij mij lief gehad hebt in hen zij.” Het is de liefde van Christus, de liefde, waarmede Hij ons lief gehad heeft, die ons dringt. Liefde kan haren aard niet veranderen wanneer zij uit God in ons vloeit; zij blijft de boozen en de onwaardigen beminnen, en hun heil begeeren. De liefde van Christus heeft, nu dat Hij in den hemel is, geen anderen weg om de zielen voor wie Hij gestorven is, en naar wie Hij verlangt, te bereiken, dan door ons. Zekerlijk kan niets meer natuurlijk en waar zijn dan de gezegende boodschap: **Elke geloovige is verlost om een zielzoeker te zijn**.

Maar, als het dan zoo eenvoudig en zoo zeker is, vanwaar dat er zoo vele woorden noodig zijn om het te bewijzen en te bekrachtigen? Helaas! omdat de kerk in een zwakken en ziekelijken toestand verkeert, en tienduizenden

van hare leden nooit geleerd hebben, dat deze een van de keurigste schatten harer gezegende erfenis is. Zij waren tevreden met de zelfzuchtige gedachte aan persoonlijke zaligheid en hebben zelfs in het streven naar heiligmaking nooit geleerd wat het doel van God met hunne verlossing is. En er zijn tienduizenden van anderen, die eenig begrip er van hebben dat dit een gedeelte van hunne roeping is, die niet er op zien als een bevel boven hunne kracht, en niet geweten hebben dat de vervulling er van, als eene wet en eene kracht van hunne innerlijke natuur, zooals elke werking van een gezond lichaam, eene vreugde en een zegen moest zijn — de weg tot de volle ontwikkeling van hunne geestelijke natuur. Zelfs de bevelen van den Heere Jezus kunnen voor ons een last zijn zooals de wet van Mozes, en met zich den geest van dienstbaarheid en veroordeeling brengen, tenzij wij het gezegend tweevoudig geheim kennen, dat de kracht tot het volbrengen geeft. Dat geheim is vooreerst wat wij reeds genoemd hebben — het geloof dat liefde de innerlijke wet van onze natuur is, en dat de Geest van Gods wet in ons is om ons in staat te stellen om diegenen die rondom ons zijn met blijmoedigheid lief te hebben, te zegenen en te redden. En dan dat het in de overgave is aan een leven dat Jezus van nabij volgt en in voort-

durende gemeenschap met Hem leeft — dat zich in Hem verheugt, alles voor Hem verlaat, en alles voor Zijn dienst van liefde opoffert — dat hunne geestelijke natuur gesterkt kan worden, en het werk van zielen winnen de hoogste vreugde en de voltooiing van het Christelijk leven wordt. Voor diegenen die dit eenigszins verstaan is er niets vreemds in de gedachte dat „**Elke geloovige een zielzoeker!**” het wachtwoord moest zijn van de prediking van elken leeraar en het leven van elken geloovige.

Maar zelfs dit is niet alles. Velen zullen het toestemmen dat elke geloovige geroepen wordt om voor anderen te leven en te werken, doch zij beschouwen dit nog als eene zaak van minder belang, ondergeschikt aan de hoofdzaak, namelijk, de uitwerking van hunne eigene zaligheid. Zij hebben nooit ingezien dat juist het tegenovergestelde de waarheid is, — dat, gelijk met Christus, Zijne nederigheid en gehoorzaamheid en heiliging door lijden geheel ondergeschikt waren aan het groote doel der verlossende liefde om menschen te redden, zoo ook de verlossing en aanneming en heiligmaking van een geloovige geheel ondergeschikt zijn aan het bereiken van hetzelfde doel: het liefhebben en redden van de zielen rondom ons. **Elke geloovige een zielzoeker** — dit beteekent niet

alleen dat hij dit **onder anderen**, maar **bovenal** moet zijn, als het hoofddoel van zijn bestaan. Wij stemmen het allen toe dat het het hoofddoel der kerk moet zijn de wereld tot Christus te brengen. Wij weten dat God de kerk aan Hem gegeven heeft als Zijn lichaam, met het eene doel dat zij tegenover haar Hoofd zou zijn wat elk lichaam op aarde is — het levend orgaan of instrument waardoor alleen de oogmerken en het werk van het hoofd uitgevoerd kunnen worden. Wat waar is van het Hoofd, is ook waar van het Lichaam; en wat waar is van het Lichaam is ook waar van elk lid — ook van het zwakste. Gelijk in het Hoofd, Jezus Christus, en gelijk in het lichaam, de Kerk, zoo is in elken geloovige het hoofddoel, het eenige doel van zijn bestaan de redding van zielen. Hierin wordt God, boven alle dingen, verheerlijkt. „Ik heb u uitverkoren en gesteld dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen”. In de uitverkiezing en opdracht van Christus reeds vindt ons wachtwoord: **Elke geloovige een zielzoeker**, als het eene doel des levens zijne volle beteekenis. Christus is gekomen om wat de zonde gedaan heeft te vernietigen, door menschen tot God terug te brengen. Dit is het doel waartoe elk lid van Zijn lichaam behoort te leven.

Velen worden misschien er toe gebracht om

deze waarheid toe te stemmen, en zullen toch moeten belijden dat zij de volle kracht er van niet gevoelen. Menige leeraar zal misschien gevoelen hoe weinig hij in staat is, om deze waarheid, en de genade die gewisselijk tot hare beoefening geschikt maakt, te prediken met dezelfde volle overtuiging waarmede hij de genade tot vergiffenis predikt. Het is van belang dat wij deze erkenning zorgvuldig in overweging nemen. Vanwaar komt de moeilijkheid? Deze vereeniging met den Heere Jezus, deze verhooging van Zijn volk om deel te nemen aan Zijn werk van verlossing tot zulk eene mate dat Hij het zonder ons niet kan ten uitvoer brengen, en met ons door de Goddelijke kracht uitvoeren zal, is eene diepe verborgenheid. Het is eene eer welke ons begrip te boven gaat; het is eene gemeenschap, eene vereeniging om deelgenootschap aan de hoogste openbaring van het Goddelijk leven — deszelfs vrijkoopings-verlossingswerk — zoo nauw en Goddelijk dat alleen de Heilige Geest haar aan ons kan ontdekken. Eenvoudige, kinderlijke zielen leeren de werkelijkheid er van kennen zonder dat zij weten hoe. Voor diegenen die een Christelijk leven geleid hebben, en de eerste liefde, die hen er toe gebracht zou hebben, verlaten hebben, en tot wie alles langs den zwaren weg van het verstand komen

moet, is er behoefte aan vernedering in het opgeven van vooruit opgevatte meeningen, en van het vertrouwen op hunne bekwaamheid om geestelijke waarheden te vatten; is er behoefte aan het wachten op den Geest van zoodanige waarheid in het diepste van hun wezen te werken. En er is bovenal behoefte aan een afkeeren van de wereld met hare gezindheid en wijsheid en een wederkeeren tot nauwe gemeenschap met den Heere Jezus, van wien alleen het licht en de liefde, met het besef en de ondervinding van hetgeen Hij in ons doen kan, komen moeten.

Elke geloovige gesteld om vóór alle dingen en allermeeft een zielzoeker te zijn. Ofschoon dit wachtwoord eenvoudig klinkt, en gemakkelijk aangenomen wordt, zal het velen veel kosten om er door overmeesterd te worden. Maar als wij op Christus en den geest van Zijn leven en liefde in het hart wachten, kunnen wij de les leeren.

Het hoofddoel waarvoor de Kerk en elke geloovige alleen bestaat — deelgenootschap met God aan Zijn werk van verlossen — is de kroon, de hoogste heerlijkheid, van Gods verlossende genade — de voorbereiding van ons zitten met Christus op Zijnen troon. Zoodanige waarheid kan **alleen in nauwe en blijvende gemeenschap met Christus**

ten volle van ons hart bezit nemen en bezit houden. Wij kunnen soms deze behoefte aan veel aanhoudenden omgang met God niet verstaan. En toch is het hiermede niet anders dan met aardse dingen. Neem bijvoorbeeld het goud in den smeltkroes. Als de hitte ongenoegzaam is wordt het heet, doch het smelt niet. Wordt het blootgesteld aan de noodige hitte, doch slechts voor een korten tijd, en dan uitgenomen dan wordt het evenmin gesmolten. Het eischt zoowel een hevige als eene voortdurende hitte, en dan is het kostbare doch harde metaal gereed voor het werk van den goudsmid. Het is niet anders met het vuur van Gods liefde. Zij die het in zijn kracht wenschen te kennen, zij die verlangen om het, in de kracht van een levend geloof en van eene levende ondervinding, te verkondigen en aan anderen te brengen, moeten het in zijne hevigheid kennen, en zij moeten weten wat het beteekent er in te blijven. Die tijd gebruikt om in de aanraking met het vuur der liefde dat Christus verteerde, zoekt te verkeerren, totdat zijn geheele wezen onder de macht er van komt zal weten dat de liefde allen kan bereiken, allen kan doen smelten en zelfs van het koudste en het zwakste kind van God een liefhebber en zoeker van zielen kan maken. In dat gloeiend en voortdurend vuur kan een leeraar, een leidsman,

leeren om met kracht te getuigen van de waarheid van het wachtwoord — **Elke geloovige een zielzoeker.**

Laat mij voor een oogenblik terugkeeren naar het beeld van het Hoofd en het Lichaam. De lessen zijn zoo in het oog loopend dat zij met weinig nadenken gekend worden. Het hoofd kan alleen door het lichaam werken. Elk lid is zoo volkomen onder beheer van het hoofd als het geheele lichaam. Indien de leden, tengevolge van ziekte, weigeren om te handelen, is het hoofd hulpeloos om zijne plannen uit te voeren. Het hoofd stelt zich ten doel, om eerst elk lid te gebruiken voor de instandhouding en de welvaart van het geheele lichaam, en het dan zijn aandeel te doen nemen in werk dat het lichaam verrichten moet. Indien het feit dat wij leden van het lichaam van Christus zijn eenige beteekenis heeft — en, dank God! het heeft eene oneindige beteekenis — dan is elke geloovige in het lichaam om voor de andere leden te zorgen, en dan moeten alle leden met de anderen medewerken in de uitvoering van de plannen van het hoofd. Waar ik ook ga, en wat ik ook doe, overal draag ik elk lid van mijn lichaam met mij, en zij nemen deel aan al wat ik doe.

Het is niet anders in het lichaam van Christus

Jezus. Elk lid heeft maar ééne bestemming, en in gezonde toestand zal het elk oogenblik aan die bestemming voldoen. Die bestemming is, om het werk van het hoofd te doen. Het werk van ons Hoofd in den hemel is om al de leden van Zijn lichaam op de aarde te vergaderen. Aan dit werk neemt elk lid van het lichaam deel; niet onder de wet van eene blinde natuurkracht, maar onder de wet van den geest der liefde, welke elken geloovige met zijn Heer in liefde verbindt en aan hem mededeelt dezelfde gezindheid en dezelfde kracht waarmede Christus Zijn werk doet. Laat ons telkenmale als wij van Christus, het Hoofd, en van Zijn lichaam, de Kerk, lezen, met nieuwen nadruk het wachtwoord uitspreken — **Elke geloovige, gelijk Christus, een zielzoeker.**

En welke is nu de toepassing van dit alles op onze behandeling over de zendingzaak? Wij hebben het meer dan eens gezegd, en wij zoeken om het den grondtoon van dit boekje te maken, dat **Het Zendingvraagstuk een persoonlijk iets is.** Indien de Kerk waarlijk haar werk ondernemen zal, is het niet genoeg dat wij spreken over de verplichting welke er op het tegenwoordig geslacht en op elkeen die er toe behoort, rust, om Christus aan elk schepsel te helpen bekend maken. De ware opvoeding

moet zich met den individueelen geest bezighouden. Bij het algemeene wachtwoord moet er gevoegd worden het persoonlijke. De aankondiging van Nelson: „**Engeland verwacht DAT IEDER MAN zijn plicht doen zal**”, was een persoonlijk beroep op elken man in zijn vloot gedaan. Als wij vragen, waarom, ofschoon er millioenen van Christenen zijn, het werkelijk leger van God dat tegen de heirlegers der duisternis vecht om hun hun prooi te ontnemen, zoo klein is dan is het eenig antwoord — gebrek aan lust, men heeft er geen hart voor. De geestdrift voor het koninkrijk ontbreekt. En dat, omdat er zoo weinig geestdrift voor den Koning is. En ofschoon er veel gedaan kan worden door zorgvuldige organisatie, strenge tucht, en goed bestuur, om het beste gebruik van de manschappen die wij hebben te maken, zoo is er toch niets dat zoo het vertrouwen en den moed kan doen wederkeeren als de tegenwoordigheid van een geliefden Koning, voor wien ieders hart warm klopt in onderdanigheid en in toegewijdheid.

De oproeping tot Zendingwerk moet niet slechts door de kracht van redeneering en bemoeiding zoeken, om van de krachten die er zijn het beste gebruik te maken; zij moet dieper gaan en zoeken om zich in te laten met den wortel van het kwaad; zij moet de Christenen met

hunne hemelsche kracht bekend maken. Indien er niet een verlangen is naar het zoeken van zielen in onze eigene omgeving, hoe kan de belangstelling in den verwijderden heiden waarlijk diep of geestelijk zijn? Er kunnen vele beweegredenen zijn waarop wij ons bij het vragen naar arbeiders of geld voor de zending kunnen beroepen — zooals de erbarming over medemenschen, de uitroeing van de gruwelen des heidendoms, de opheffing van ellendigen tot betere toestanden de eischen van onze Kerk of van ons genootschap. De ware en hoogste beweegreden echter is de eenige die werkelijk ons zendingwerk dienstbaar zal maken aan de geestelijke welvaart der Kerk en hare geestelijke kracht voor het werk haar van den Heer aangewezen, te voorschijn te roepen. De beweegreden is de liefde van Christus die elken geloovige tot een zielzoeker doet zijn.

Indien het Zending Beroep op dit geslacht om het evangelie aan elken mensch te brengen slagen zal, dan zal de Kerk zich tot dit werk moeten aangorden op eene geheel andere wijze dan zij tot hiertoe gedaan heeft. De gewichtigste vraag waarmede de Kerk het nu te doen heeft — in den grond der zaak de eenige werkelijke moeilijkheid van het zendingvraagstuk — is hoe de Kerk tot een besef te brengen van de grootheid en de heerlijkheid der taak aan haartoevertrouwd, en haar te bewegen die van ganscher harte en

met al hare krachten te ondernemen. En het eenig antwoord op die vraag — de sleutel van de geheele positie — schijnt de eenvoudige waarheid te zijn: **Het Zendingvraagstuk is een persoonlijk iets.** De Heere Jezus Christus is de Bewerker en Leidsman der zending. Die recht staat tegenover Hem, en in Hem blijft, zal gereed zijn om Zijn wil te kennen en te doen. De eenvoudige zaak is om zoo nauw met Hem te verkeerén dat men Zijne stem kan hooren, en zoo overgegeven aan Hem en Zijne liefde dat men tot het doen van geheel Zijn wil gereed is. De geheele verhouding van Christus tot ons is eene innig persoonlijke. „Hij heeft mij lief gehad en Zichzelven voor mij gegeven” Mijne verhouding tot Hem is evenzeer eene geheel persoonlijke. Hij heeft zichzelven toteen rantsoen voor mij gegeven en mij tot zijn eigendom gekocht. En ik ben de Zijne, om voor Hem en voor Zijn verheerlijking te leven. Hij heeft mij met Zijne liefde vervuld, en ik heb Hem lief. Hij zegt mij dat Hij mij, als een lid van Zijn lichaam voor Zijne dienst noodig heeft, en in liefde geef ik mij met blijmoedigheid aan Hem over. Hij wil niets meer dan dat ik dit aan anderen mededeelen zal, en hun het bewijs leveren zal van hoe Hij liefheeft, hoe Hij ons in staat stelt om lief te hebben, en hoe gezegend een leven in Zijne liefde is.

Het persoonlijk bestanddeel van het zendingvraagstuk moet op den voorgrond geplaatst worden. De zendingpreek of vergadering moet aan de liefde van Christus de eerste plaats geven. Zijne brandende liefde jegens ons; onze brandende liefde jegens Hem. Indien Christenen in een lagen, kouden, wereldschen toestand verkeeren, moet het eerste werk zijn, het wachten op God in gebed en geloof om den Heiligen Geest, om hen tot eene ware toegewijdheid aan den Heere Jezus te voeren. Het schijnbaar verlies van niet met eens met de gewone zending informatie en redeneeringen voor den dag te komen, zal spoedig vergoed worden. Zwakke geloovigen die gaarne hooren en geven, moeten opgeheven worden tot een begrip van welk een wonderbaar geestelijk voorrecht het is om zich zelven Christus aan te bieden om voor Zijn Koningrijk te leven. Zij moeten aangemoedigd worden om te gelooven dat de Heer die hen lief heeft, hunne liefde grootelijks waardeert, en hen in staat stellen zal om ze aan Hem te brengen. Zij moeten leeren dat de stervende liefde van Christus, terecht vraagt om de toewijding van het geheele hart en dat hoe meer zij opofferen hoe meer die liefde van hen bezit nemen zal. Zoo bepaald als wij arbeiden om de belangstelling en de giften van elken persoon te verkrijgen, zoo bepaald, en met nog meer ernst, moeten

wij arbeiden om elkeen in aanraking met Christus Zelfen te brengen.

In het begin mag het schijnen als of wij te hoog mikken. In menige gemeente zou de weerklank van dit beroep op een leven geheel aan Christus gewijd gering kunnen zijn. Laat echter de leeraar zich, bij dit licht, aan de studie van het zending-vraagstuk overgeven. Laat hem met helderheid en volharding aan zijne gemeente zeggen: Gij zijt verlost om getuigen en boodschappers van de liefde van Christus te zijn. Zijne liefde werd aan u gegeven, en in uwe harten uitgestort, om u daartoe geschikt te maken. Gelijk Hij u lief heeft, zoo heeft Hij de geheele wereld lief. Hij verlangt dat zij die dit weten het bekend zullen maken aan hen die het niet weten. Zijne liefde tot u en tot hen, en uwe liefde tot Hem en tot hen, roepen u om dit te doen. Het is uw hoogste voorrecht; het zal uw hoogste geluk en uwe volmaking zijn. Gelijk Christus zich zelfen gegeven heeft, geeft gij u zelfen alzo geheel aan dit werk der liefde.

Terwijl de leeraar tracht om zijne gemeente hier toe te brengen, ontdekt hij wellicht, hoe weinig hij zelf er een besef van had. Dit zal het begin van den zegen zijn. Terwijl hij aan de behoeften van den heiden denkt, denkt Christus aan zijne behoefte, en tracht hij om

hem te brengen tot den zegen van eene nieuwe ondervinding Zijner liefde. Terwijl zijn eigen nood en de nood van zijne gemeente, en hare onmacht om in den nood van de heidenen te voorzien, hem ter neder drukken, leert hij misschien meer dan ooit te voren om te bidden dat de Heilige Geest hem leeren zou om de liefde van Christus te kennen en te prediken. Hij zal ook beginnen in te zien dat niets dan een meer vurige geestdrift voor den Heere Jezus en Zijne liefde, hem in staat stellen kan, om eene ware zendingsgemeente te vormen. En hij zal ondervinden, dat terwijl hij in het eerst slechts aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk in den vreemde dacht, het beroep om geheel voor Christus en Zijne liefde en Zijn dienst te leven tot zegen te huis leiden zal.

Het zending-vraagstuk is een persoonlijk iets omdat elke geloovige een zielzoeker is. Dit wachtwoord, dat uitgeroepen wordt om de zendingzaak hare rechte plaats te geven, zal terzelfder tijd arbeiders opwekken, die, door de liefde van Jezus gedrongen zielzoekers te huis zullen zijn.

HOOFDSTUK VIII.

Leerders met den Zending-Geest bejeld.

IN het eerste hoofdstuk van dit boek komen er aanhalingen uit toespraken voor, waarin de voornaamste verantwoordelijkheid voor de oplossing van het zending-vraagstuk met algemeene toestemming, op de leeraren gelegd werd. „**Bij den leeraar berust het voorrecht en de verantwoordelijkheid van het zending-vraagstuk.**” Deze woorden, blijkbaar door de geheele Conferentie geëndosseerd, wijzen, in verband met de leeraren voor eene hooge eer, op eene dringende plicht en de groote behoefte om van God genade te begeeren, om op waardige wijze hunne roeping te vervullen. Wij behoeven niet de mate van verantwoordelijkheid tusschen de leeraren en de leden der kerk nauwkeurig te verdeelen; dat er eene heilige en zware verantwoordelijkheid in deze zaak, op de leeraren rust, stemmen allen toe. Laat alle leeraren dit hartelijk erkennen en aannemen, en zich voorbereiden om in overeenstemming er mede te leven.

Laten wij trachten om, vooreerst, den grond

te vinden waarop deze verantwoordelijkheid rust. De beginselen waaruit zij ontstaat zijn eenvoudig en toch van onbegrijpelijk belang. Zij zijn de vier volgende:

Dat de zending **het hoofddoel der kerk is**. **Dat het hoofddoel van de leeraren is** de kerk in dit werk te besturen, en haar er voor geschikt te maken. **Dat het hoofddoel der prediking** in eene gemeente behoort te zijn, haar op te voeden om haar deel te nemen in het helpen om de Kerk hare bestemming te doen bereiken. En **dat het hoofddoel van elken leeraar** in verband hiermede behoort te zijn, om genade te zoeken om zelven voor dit werk volkomen geschikt te worden.

Niemand meene dat deze stellingen overdreven zijn. Zij schijnen overdreven te zijn omdat wij er aan gewoon zijn geweest, de zending eene zeer ondergeschikte plaats in onze gedachten aangaande de Kerk en hare leeraren te geven. Wij moeten altijd teruggebracht worden naar de groote centrale waarheid, „de verborgenheid van God,” dat de Kerk het lichaam van Christus is, en zoo volstrekt en uitsluitend door God gesteld om het plan van zijne verlossende liefde in de wereld uit te voeren, als dit het geval met Christus, het Hoofd, zelf was. De Kerk heeft, gelijk Christus, slechts één doel van bestaan — nl. het licht der wereld te zijn.

Daar Christus voor alle menschen gestorven is, daar God wil dat alle menschen zullen zalig worden, zoo kent ook de Geest van God in de Kerk geen ander doel dan dit — dat het Evangelie aan elk schepsel gebracht zal worden. Al het werk van den Heiligen Geest in de overtuiging van zonde en bekeering tot den Heer, in de verlichting, versterking en heiliging der geloovigen, heeft tot één oogmerk — ze geschikt te maken voor het aandeel dat elkeen hunner terstond nemen moet in het terugwinnen der wereld voor God. De Kerk moet zich niets minder ten doel stellen, dan hetgeen Gods eeuwig plan en de stervende liefde van Christus ten doel hebben gehad.

Naar mate wij inzien dat dit waar is, zullen wij ook inzien **dat het hoofddoel der leeraaren behoort te zijn, de Kerk hiervoor geschikt te maken.** Paulus schrijft, „God heeft gegeven herders en leeraars, tot volmaking der heiligen **tot** (dit wijst op hetgeen deze heiligen doen moeten) het werk der bediening, tot (als het doel van dit werk der heiligen) opbouwing des lichaams van Christus”. Het is door de bediening, de liefdedienst der heiligen, dat het lichaam van Christus bijeen vergaderd en opgebouwd moet worden. En de herders en leeraars zijn gegeven om de heiligen tot dit werk der bediening te volmaken. Een

Normaalschool of Opleidingsklasse, is zeer verschillend van eene gewone school. Zij zoekt niet slechts om elken leerling op te voeden om kennis van zichzelf op te doen en te bezitten, maar zij tracht om hem geschikt te maken om kennis aan anderen mede te deelen; elke gemeente moest eene opleidingsklasse zijn. Elke geloovige zonder uitzondering is een van „de heiligen” die „volmaakt moeten worden” om geheel geschikt te zijn voor het werk der bediening, en der deelneming om arbeid en gebed in belang van hen die nabij zijn en die verre zijn. In al zijn onderwijs aangaande berouw en bekeering, gehoorzaamheid en heiligheid, moet dit beslist het hoofddoel des leeraars zijn — menschen te roepen om te komen en God te dienen in het edel, heilig, en Christelijk werk van verlorenen te redden, en Gods Koninkrijk op aarde te herstellen. Het hoofddoel der Kerk is uit den aard der zaak het hoofddoel der leeraren.

Hier uit volgt natuurlijk de stelling dat **het hoofddoel der prediking** behoort te zijn om elken afzonderlijken geloovige en elke gemeente op te voeden om hun aandeel te volbrengen in het helpen van de kerk om hare bestemming te bereiken. Dit zal de vraag, van hoe dikwijls er over de zending moet worden gepredikt, beslissen. Zoo lang als wij er slechts

eens in het jaar over spreken, is het waarschijnlijk dat de hoofdgedachte zijn zal het verkrijgen van eene betere collecte. Dit kan dikwijls verkregen worden zonder dat het geestelijk leven in het minste er door wint. Als de zending hare rechte plaats als hoofddoel der kerk, van welke de zendinggeest werkelijk bezit genomen heeft, krijgt, dan zullen er tijden zijn wanneer de leeraar het noodzakelijk acht bij herhaling terug te keeren naar het eene onderwerp, tot dat eindelijk de verzuimde waarheid de overhand begint te krijgen over sommigen in de gemeente. Op andere tijden, kan het zijn dat terwijl er niet rechtstreeks over de zending gepreekt wordt, toch al het onderwijs over liefde en geloof, gehoorzaamheid en dienstvaardigheid, heiligheid en gelijkvormigheid aan Christus, bezielt kan zijn door deze eene waarheid — dat wij zijn moeten, „navolgers Gods, en in de liefde wandelen, gelijkerwijs ook Christus ons lief gehad heeft en zichzelf voor ons heeft overgegeven tot eene offerande.” De zending is het hoofddoel der kerk, en derhalve van de leeraren, en derhalve van al hunne prediking.

Dit alles leidt ons, met het oog op de verantwoordelijkheid des leeraars, naar het voornaamste waarop er nadruk moet worden gelegd dat **het hoofddoel van elken leeraar** be-

hoort te zijn zichzelven voor dit groote werk geschikt te maken. Om onderwijzer van een Normaalschool te zijn, eischt eene bijzondere opleiding. Om geloovigen te bezielen, op te leiden en te helpen, is niet eene gemakkelijke taak; het bloote feit dat iemand een ernstig christen is, eene opleiding tot het ambt van leeraar gehad heeft, geeft nog niet de bekwaamheid er toe. Het is een zaak waaraan er eene grootere plaats in onze theologische seminaries behoort te worden gegeven. Maar zelfs dit kan slechts gedeeltelijk en voorbereidend zijn. De leeraar, die met goed gevolg wenschte te strijden tegen de zelfzucht die zich met persoonlijke zaligheid te vreden stelt, de wereldsgezindheid die geen denkbeeld heeft van alles of zelfs iets voor Christus op te offeren, het ongeloof dat zijne kracht om te helpen en te zegenen meet naar wat het gevoelt en ziet, en niet naar wat God en Zijn Geest werken kan, en die alzoo begeert om de kerk er toe te brengen om hare hemelsche roeping te kennen, zich daarin te verheugen en die te vervullen, zal behoefte gevoelen aan eene bijzondere opleiding om hem voor dit hoogste en heiligste gedeelte van zijne roeping geschikt te maken.

Indien de vraag gedaan wordt hoe de leeraar zich dan voorbereiden moet om aan zijne verantwoordelijkheid te voldoen, zal het eerste

antwoord gewoonlijk zijn, en wij nemen het eerst: „door studie”. Met betrekking hiertoe werden er op de Conferentie vele puntige dingen gezegd aangaande leden der kerk, welke bijzonder toepasselijk zijn op den leeraar als de vertegenwoordiger en leidsman van de gemeente in deze zaak.

Mevr. Montgomery zeide:

„Wij allen weten dat de grootste behoefte in ons zendingswerk, de behoefte is aan een voller en dieper besef van het werk des Heiligen Geestes met ons. Maar ik geloof, dat het naaste hier van, onze groote behoefte is, een breedere kennis en meer helder begrip van het onderwerp.”

Mevr. J. T. Gracey:

„Misschien is een van de grootste bestanddeelen in de ontwikkeling van belangstelling in de zending, de stelselmatige studie der zending.”

Rev. Dr. Halsey begon een toespraak over „Het Gebruik van Zending Literatuur door den Leeraar,” met de woorden:

„Het wordt van wijlen Keith Falconer door een van zijne leermeesters gezegd, dat hij de wereld van ideeën beschouwde zoo als groote waarnemers de wereld der natuur beschouwen, — met bewondering, met eerbied, en met nederigheid! **Met iets van deze gezindheid moet de leeraar zich tot de studie der zending begeven.**”

Deze laatsten zijn gulden woorden. Wat kan de reden geweest zijn dat de spreker die ze aanhaalde, er bijvoegde: „Met iets van deze gezindheid moet de leeraar zich tot de stelselmatige studie der zending begeven”? Het kan alleen zijn omdat hij weet hoe dikwijls in de studie van den Bijbel of van Theologie alles eenvoudig beschouwd wordt als eene zaak van het verstand, terwijl het hart ongezegend gelaten wordt. Het is mogelijk dat iemand de theorie en de geschiedenis der zending bestudeert en kent, en toch de bezieling mist welke die kennis hem geven moest. Laat geen leeraar zeggen dat hij toch weet hoe te studeeren. De natuur te kunnen bestudeeren is eene groote gave, hoe veel te meer is dit alles noodig in de hoogere zaken van de geestelijke wereld, en vooral in deze, de hoogste geestelijke waarheid met betrekking tot de bestemming der kerk, „de verborgenheid van God” ¹⁾

Laat mij eenige woorden van een grooten meester in de opvoeding aanhalen, die nadruk leggen op wat gezegd is: „Alle **genie** begint door af te komen, en te knielen, en te smeeken en lief te hebben, en zoo ten laatste den weg tot het hart van de geesteswereld te winnen en al hare teederste volmaaktheid te leeren

¹⁾ Edward Thring. **Theory and Practice of Education.**

door toewijding aan haren dienst — geduldige, waakzame, langmoedige toewijding. En indien **genie** zich alzoo nederbuigt om te overwinnen, en niet overwinnen kan zonder zich neder te buigen, dan kan mijn geest zich ook alzoo nederbuigen. **Genie** begint door buitengewoon lief te hebben en door liefde de edelste vormen van leven te leeren kennen. Allen kunnen een gedeelte van den weg te zamen met **genie** bewandelen. Een schilder wordt spoedig meester van het alledaagsche, van den buitenste schil der dingen, en dan gaat hij voort, en hij volhardt en dringt door tot binnen het onderwerp, en hij bemint het, en ziet meer dan anderen omdat hij bemint, en er naar streeft om wat hij ziet te reproduceeren. Een dichter vestigt zijne oogen, en al de kracht van zijn warm, gevoelig hart op de voorwerpen waardoor het diepste van zijn wezen geroerd wordt. En zoo voort, de geheele reeks door, tot op den schooljongen in de laagste klasse, voor zoo verre goed werk gedaan wordt.... Onderwijzer en leerling moeten ware kracht winnen door een nederig streven om nabij te komen, om een weg te winnen door liefde tot in het hart van het onderwerp dat zij wenschen te behandelen. Deze is de hoogste vorm van werken dat voor een mensch mogelijk is."

„Hieruit volgt het, dat de inbreker die plan

heeft door de kracht van het verstand in te breken, en de geheime kracht voor geestes-schoonheid, den geest daar binnen te ontwringen, gewisselijk de liefde die daar woont niet zal winnen. Het koude verstand zal altijd een verworpeling uit het tehuis van het hooger leven zijn. Liefde moet door liefde gewonnen worden; de minnende geest van iemand die gewillig is om zich te laten leiden, komt nader en nader bij het voorwerp van zijne liefde, omhelst met eerbiedig gevoel de schoonheid welke hij zich ten eigendom wenscht te maken, en streeft er naar om elk werk van God of mensch te verklaren naar deze eenige wet waaraan gedachten-scheppingen zich onderwerpen."

Indien de natuur alleen voor zoodanig gemoed hare geheime wetten en schoonheden ontsluit, hoe veel te meer is het voor ons in de verborgenheden van het hemelsch koninkrijk noodig, om ons neder te buigen en lief te hebben en te wachten tot dat onze harten teeder en ontvankelijk gemaakt zijn, en het der Goddelijke liefde behaagt om ons een dieper inzicht te geven in de heerlijkheid van deze verborgenheid onder de heidenen.

Laat ons nu spreken over de studie der zending als iets waarvoor wij noodig hebben eene diepe nederigheid, die zich van onkunde bewust is, en in haar eigen verstand geen vertrouwen

heeft; het eerbiedig wachten en het geduld dat gewillig is om te staren op, en te luisteren naar wat Gods Geest in ons leven kan openbaren; en de liefde en de toewijding die zich overgeeft om door de Goddelijke liefde overmeesterd en geleid te worden, waar heen dan ook.

En wat moet de leeraar in het bijzonder bestudeeren? In het zendingvraagstuk zijn er drie groote bestanddeelen. De wereld in hare zonde en ellende; Christus in zijne stervende liefde; de kerk als de schakel tusschen die beiden.

De eerste plicht is: **Beschouw de wereld.** Neem de statistieke opgaven die u met hare bevolking bekend maken. Denk, bij voorbeeld, aan zoowat drie millioen heidenen en Mahomedanen die elke maand sterven; die over den afgrond in de somberheid der dikke duisternis nederstorten tegen meer dan een in elke seconde. Of neem een boek dat u in aanraking brengt met de zonde en duisternis en lijden van het heidendom in een of ander land. Neem, bij voorbeeld een boek, gelijk **Across India at the Dawn of the Twentieth Century** bij Miss Lucy Guinness. (Rel. Tract Soc.) Ik weet van geen boek dat, door zijne teekeningen, zijne kaarten, zijne statistieke opgaven, den lezer zoo dwingt om te vertoeven en zichzelven te vragen of hij gelooft, of hij gevoelt wat hij

gelezen heeft. Vertoef een weinig, overdenk en bid, en vraag God een oog om die ellende te zien en een hart om haar te gevoelen. Denk er aan dat deze 300 millioen uwe mede Britsche onderdanen zijn. Zie op de schilderij van dien man, die, met een eerbied, waarvan menig christen weinig weet, een cobra (geel-slang) in steen uitgehouwen aanbidt, tot dat gij begrijpt wat het beteekent, en het niet weder vergeten kunt. Die man is uw broeder. Hij heeft, gelijk gij, een natuur gevormd om te aanbidden. Hij kent niet, gelijk gij, den waren God. Wilt gij niet iets opofferen, uzelfven opofferen, om hem te redden? Bestudeer nu in zijn geheel, dan weder in zijne bijzonderheden, den toestand der wereld, tot dat gij begint te gevoelen dat God u in deze donkere wereld geplaatst heeft met het eene doel, om u die duisternis aan te trekken, haar te kennen, en diegenen die daarin leven te helpen.

En indien gij nu en dan gevoelt dat het meer is dan gij dragen kunt, roep tot God om u te helpen om nog eens, en nog eens te kijken totdat gij weet dat de nood der wereld de plaats is, waar gij verkiezen zoudt te wonen. Maar denk er altijd aan dat het sterkste verstand, de levendigste verbeelding, de ernstigste studie u niet het rechte besef van deze dingen geven kunnen. Neen, niets dan de Geest en de liefde van Jezus

zoo gij er op wacht om u te laten gevoelen wat Hij gevoelt en u te laten liefhebben wat Hij lief heeft, kan ze aan u geven.

Dan komt de tweede groote les: **de liefde van Christus die voor deze zondaars sterft, en nu verlangt om ze voor Hem te winnen.** O, denk toch niet dat gij die liefde kent, die liefde, die op elken mensch op aarde rust en die naar elken mensch dorst! Indien het tijd, en een nederig, eerbiedig, en liefhebbend gemoed eischt, om te kunnen indringen in de beteekenis, en in den geest van de natuur en hare schoonheid — wat dunkt u, broeder leeraar, zou het dan eene gemakkelijke zaak zijn om den toegang te vinden tot het Heilige der Heiligen, het heiligdom van Gods liefde, om inderdaad onze harten er door te laten in bezit nemen? Liefde is noodig voor den dichter die verlangt om de geheimen der natuur te winnen. De Goddelijke liefde, de liefde van Christus jegens elken mensch, kan alleen gekend en gevoeld worden door het liefhebbend hart dat zich er voor opoffert, dat eerbiedig wacht tot dat het haar behaagt om zich te openbaren. Als gij het zendingvraagstuk wilt bestudeeren, bestudeer het in het hart van Jezus. Het zendingvraagstuk is persoonlijk — het is bedoeld voor elken geloo-vige. Maar dit is vooral waar van den leeraar,

die het model, de onderwijzer, der geloovigen moet zijn. Bestudeer, ondervind, bewijs de kracht van de persoonlijke betrekking, opdat gij in staat mocht zijn om dit diepste geheim van het ware zendingwerk behoorlijk te onderwijzen.

En dan is er met de liefde van Christus ook Zijne macht. Bestudeer dit tot dat het gezicht van een triomfeerenden Heer met elken vijand aan Zijn voet, zijn licht op de geheele aarde geworpen zal hebben. Het geheele werk van de redding van menschen is het werk van Christus. Het is heden Zijn werk zoo zeker als het Zijn werk op Golgotha was. Elke afzonderlijke bekeering moet zoo zeker door Hem te weeg gebracht worden, als de verzoening voor de zonden van allen. Zijne Goddelijke kracht zet het werk in en door Zijne dienstknechten voort. Wacht u, bij de bestudeering van de mogelijke oplossing van een raadsel, in enig geval van moeilijkheid, voor het buiten rekening laten van de almacht van Jezus. Aanbid Hem met nederigheid, eerbied en geduld, totdat Zijne liefde en de macht de bezieling van uw leven worden.

En de derde groote les die bestudeerd moet worden, is — **De Kerk de verbindende schakel tusschen beiden, tusschen den stervenden Zaligmaker en de stervende wereld.** En hier zullen eenigen van de diepste

verborgenheden van het zendingvraagstuk gevonden worden. De Kerk werkelijk het Lichaam op aarde van Christus, het Hoofd in den hemel, zoo onmisbaar voor Hem als Hij voor haar is! Dat Zijne almacht en Zijne oneindige verlossende liefde, zich voor de vervulling Zijner begeerten aaneengeschakeld zouden hebben met de zwakheid Zijner Kerk! Dat de Kerk nu honderd jaren lang de prediking gehoord zou hebben: **De Zending het hoofddoel der Kerk!** en nog zoo tevreden zou zijn met een toestand waarin dat doel niet als hoofdzaak wordt beschouwd! En dat de Heer nog wachtende is om op de wonderlijkste wijze te bewijzen, hoe werkelijk Hij Zijne Kerk als één met Zichzelven beschouwt, en gereed is haar met Zijn Geest, en macht en heerlijkheid te vervullen! En dat er vaste grond is voor een verzekerd geloof dat de Heer machtig en wachtend is om de Kerk tot haren pinkstertoestand terug te voeren, en haar alzoo voor de uitvoering van haren pinksteropdracht geschikt te maken!

Te midden van zoodanige studie zal er zich eene heldere overtuiging ontwikkelen van hoe werkelijk de Kerk Zijn Lichaam is, begiftigd met de macht van Zijn Geest, deelhebster van Zijne Goddelijke liefde, de gezegende deelgenoot van Zijne liefde en Zijne heerlijkheid. En het geloof zal gewekt worden, dat, indien de

Kerk in hare leden, die het kwaad zien, en in de Goddelijke mogelijkheid van uitredding gelooven, maar wil opstaan en zichzelf, in het afstand doen van alles, aan haren Heer wil overgeven, de pinksterheerlijkheid nog kan wederkeeren.

De wereld in hare Zonde en Ellende, Christus in Zijne Liefde en Macht, de Kerk als de Schakel tusschen beiden — deze zijn de drie grootheden welke de leeraar kennen moet indien hij het zending-vraagstuk zal begrijpen. In zijne studie zal hij moeten gaan naar de Schrift, en naar zendingliteratuur, en naar boeken over theologie en geestelijk leven; maar op den duur zal hij altijd moeten terugkeeren tot de waarheid: het vraagstuk is een persoonlijk iets. Het eischt eene volkomene en onvoorwaardelijke opoffering van het geheele wezen, om voor die wereld, voor dien Christus en voor die kerk te leven. En het eischt, zooals wij reeds gezegd hebben, dat die persoonlijke overgave niet slechts zal zijn als die van een student die besloten is een of ander menschelijk vraagstuk te vatten, maar als die van iemand, die, gelijk een ware waarnemer der natuur, zich met nederigheid, eerbied en een liefhebbend hart overgeeft, om te wachten en te staren, en te luisteren totdat de geesteswereld hare geheimen ontsluit. De levende Christus kan zichzelven openbaren;

Hij kan Zijne liefde en Zijne macht aan den boetvaardigen, geduldigen smeekeeling mededeelen. Hij kan Zijne liefde de onze maken, zoodat hetzelfde gevoelen in ons zij, dat ook in Hem was. Hij kan het licht van Zijne liefde op de wereld laten vallen, om tegelijk haren nood en hare hoop te openbaren. Hij kan de ondervinding in de ziel werken van hoe nauw en hoe werkelijk Zijne vereeniging met den geloovige is, en hoe Goddelijk Hij in ons wonen en werken kan. Het zending-vraagstuk is een persoonlijk iets dat door de kracht van de liefde van Christus opgelost moet worden. Laat de leeraar het aldus bestudeeren en hij zal leeren om in nieuwe kracht te preeken — **De Zending het groote werk van Christus; van de Kerk; van elke gemeente; van elken geloovige; van elken leeraar.**

Wij hebben gezegd, dat, indien leeraren hunne roeping met betrekking tot de zending vervullen zullen, hun eerste behoefte is de zending te bestudeeren. Maar wanneer het licht begint te komen, het gemoed overtuigd is, en de aandoeningen geroerd worden, dan moeten deze overtuigingen in beoefening worden gebracht, zoo de kennis en het gevoel niet vruchteloos gelaten zullen worden. En waar moet deze werkzaamheid beginnen? Ongetwijfeld met gebed, meer bepaald gebed voor de zending.

Het kan zijn voor de ontwaking van den zending-geest in de kerk over het algemeen, of in zijne eigene kerk, of in zijne bijzondere gemeente. Het kan zijn voor een of ander bijzonder zendingveld of statie. Het kan zijn om Gods leiding met betrekking tot zijnen eigenen kring of de kerk in zijne omgeving. Het kan zijn, en **moet zijn**, zeer bepaald voor zichzelf, dat God altijd het zendingvuur uit den hemel geven en vernieuwen mocht. Wat het gebed ook al zijn moge — de studie moet terstond tot meer gebed bewegen of de vrucht zal betrekkelijk gering zijn. Er kan meer belangstelling, meer werk en beter succes in organisatie en collecten zijn, terwijl de ware ontwikkeling van het geestelijk leven en van de liefde van Christus in de ziel toch zeer klein is.

Laat ons voor een oogenblik hieraan denken. In alle Godsdienst zijn er twee bestanddeelen (factoren) — God en de mensch. Het karakter van den Godsdienst is altijd in overeenstemming met de mate van voorrang welke één van die beiden verkrijgt. Als des menschen wil en werk op den voorgrond zijn, is het geestelijk leven zwak; Gods tegenwoordigheid en kracht worden dan slechts in eene geringe mate gekend. Dit is zeer merkbaar in het geval der zending. Gij kunt menschen hebben die als deel van hun Godsdienst zendingboeken lezen en getrouw

milde bijdragen geven, terwijl er toch maar weinig liefde tot Christus, en weinig gebed voor Zijn koninkrijk is. Gij kunt daarentegen, nederige, eenvoudige menschen hebben, die maar weinig geven kunnen, maar die met dat weinige, de liefde en het gebed van geheel hun hart, geven. De eene is de Godsdienst waarin de mensch op den voorgrond is; de andere is van een hooger en meer geestelijk maatstaf, waarin de liefde van God het hoofddoel is. Niemand moet meer ernstig dan de leeraar waken, om toe te zien dat de geestdrift voor de zending welke hij in zichzelf en in anderen aankweekt, inderdaad het vuur is, dat in antwoord op het geloovig gebed van den hemel komt om het offer te verteeren.

Het zending-vraagstuk is een persoonlijk iets. De leeraar, die het voor zichzelf opgelost heeft, zal genade vinden om anderen er toe te brengen, om ook deszelfs oplossing in de dringende kracht van de liefde van Christus te vinden.

De Groote Opdracht.

Elke leeraar bekleedt zijn ambt krachtens de Groote Opdracht tot de prediking van het Evangelie in Mat. 28. Elkeen onzer moet het wereld-wijde veld, aan onze zorg toevertrouwd, ter harte nemen. Benevens het hoekje waarin wij arbeiden rust de verantwoordelijkheid op ons om mede te werken dat het geheele veld wordt bearbeit. Het is noodig voor elken prediker, die zijn ambt bekleedt krachtens die Opdracht om ze weder te bestudeeren, teneinde toe te zien dat wij haar recht verstaan en behoorlijk vervullen. Laat ons bij het gezicht van het droevige verzuim der Kerk, en met het oog op het geroep om de herstelling van den pinkstertoestand nog eens luisteren naar de woorden waarmede de Heer ons de opdracht geeft, om toe te zien dat de boodschap van Zijne liefde ieder menschelijk wezen bereikt.

**En Jezus zeide, Mij is gegeven alle macht
in hemel en op aarde.**

Het Al van Onbeperkte Macht.

Jezus openbaart zichzelve als de Almachtige, gezeten aan Gods rechterhand, die in het midden Zijner vijanden heerscht, en Zijn volk in den dag Zijner heirkraft gewillig maakt. Die dag was Zijn Kroningsdag, toen Hij den geest ontving om Zijne discipelen met kracht te vervullen, en duizenden, zelfs van degenen die hem gekruizigd hadden, voor zijne voeten te doen buigen.

In dezen Jezus, den triomfeerenden Heer, heeft de zending haar oorspong, haar kracht, haar zekerheid van succes. Het woord dat hij sprak maakte zijne discipelen sterk. Laat ons nederig buigen en wachten tot dat het

gezicht en het woord van den Almachtigen Christus ons verlost van de vrees, hetzij dat de kerk niet gewillig zal zijn in den dag van zijne heirkraft, hetzij dat zijne vijanden niet voor zijne voeten buigen zullen.

Gaat dan henen, onderwijst al de volken, en predikt het evangelie aan elk Kreatuur.

Het Al van Onbegrensde Liefde.

Hij is voor allen gestorven; Zijne stervende liefde dorstte naar allen; Zijne liefde in den hemel zoekt naar allen. In deze woorden, alle volken, elk kreatuur, openbaart Hij aan Zijne Kerk de grenzelooze liefde welke de maat van hare liefde behoort te zijn. Door dat woord spreekt hij haar (de liefde) tot in het hart van zijn volk, en er begint binnen in hen een vuur van liefde te branden dat niet rusten kan voor dat elk levend wezen Jezus kent.

Broeder leeraar! heeft deze liefde bezit van ons? is zij brandende in ons?

Leerende hen onderhouden alles wat ik u geboden heb.

Het Al van Algeheele Gehoorzaamheid.

Hij had zijne discipelen de hemelsche gelukzaligheid van gehoorzaamheid geleerd. Indien gij Mij liefhebt, bewaart Mijne geboden: en de Vader zal u den Geest zenden; en de Vader zal u liefhebben; en ik zal u liefhebben; en ik zal Mijzelven aan u openbaren; en wij zullen komen en woning bij u maken; en gij zult in Mijne liefde blijven; en gij zult mijne vrienden zijn. (Joh. 14 en 15). En zij moesten uitgaan, opdat de ellendigsten en meest verhardden, ja zelfs zijne vijanden en moordenaars, veranderd mochten worden, en gebracht om alles te onderhouden wat Hij geboden had.

Broeder leeraar! hebben wij het hooge doel van onze opdracht verstaan n.l. om menschen te leiden tot een leven, en te vergaderen tot eene kerk, van algeheele gehoorzaamheid;

En ziet ik ben met u al de dagen tot aan het einde der wereld.

Het Al van Onafgebroken Gemeenschap.

De opdracht eindigt waar het begon — met Jezus zelf. Daar was het Zijne Macht; hier is het Zijne Tegenwoordigheid. Al de dagen, en elken dag, zal zijn Goddelijk blijvende gemeenschap, het doel van zijnen gehoorzamen discipel zijn. Geene beproevingen, of moeilijkheden, hoe donker ook; geene werkzaamheden hoe vermoeiend en vruchteloos ook; geen tegenstand en lijden, hoe pijnlijk ook; geene bewuste zwakheid of onwaardigheid, hoe groot dan ook, kan deze belofte breken of Zijne heilige, gezegende gemeenschap met zijn dienstknecht verhinderen. Voor iedereen die de Opdracht aanneemt en onder de kracht er van leeft is de heilige nabijheid van den Heere Jezus verzekerd.

Broeder leeraar! laat ons door den Heiligen Geest zoeken voor een dieperen, een vollen ingang in de Opdracht van onzen Heer, en eene algeheele overgave aan Zijne dienst: Hij zal zijn Belofte waar maken.

Wat was het dat deze arme visschers in staat stelde om deze zoo Goddelijke Opdracht, zoo eenvoudig aan te nemen, en zoo getrouw uit te voeren? Twee dingen.

Het eene was: Hunne harten zijn er op voorbereid geworden door innige toegewijdsheid aan Jezus. Zij hadden geleerd om Hem lief te hebben. Zij waren met Hem tot in Zijn dood gegaan. Zij waren door Zijn opstandingsleven wedergeboren geworden. Hij was hun alles in allen. Zijne woorden waren voor hen als water voor den dorstige.

Het andere: Het was Jezus zelf die de woorden sprak. Niet een boek of een boodschapper, maar Jezus zelf. O! kom laat ons opklimmen van de Opdracht naar onzen opgevaren Heer zelven en op Hem wachten. En als wij geduldig voor Hem nederbuigen opdat Hij aan ons zou openbaren eerst de Macht waardoor Hij werkt, dan de Liefde waarmede Hij naar elke ziel verlangt, door de gezegende gehoorzaamheid welke Hij ons voor Hem leert eischen, en dan de vreugde van Zijne onveranderlijke tegenwoordigheid die Hij schenkt, zullen ook wij leeren om te wachten ten einde met kracht bekleed te worden, en ten deele helpen om de Kerk van Christus terug te leiden naar de Pinkstervolheid des Geestes, voor het werk dat zij te doen heeft.

HOOFDSTUK IX.

Eene oproeping tot Gebed en Berootmoediging.

IN de voorgaande bladzijden had ik meer dan eens de gelegenheid om over het gebed te spreken. Naarmate ik tot de laatste hoofdstukken van het boek kom, op den loop en de redeneering terug zie, gevoel ik dat alles wat gezegd is weinig nut zal doen, **als het niet tot meer gebed voert.** Terwijl wij zien op de uitgestrektheid van het veld en op den omvang van het werk dat er nog gedaan moet worden; op de geheel ongenoegzame macht welke de Kerk tot hiertoe in het veld heeft, en op de afwezigheid van eenig teeken dat zij gereed is terstond zichzelven met al hare hulpbronnen ter beschikking van haren Heer te stellen; op onze volstreckte onmacht om leven te geven hetzij aan de kerk te huis, hetzij aan het werk in den vreemde; op onze algeheele afhankelijkheid van de kracht die van boven komt in antwoord op gebed en geloof; op de liefde van onzen Heer tot Zijn volk en tot de verlorengaanden; op de beloften die Hij gegeven heeft en verlangt te vervullen — ge-

voelen wij dat onze eenige hoop is om ons tot het gebed, en in het gebed tot God te begeven. Gebed, meer gebed, veel gebed, zeer bijzonder gebed, in de eerste plaats voor het werk dat er te huis, in de Kerk, in belang van de zending gedaan moet worden, is inderdaad de eene groote behoefte voor onzen tijd. „Onze hulp is van den Heere die den hemel en de aarde gemaakt heeft”.

Indien ik het zeggen mag, was ik eenigszins verwonderd dat er, op de Conferentie, zoo weinig rechtstreeks gesproken werd over het gebed als het meest belangrijk bestanddeel van het zendingwerk en de hoofdbron van kracht er toe. Hoofdstuk VIII van het Rapport is wel betiteld: **Gebed en Weldadigheid**, maar bijna al de toespraken houden zich hoofdzakelijk met het laatste onderwerp bezig. Mr. Eddy sprak over het onzelfzuchtig gebedsleven als ontwikkeld door het gebruik van Gebeds kringen (prayer-Cycles). In eene korte maar leerzame toespraak zegt Mrs. J. H. Randall:

„Een van de groote en dringende behoeften van den dag voor het buitenlandsche zendingwerk is het bijna vergeten geheim van het krachtig gebed. De zending heeft in den vreemde zoo weinig vordering gemaakt omdat vroomheid en gebed te huis zoo oppervlakkig zijn geweest. Breng menschen slechts er toe om voor de zending te **bidden** en zij **moeten geven**. Niets dan aanhoudend bidden zal de zendingraadseken van

den dag oplossen. God moet verzocht worden om deze dingen voor ons te doen. Gij hebt niet omdat gij niet bidt. God heeft groote dingen aan Zijn Zoon en aan Zijn Kerk, aangaande de heidenen beloofd. God heeft groote dingen aan Zijne kinderen tot het werk aan de uitbreiding en de verhaasting van Zijn Koninkrijk beloofd. Maar merk op — deze beloften zijn voorwaardelijk. Zijn Zoon, Zijne Kerk, Zijne kinderen **moeten voorbidden en offeren**. Het gevolg van gedurige voorbidding zal zijn eene nieuwe uitstorting van den Heiligen Geest op den enkelen persoon, de Kerk, en op al het zendingwerk in de wereld. Die het meeste bidt, helpt het meest”.

Indien deze woorden waar zijn — en zij zijn Gods eigen waarheid, — dan moet gewis de zorg van de leidslieden van het zendingwerk in onze kerken en genootschappen, aan wie God de Geestelijke opvoeding van hunne leden heeft opgedragen, zijn om genade en wijsheid van boven te zoeken om aan het gebed die plaats in hunne prediking en vermaningen te geven, welke het in Gods wil en in Gods plannen heeft.

Rev. W. Perkins zeide:

„De Zendingbeweging werd in gebed geboren, en gebed is de levensadem waardoor zij leeft De uitwerkingen van de buitenlandsche zending zijn groot maar **zij zouden honderdmaal grooter geweest zijn indien de Kerk van Christus geweest ware wat zij zijn moest** in de twee groote zaken van gebed en weldadigheid Waar wij behoefte aan hebben is dat het geestelijk leven van elken Christen, en van de geheele Kerk, zoo verdiept en door den Heiligen Geest

bezield zal worden, dat het zoo natuurlijk en gemakkelijk zal worden om dagelijks voor de buitenlandsche zending te bidden als het is om voor het dagelijksch brood te bidden De overtuiging moet in het hart der Kerk gewrocht worden dat de wet van offerande de wet der liefde is, en dat wij voor het gebed tijd moeten vinden, al zouden wij dien tijd aan genot en bezigheid moeten ontnemen. Opoffering alleen is vruchtbaar”.

„Er moet door den Heiligen Geest in het hart van de Kerk gewrocht worden, om doordringend en blijvend besef van den ijselijken nood der wereld, van hare ellende, hare duisternis, haren wanhoop. Er moet eene macht komen die den nood zoo werkelijk, zoo vreeselijk zal maken, dat ons eerste gevoel in de tegenwoordigheid er van, dat van hulpeloosheid zal zijn; het volgend gevoel „Ik moet gaan en er voor bidden!” en het volgende „Ik zal in de tegenwoordigheid van ellenden als deze, voor het wegnemen waarvan Christus gestorven is, voor het wegnemen waarvan Hij wacht en reeds lang gewacht heeft, opgeven sommige van die dingen die bijna noodzakelijkheden zijn!”

Indien deze woorden ernstig genomen moeten worden, en eenig goed zullen doen dan is de groote vraag deze: Hoe moeten de leidlieden van ons zendingwerk de Kerk wekken en opvoeden tot het leven van gebed waarvan zij spreken? Indien de stelling waar is, dat **de uitwerkingen van de zending honderdmaal grooter zouden geweest zijn, indien de Kerk geweest ware wat zij had moeten zijn in de zaak van gebed** — dan kan er geen meer dringende plicht op de Kerk rusten,

dan zichzelf over te geven aan het gebed, dat, ten eerste, hare leden te huis opgewekt en geheiligd mogen worden om hun aandeel te nemen in den strijd tegen de heirlegers der duisternis „met alle bidding en smeeeking biddende in den Heiligen Geest”. En als het bevonden wordt dat er scharen zijn die geven maar niet bidden of die weinig geven en weinig bidden, dan moeten zij, die weten wat bidden is, slechts te ernstiger bidden en werken dat het leven van Christenen zoo geheel vernieuwd mag worden door den Heiligen Geest, dat het „zoo natuurlijk en gemakkelijk worden zal om dagelijks voor de zending te bidden, als het is om voor het dagelijksch brood te bidden”. God kan het doen. Laat het ons bepaald streven en gebed zijn: God zal het doen.

Ik vertrouw dat wat ik gezegd heb met betrekking tot de Conferentie en de plaats die zij aan het bespreken van het gebed gegeven heeft, niet misverstaan zal worden. In de geheele natuur hangt er zoo veel af van de wet van evenredigheid. Het is ook zoo in het geestelijk leven. Men vindt nergens Evangelische Leer waarin het werk van den Heiligen Geest, en de kracht des gebeds om Zijne werking te verkrijgen, niet erkend wordt. Zij hebben eene plaats in de artikelen van onze Geloofsbelijdenis. En toch is het alleen waar zij eene eerste

plaats hebben en alle andere dingen er aan ondergeschikt gemaakt worden, dat het Christelijk leven waarlijk gezond zal zijn. En het is alleen wanneer in de bespreking van hoe ons zendingwerk meer vruchtbaar kan worden, en hoe de wereld het best voor Christus gewonnen kan worden, dat de kracht van den Heiligen Geest, en de kracht van geloovig gebed, inderdaad die aandacht en dien voorrang verkrijgen welke zij in Gods gedachten hebben. Dan eerst zal de bovennatuurlijke aard van ons werk en zijne uitwerkingen ten volle openbaar kunnen worden. Van al de vragen die de ernstige aandacht van de leidslieden van ons zendingwerk te huis eischen, is er niet een die meer dringend beschouwd moet worden die moeilijker te beslissen is, en die eene rijkere belooning brengen zal dan deze: **Hoe kan de kerk tot meer volhardend, vurig, geloovig gebed opgevoed worden.** De leeraar die zijne kracht er aan besteedt om in zijne gemeente bewijs te geven van wat het antwoord is, zal rijkelijk beloond worden. Gebed zal tegelijk het middel en het bewijs zijn van een gezonder Christelijk leven, van meer toegewijdheid aan de dienst des Heeren, van meer hemelschen zegen die op ons werk nederdaalt. Veel gebed zal het teeken zijn dat wij wederom den weg gevonden hebben langs welken de

pinkstergemeente tot haren triomfeerenden loopbaan is ingegaan.

Wij kunnen menschen niet leeren om te bidden door hen te zeggen om dit te doen. Gebed is de pols van het leven. De oproeping tot gebed moet verbonden zijn met de verdieping van geestelijk leven. De twee groote voorwaarden van waar gebed zijn altijd: een dringend gevoel van behoefte en eene volle verzekering van eene voorziening voor die behoefte. Wij moeten Gods kinderen er toe brengen om die behoefte te zien en te gevoelen. Het werk hun toevertrouwd; de verplichting om het te doen; de gevolgen van het te verwaarloozen, voor onszelf, voor Christus, voor de verlorengaanden; onze volstreckte onmacht om het in eigen kracht te doen, — deze groote waarheden moeten de overhand krijgen en ons geheel beheerschen. En dan, aan de andere zijde, de liefde van Christus tot ons en tot de wereld; onze toenadering tot God door Hem als Voorbidder; de zekerheid dat het volhardend gebed verhoord wordt; de zaligheid van een leven van gebed, en de zegeningen die het voor de wereld verkrijgen kan — dezen ook moeten in ons leven en ons bemoedigen. Wij moeten leeren om in het verborgene te bidden, op God te wachten, en Zijne sterkte aan te grijpen. Wij moeten Christenen leeren om in kleine gezelschappen

te bidden met de vreugde en de liefde en het geloof door gemeenschap aangebracht. Wij moeten de Kerk bij zekere gelegenheden tot tijden van bijzonder gebed bijeenbrengen, wanneer toch bewustzijn verlevendigd, en diep in haar leven gewrocht kan worden, dat gelijk het haar eenigst en hoogste doel is om door de redding van zielen haren Heer vreugde en heerlijkheid te brengen, alzoo haar eenig en genoegzaam vertrouwen op Hem is, die in antwoord op haar gebed, Zijn Goddelijke kracht wil geven en werken wil boven al wat zij bidden of denken kan.

In het opschrift van dit hoofdstuk heb ik gesproken van Gebed **en Verootmoediging**. Ik erken dat ik dezen toon eenigszins in de Conferentie heb gemist. Toevallige melding werd dikwijls gemaakt van de tekortkomingen van leeraren en lidmaten in belangstelling, in gebed, en in weldadigheid, en van het gebrek der Kerk in het doen van haren plicht. En nochtans werd er niet op den ernst, de vreeselijkheid van de verwaarloozing van des Heeren opdracht, op de schrikkelijke zonde van ongehoorzaamheid tegenover Zijn laatste bevel, op het algeheele gebrek aan sympathie met de begeerte om Zijne liefde te bevredigen of Zijne heerlijkheid te zoeken, wat de groote meerderheid van Christenen aangaat, die nadruk gelegd,

welke er, naar het oordeel van sommigen opgelegd moest worden, voordat een terugkeer tot den rechten toestand plaats hebben kan. Er is een optimisme dat gaarne spreekt over wat helder en hoopvol is. Het meent dat men langs dien weg Gode dank en Zijne dienstknechten bemoediging toebrengt. Het is bovenal bevreesd voor pessimisme. En toch zijn pessimisme en optimisme beide dwalingen die evenzeer vermeden moeten worden. Zij zijn in dezelfde mate eenzijdig; beiden zijn uitersten. De Goddelijke wijsheid heeft ons geleerd „Ik doe wandelen in het midden van de paden des rechts”. (Spreuken 8 : 20). De ondervinding leert ons, dat, als wij het met twee schijnbaar tegenstrijdige waarheden te doen krijgen, er maar één weg is om de ware verhouding te zien, en voor het geven van een onbillijken voorrang aan één van beiden, bewaard te worden. Die weg is het eerst te bezien, alsof zij alles ware, en om hare beteekenis ten volle te verstaan. Wend u dan naar de andere, en tracht al wat zij in zich sluit op dezelfde wijze te begrijpen. Wanneer wij beiden afzonderlijk kennen, zijn wij in eene positie om in het midden van den weg der waarheid te kunnen wandelen.

Pas dit op de zending toe. Aan de eene zijde is er o, zoo veel om ons te bemoedigen waarover wij ons verheugen mogen, en God danken.

In het Conferentie Rapport wordt dezen toon dikwijls aangeslagen. En wij kunnen God nooit genoeg danken, voor wat Hij gedurende de laatste eeuw gewrocht heeft, en vooral gedurende de laatste twintig jaren. Aan de andere zijde is er echter, in vergelijking met het werk dat gedaan is, zoo veel werk dat niet gedaan is, en tóch gedaan had kunnen worden, en dat niet gedaan is om geen andere reden, dan dat de Kerk niet was wat zij moest zijn. Wanneer wij eenmaal met deze waarheid in aanraking komen: Millioenen sterven vandaag zonder de kennis van Christus, en zullen bij voortduring vergaan, eenvoudig omdat de Kerk niet het werk doet waartoe zij verlost en met den Heiligen Geest begiftigd werd, zullen onze harten vrijwilliglijk in verootmoediging en met schaamte uitroepen, en belijdenis van onze zonden doen. De zonde van bloedschuld; de zonde van ongehoorzaamheid; de zonde van ongeloof; de zonde van zelfzucht en wereldsgezindheid, die den Heiligen Geest bedroeft, en de liefde van Christus in ons bluscht; de zonde van niet geheel voor Christus voor Zijne liefde en voor Zijn Koninkrijk te leven — deze zonden zullen een last worden grooter dan wij dragen kunnen, totdat wij ze aan de voeten van onzen Heer nedergelegd hebben, om ze door Hem te laten wegnemen.

Laat niemand zeggen dat deze de zonden zijn van diegenen die weinig of geen belang in de zending stellen; op eene Conferentie spreekt men tot menschen die geheel hun hart en leven daaraan overgegeven hebben. In den Bijbel vinden wij dat menschen die het meest voor de eer van God ijverden, die het vlijtigst in Zijn dienst waren, en die het minst aan zonden schuldig waren, de eersten waren om hunne zonden te belijden en de zonden van Gods volk, en er over te treuren. Mozes en David, Ezra, Nehemiah en Daniël — de godzaligste mannen van hun tijd — waren de mannen die de zonden opnamen en ze voor God brachten. Moet niet de zonde van de leden, de overgrootste meerderheid der leden, beschouwd worden als de zonde van het geheele lichaam? Zijn niet de vroomste vrienden van Christus en der zending, zijn niet de mannen die in Kerk of genootschap, als direkteuren of commissieleden, of werkers bezig zijn juist de menschen die krachtens hun geestelijk inzicht, de zonde het meest behooren te gevoelen, degenen die ze naar God moeten dragen, en dan de dwalenden moeten oproepen om zich met hen in verootmoediging en schuldbelijdenis te vereenigen? Wij spreken over de behoefte aan een pinkstereeuw, die zal voorafgegaan moeten worden door ware belijdenis van zonden en eene aflegging er van. Het wordt

dikwijls gezegd dat elke diepe geestelijke herleving in de Kerk zal moeten worden voorafgegaan door een dieper gevoel van zonden; en dit kan er niet zijn voordat de mannen aan wie de Heere het diepst gevoel van de zonde Zijns volks geeft, ze bijeengeroepen heeft tot bekeering en overgave tot volle gehoorzaamheid. Het Beroep in belang der zending geeft een van de schoonste gelegenheden om Christenen van zonden te overtuigen, door hun het gebrek aan ware toegewijldheid en algeheele overgave aan den dienst van God, het gebrek aan liefde en gebed en zelfverloochening en gehoorzaamheid, aantewijzen en voor de aandacht te brengen en de wereldsgezindheid en zelfzucht die aan den wortel van alles liggen te ontdekken en veroordeelen.

Dit is ten alle tijden Gods weg geweest. Verootmoediging gaat herstelling en vernieuwing vooraf. Op den pinksterdag was het de prediking van „dezen zelfden Jezus, **dien gij gekruisigd hebt**”, die de harten verbrak, en ze voor de ontvangst van den Heiligen Geest voorbereidde. Nog hebben wij behoefte aan dezelfde prediking voor Gods volk. „Dezen zelfden Jezus” wiens bevel gij niet gehoorzaamd hebt, wiens liefde gij veracht en gegriefd hebt, heeft God beide tot een Heer en Christus gemaakt. Indien wij de Kerk zullen oproepen tot een leven van hooger toegewijldheid in den dienst van God,

dan moeten het verkeerde, de schande, de schuld van onzen tegenwoordigen toestand voor haar geplaatst worden. Wij zullen ze nooit van de lage oppervlakte van eene zelfzuchtige zaligheid kunnen weg krijgen om geheel en alleen voor de eer van Christus te leven, tenzij het kwaad van het eene gekend en afgelegd worde als een ingang tot het andere. Het is wanneer de zonde gevoeld en beleden wordt, dat de vergevende liefde van Christus opnieuw onder-vonden zal worden, en dat eene nieuwe onder-vinding van Zijne macht en liefde, de nieuwe prikkel worden zal om die liefde aan anderen bekend te maken. Het is het verslagen hart dat door God levend gemaakt wordt. Het is aan de verootmoedigde ziel dat Hij meer genade geeft. Een noodzakelijk bestanddeel van eene ware zendingsherleving zal zijn het gebroken hart en de verslagen geest met het oog op verleden verzuim en zonde.

Deze prediking van verootmoediging tengevolge van gebrek aan gehoorzaamheid aan het groote bevel van Christus zal niet eene gemakkelijke zaak zijn. Het zal mannen eischen, die tijd nemen om op God te wachten teneinde een begrip te krijgen van wat deze zonde der kerk eigenlijk beteekent. Hudson Taylor bracht vijf jaren in China door en gevoelde voor hare heidensche duisternis, zonder ten volle te beseffen wat zij

was. Hij bracht nog vijf jaren in Engeland door met werken en bidden voor China, en nog wist hij niet hoe groot en schrikkelijk haar nood was. Het was slechts toen hij begon om een opstel over de behoeften van China, voor publicatie, te bereiden, dat hij de volle ontzetting der dikke duisternis zoo gevoelde dat hij geen rust vinden kon totdat God hem de vier-en-twintig arbeiders waarom hij gebeden had, gaf, en dat hij gewillig was de verantwoordelijkheid om ze uit te leiden op zich te nemen. Wij zullen mannen noodig hebben, die zichzelf in studie, en gebed en liefde zullen overgeven, om de schrikkelijke beteekenis van de woorden die wij zoo gemakkelijk uitspreken te vatten: dat de Kerk het laatste groote bevel van haren Heer ongehoorzaam is. Terwijl zij zich overgeven aan de ontzettende waarheid, dat dertig millioen menschen elk jaar in hopelooze duisternis sterven **omdat Gods volk zich er niet over bekommert**; dat de liefde van Christus tevergeefs naar een kanaal door hen zoekt, om de verlorengaanden te redden, omdat zij weigeren zich Hem ter beschikking te stellen; dat zij volkomen te vreden zijn met eene zelfzuchtige godsdienst, die den hemel verwacht met een Christus wiens kruis men weigert op aarde te dragen — zullen deze mannen beginnen te gevoelen dat zij het

te doen hebben met eene macht der duisternis in Gods kinderen welke door niets anders dan de almachtige kracht van God overweldigd of verwijderd kan worden. Zij zullen gevoelen dat niets minder dan de kracht des Geestes die van zonde overtuigd, de kerk overtuigen of wakker schudden kan.

De leeraars zullen gevoelen dat zij in zoodanige verootmoediging moeten overgaan. De prediking van verootmoediging kan niet in kracht geschieden als de leeraar er geene ondervinding van heeft. Het zending-vraagstuk is een persoonlijk iets, ook voor den leeraar. Zoowel in hun eigen belang als in belang van de leden der kerk die zij vertegenwoordigen moeten zij voorgaan. Laat de priesters, des Heeren dienaars weenen tusschen het voorhuis en het altaar, en laat hen zeggen: spaar uw volk, o, Heere! en geef uwe erfenis niet over tot eene smaadheid, dat de heidenen over hen zouden heerschen". (Joël 2 : 17). Hoe weinige kerken of gemeenten zijn er van wie het in waarheid gezegd kan worden dat de uitbreiding van Christus' koninkrijk het doel is waarvoor zij leven en dat het haar grootste zorg is dat ieder mensch op aarde, zonder uitstel, het Evangelie zou ontvangen? Wordt het niet van alle zijden erkend dat de kerk niet is wat zij behoort

te zijn?¹⁾ En is het niet duidelijk dat, als het zoo voortgaat, de evangelisatie der wereld in dit geslacht eene onmogelijkheid zijn zal. Terwijl de kerk als een geheel zoo schuldig is voor God, schijnt het niet alsof elke leeraar eene roeping heeft om een gedeelte van den blaam van dezen toestand van zaken voor zijne eigene rekening te nemen, en te trachten om met zijne gemeente onder de diepe overtuiging te komen, dat zij zich zelve niet aan Christus overgegeven hebben met die algeheele toewijding, welke Zijne liefde en Zijn werk in de wereld eischen; dat zij niet genoegzaam van hun eigen belang, hun eigen gemak, en van den geest der wereld hebben afgezien, om met al hun kracht het groote bevel van hun Heer uit te voeren, omdat hun hart en leven niet geheel overgegeven waren aan de herscheppende kracht van den Geest en de Liefde van Christus.

Uit welk oogpunt wij ook den betreurenswaardigen toestand van ontrouw, waarin het grootste gedeelte der kerk leeft, en waarin wij

1) Dr. Smith's **Short History** zegt aangaande de Vereenigde Kerk van Schotland: „Slechts een derde van de Avondmaalgangers geven voor de Buitenlandsche Zending. Deze is nog de dag van kleine dingen, wat het gebed des geloofs en den arbeid der liefde aangaat.” En van de Kerk in het algemeen: „De meest hoopvolle berekening kan niet verder gaan dan dit, dat in de meeste Evangelische Kerken niet meer dan een derde, en in de minst bedrijvige niet meer dan een tiende der leden bidden, geven of zich op eenige wijze bekommeren over de volkeren welke de Heer ter Evangelisatie aan elkeen zijner leden heeft opgedragen.”

allen in een zekeren zin deel hebben, beschouwen, zoo is er voor leeraren geen mogelijken weg om het kwaad uit den weg te ruimen, en een beteren toestand van zaken te bewerken, dan deze dat elkeen onzer in de tegenwoordigheid van God belijdenis doe van ons gebrek aan vurige liefde tot Christus, aan die geheelhartige overgave aan de leiding des Geestes, welke ons in staat zou gesteld hebben om ware getuigen van Hem en van Zijn wil te zijn, dat het een werk van de kerk en van den geloovige is om elk schepsel met Hem en met Zijne liefde bekend te maken. Niets kan meer redelijk zijn dan dat elke leeraar, die de wereldsgezindheid en zelfzucht van de meerderheid der christenen, en de zwakheid in arbeid en gebed van zoovelen die niet onverschillig zijn ziet en betreurt, zich zelven zal verdenken en ten minste een gedeelte van de schuld voor zijne rekening nemen. Het leeraarsambt is ingesteld om in de kerk kennis en gehoorzaamheid aan de bevelen van Christus te bewerken; er is eene duidelijke mislukking hierin; dan is het gewis eene behoefte om onze tekortkoming te belijden, en tot God te roepen om heilige, toegewijde, geestelijke leeraren, die in staat zullen zijn **om** de kerk er toe te brengen om hare bestemming van het evangelie aan elk kreaatuur te brengen, te bereiken.

Als de geest van verootmoediging eenmaal de leeraaren aangrijpt, dan zal er hoop voor de gemeenteleden zijn. Als de toon van verbrijzeling en van schuldbelijdenis helder en diep is in de openbare prediking en gebed, dan zal die gewisselijk weerklank vinden in de harten en in de binnenkamers van alle ernstige zielen; en diegenen, die nu onze beste ondersteuners zijn, zullen gevoelen hoe veel meer vurige liefde, dringend gebed, en volle toewijding, God van allen voor Zijn dienst vraagt en gewillig is den Heiligen Geest te werken. En in ons zending-werk zal de waarheid van den tekst bewezen worden: „Die Zichzelven vernedert zal verhoogd worden.” Verootmoediging is altijd de poort tot meerderen zegen.

Luister voor een oogenblik naar wat Hij die de zeven sterren in Zijne rechterhand houdt tot de gemeente te Efeze zegt: „Ik weet uwe werken en uwen arbeid, en uwe lijdzaamheid, en dat gij de kwaden niet kunt dragen: en dat gij beproefd hebt degenen, die uitgeven dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet, en hebt ze leugenaars bevonden: en gij hebt verdragen en hebt geduld: en gij hebt om Mijns naams wil gearbeid en zijt niet moede geworden.” (Open. 2:2, 3). Het zou moeilijk zijn eene schilderij te teekenen van eene gemeente die nader aan eene modelgemeente is.

Welk een vlijt en ijver in goede werken; welk geduld in lijden; welke zuiverheid in de tucht; welk een ijver voor rechtzinnigheid; en dan noch, welk eene onvermoeide volharding in dat alles. En wat het beste is — alles om Zijns Naams wil. En toch was de Heere niet tevreden: „Maar ik heb tegen u dat **gij uwe eerste liefde hebt verlaten**. Gedenk dan **waarvan gij uitgevallen zijt** en bekeer u en doe de eerste werken; en zoo niet, ik zal u haastelijk bijkomen, en uwe Kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert.”

De Gemeente had hare eerste liefde verlaten. De teederheid en vurigheid van de eerste liefde, van de persoonlijke gehechtheid aan den Heere Jezus, ontbrak nu. De werken werden nog gedaan, **en wel in Zijn Naam**, met de erkenning dat Hij hun Heer was, maar zij waren niet langer de eerste werken, in den geest van de eerste liefde. Hij roept hen om terug te zien, en te gedenken van waar zij uitgevallen waren, en zich te bekeeren en de eerste werken te doen. Het is mogelijk om veel en ernstig voor Christus en Zijne zaak te werken, op eene wijze die schijnbaar niets te wenschen overlaat, zoo ver als een mensch oordeelen kan; doch er kan ontbreken datgene zonder hetwelk de werken in Zijne oogen als niets zijn — datgene dat Hij voor het grootste van

alles houdt — nl. de liefde van eene persoonlijke gehechtheid aan Christus. God is Liefde. Christus heeft ons liefgehad en Zichzelven voor ons overgegeven. Zijne liefde was een teeder, heilig geven van Zichzelven, eene persoonlijke vriendschap en gemeenschap. Deze Zijne liefde, door dagelijkschen omgang in het hart gekoesterd, door eene liefde, die Hem aankleeft, beantwoord, bewezen door Zijne liefde die al onzen arbeid, voor anderen te laten doordringen — het is dit dat ons werk welbehagelijk maakt. Het was deze eerste liefde en een brandende geestdrift voor Hem, gehechtheid aan Christus, die aan de pinkstergemeente hare kracht gaf. Christus roept haar om aan deze pinksterliefde waarvan zij uitgevallen was, te gedenken, en met berouw, en naar dezelve terug te keeren.

Naar deze pinksterliefde moeten wij in ons zendingwerk terugkeeren. Wij hebben gezien hoe God de Moravische Kerk er toegebracht heeft om de eerste Kerk der Hervorming te zijn die den pinkster-toestand innam en zichzelve geheel over te geven tot het werk van het Evangelie te brengen aan elk kreaatuur. En wij hebben gezien dat het liefde was — eene vurige aanbeddende beschouwing van de stervende liefde van Christus, eene vurige begeerte om die liefde bekend te maken, en nog meer, om die liefde te bevredigen door de zielen voor

wier redding zij gestorven is tot haar te brengen — die de minste der Kerken, in dat opzicht, tot de grootste van allen maakte. Terwijl wij over dezen toestand der Kerk met al haar ontrouw tegenover Christus, en de verloren-gaande zielen van het heidendom treuren, laat ons, bovenal, met berouw belijdenis doen van deze zonde — het gemis der eerste liefde. Laat ons gedenken hoe zelfs Petrus, na zijn uitvallen uit de eerste liefde, niet hersteld kon worden, voordat de vraag hem gedaan was: Hebt gij mij lief? totdat het hem griefde, en hij met berouw en vertrouwen geantwoord had. „Gij weet dat ik u lief heb”. Laat ons over het verledene berouw hebben, en het betreuren, laat ons voor het aangezicht des Heeren wachten met het eene gebed: Liefde, Heere! het is Uwe liefde die wij noodig hebben. Wij weten er van; wij hebben er over gepredikt; wij hebben getracht om haar te vinden; maar nu wachten wij met nederigheid, en eerbied, en bewondering op U, den Liefhebbende, om haar door den Heiligen Geest in onze harten uit te storten. Wij zien eindelijk op naar U, om ons in staat te stellen door hare kracht, de wereld zoo in onze harten op te nemen, dat wij, gelijk Gij, alleen leven en sterven zullen opdat de liefde in elke menschelijke ziel haar licht late stralen.

HOOFDSTUK X.

Een Boorstel. — Een Week van Gebed.

DE vraag is zeer sterk bij mij opgekomen, of het niet mogelijk zou zijn, om, met het oog op al wat op de Conferentie gezegd is aangaande de tekortkoming van leeraars in prediking en leiding, van gemeenteleden in het belangstellen, het geven en het bidden, Gods volk bijeen te brengen, om in vereeniging met elkander te beschouwen, de uitgestrektheid van het werk dat er gedaan moet worden, de oproeping tot schuldbelijdenis en berouw, de behoefte aan eene geheel nieuwe standaard van toegewijdheid door de geheele Kerk, en de zekerheid dat God in antwoord op het gebed de vensteren des hemels zal opendoen en Zijn zegen zal uitgieten. De Conferentie vertegenwoordigde inderdaad de geheele Kerk; maar het is te vreezen dat slechts een zeer klein gedeelte er van bekend zal worden met wat zij gezegd heeft, en dus van hare onderwijzing zal kunnen voordeel trekken. De uitdrukking werd gebruikt: „**Indien deze Conferentie en diegenen die zij vertegenwoordigt**

hun plicht zullen doen". — Zou het niet mogelijk zijn om de vertegenwoordigers in aanraking te brengen met de groote aantallen door hen vertegenwoordigd, zoo dat bij allen het besef van eenheid en verplichting, en van vernieuwde toewijding en hoop gewekt moge worden!

De eerste gedachte die opkwam, was, of sommigen van de Commissieleden, die met zooveel geestdrift in belang der zending voor de Conferentie gearbeid hadden, niet een plan konden beramen en uitvoeren, waardoor de kern en de geest van de vele ernstige beroepen aldaar gedaan, voor de aandacht van al de kerken gebracht zou kunnen worden. Het is gemakkelijk te zien welke moeilijkheden er in den weg zouden zijn. Om krachtdadig te zijn zou het bijna eene nieuwe organisatie met eene groote machinerie eischen.

In eens werd ik er aan herinnerd dat eene wereldwijde organisatie, met alle hare machineriën voor de hand lag. Wij hebben de Evangelische Alliantie, en de Week des Gebeds in het begin van Januari. Zou het niet iets wonderbaars en gezegends zijn, indien de geheele kerk gedurende eene geheele week aan de voeten van haren Heer kon vergaderen, en zich aan deze ééne zaak kon overgeven — de uitbreiding van Gods Koningrijk door middel van de zending. Er kan geen schooner gelegenheid zijn voor

onderwijzing met betrekking tot den wil van God en Zijne beloften; de grootheid van het werk en zijne noodzakelijkheid, de aanspraak van Christus op de geheele wereld en elk krea-tuur daarin als zijn erfdeel, gelijk ook op Zijn volk om de gewillige boodschappers van Zijne liefde te zijn. Ongetwijfeld zou dit eene gelegenheid verschaffen om het laatste bevel van Christus op het hart te binden, en de kinderen van God tot gebed en toewijding op te wekken, zooals men niet gemakkelijk op eene andere wijze zou kunnen vinden.

Ik heb hier, waar ik schrijf, geen toegang tot een afschrift van den brief waardoor de zendeling te Lodianana, het eerst het voorstel omtrent de week des gebeds deed. Ik zou mij niet verwonderen als het gevonden werd dat hij meer bepaald de buitenlandsche zending op het oog had. Maar zelfs als dit het geval niet is schijnen de omstandigheden, het terzijde stellen van andere onderwerpen voor één jaar, en het bepalen van de aandacht uitsluitend bij **de evangelisatie der wereld, als de hoofd-beschouwing der kerk**, ten volle te rechtvaardigen. Het kan zijn dat men in de toekomst ontdekken zal, dat het eene hulp is om in elk jaar aan één speciaal onderwerp grooter ruimte te geven. Om een jaar te nemen al de vertakkingen van de Binnenlandsche Zending,

een ander jaar Nationale Gerechtigheid, dan weder Onze Jeugd met al de belangen van het Huisgezin, School en College, zou het middel kunnen zijn om de aandacht te kunnen vestigen, en belangstelling in eene groote mate te kunnen wekken, dan met het vasthouden aan een afzonderlijk onderwerp voor elken dag der week. Dit slechts in het voorbijgaan — ik doe geen voorstel hieromtrent.

Maar met betrekking tot het plan om de geheele week van Januari 1902 er voor af te staan, gevoel ik dat ik stoutmoedig genoeg moet zijn om er ernstig voor te pleiten. De afstand is te groot, waarop ik hier van Engeland ben, en de tijd wanneer het program uitgezonden moet worden te nabij, om mij toe te laten om door private correspondentie uit te vinden wat de waarschijnlijkheid voor de aanneming van het voorstel is. Ik kan slechts mijne gedachten leggen voor den Raad van de Alliantie en voor de leidslieden op het gebied der zending, die er belang in mochten stellen.

Mijn pleidooi is niets anders dan de opsomming van wat dit boek bevat. Toen de studenten vrijwilliger beweging haar wachtwoord aankondigde: **De Evangelisatie der Wereld in dit geslacht**, werd het hartelijk ontvangen en eenparig aangenomen. Dit aannemen van het wachtwoord brengt met zich ontzaglijke

verantwoordelijkheid. Wij kunnen niet met het beroep op onkunde verontschuldigen. Evenmin kunnen wij ons vrijpleiten door te zeggen dat wij ons uiterste gedaan hebben. Ten behoeve van de kerk hebben wij de verplichting op ons genomen, en onze eerste plicht is te trachten om de kerk wakker te schudden en te voeren tot het gehoorzamen aan het bevel van haren Heer. Indien er ééne les is welke door het Rapport van de Algemeene Conferentie geleerd wordt is het deze — dat een derde van de leden onzer kerken, niets geeft, dat een derde zeer weinig geeft, en dat van het overige derde deel slechts een klein gedeelte doet wat het kan. Hier is er de openbaring van eene schrikkelijke ongehoorzaamheid in een groot gedeelte van het lichaam van Christus, waardoor er schuld en oordeel op de kerk gebracht wordt. Kan er geen plan, door vereenigde werkzaamheid, beëindigd worden, om zoo velen van Gods kinderen, als mogelijk is, bijeen te vergaderen om te overwegen en te besluiten wat er gedaan kan worden.

Deze is mijn eerste pleitgrond. Hier is eene andere. Van de duizend millioen heidenen en Mahomedanen, die zonder de kennis van Christus leven, sterven er elk jaar in dikke duisternis meer dan dertig millioen. Dat getal zal ook dit jaar sterven. En dit is wel eenvoudig omdat de kerk ontrouw is aan hare roeping. Is het

niet tijd, dat wij trachten om elken geloovige dien wij bereiken kunnen, er toe te brengen om den nood te beseffen en zich in de kracht van de barmhartigheid van Christus tot de redding van zoo velen mogelijk aan te gorden.

De kerk zelf verliest, door haar ontrouw meer dan genoemd kan worden. Haar geestelijk leven wordt verzwakt; wereldsgezindheid en zelfzucht krijgen de overhand over millicenen van hare leden; de kracht van Gods Geest wordt aan hare werkzaamheden onthouden, en tallooze gebeden blijven onbeantwoord, omdat God beroofd wordt van de toewijding en den dienst waarop Hij aanspraak heeft. Zou het niet gezondheid en zegen aan velen brengen indien de kerk zich met hare leden zou vereenigen om zich voor God te stellen met het eene gebed, dat allen die wegens onkunde of geestelijke zwakheid gezondigd hebben, opgewekt mogen worden om met het werk dat op hen wacht te beginnen? „Zulk eene ontwaking van ware belangstelling in de zending zou het begin zijn van eene herleving in den enkele, en zou de begeerte naar eene meer algemeene herleving grootelijks versterken. Doch, hoe krijgt men de kerken er toe om samen te werken en de gemeenteleden om zich voor God tot onderwijzing en gebed te vergaderen? Men kan zich nauwelijks een heerlijker ge-

legenheid denken dan die welke de Week des Gebeds aanbiedt.

Ik houde mij verzekerd, dat onze zendelingen in het veld het voorstel zullen verwelkomen, en grootelijks door de uitvoering er van gesterkt worden. Te gevoelen dat de geheele Kerk een week afzonderde om die met hen voor den troon van hun Heer door te brengen, teneinde opnieuw hunne bevelen en toerusting te ontvangen, zou eene inspiratie zijn. En het zou voor de Inboorling-Kerken een onwaardeerbaar bewijs zijn van ons diep besef dat het leven dat wij hun aanbieden een leven is dat van boven komt, en slechts ontvangen en medegedeeld kan worden naar dat het gegeven wordt, in antwoord op het gebed. Zij en wij zouden gevoelen hoe waarlijk wij „een nieuw mensch in Christus Jezus” zijn. En God, onze God, zou ons zegenen.

Nog eene reden. Het hart van onzen Heere Jezus gaat in teedere liefde uit naar al deze stervende zielen. En in liefde even teeder jegens al Zijne verlostten, vraagt Hij hen dat zij hunne liefde zouden bewijzen door Zijne liefde te bevredegigen, en voor Hem te winnen de zielen voor wier verlossing Hij gestorven is. Hij verlangt er naar om ons ten volle te laten deelen in Zijne eigene liefde en in de zaligheid van God in de redding van menschen verheerlijkt te

zien. Hij verlangt er naar. Ons hart kan zich geen denkbeeld vormen van wat Hij gevoelen moet als Hij de koudheid en de ontrouw ziet van zoo velen die inderdaad Zijn met bloed gekocht eigendom zijn. Zou het niet recht zijn eens te trachten om van de de jaarlijksche samenkomsten, bij het begin van een nieuw jaar gebruik te maken, om Gods volk te leiden om uitsluitend en vuriglijk om dezen eenen zegen te smeeken — eene ontwaking van tien duizenden van geloovigen om in te zien dat, om te werken ten einde zonder uitstel het evangelie aan elk kreatuur te brengen, de hoogste plicht, het hoogste voorrecht, de hoogste zaligheid van elken Christen is?

De nieuwe eeuw roept ons er toe. Veel is er gezegd geworden over de vorige als eene zendingeeuw. Wij danken God voor al wat Hij in de laatste honderd jaren door Zijn volk gewrocht heeft. Maar allen erkennen dat tenzij de Kerk begint om te leven en lief te hebben, te geven en te bidden op eene wijze en in eene mate veel hooger dan aan die waarop het tot hiertoe geschied is, er niet het minste vooruitzicht is van de Evangelisatie der wereld in dit geslacht. Het eerste jaar van de nieuwe eeuw gaat voorbij. Wij hebben den tijd gehad om te overwegen en te zeggen of er de teekenen zijn van eene vrijgevigheid en

toegewijdheid grooter dan te voren. Wij hebben de gelegenheid gehad om te berekenen wat noodig is als het werk gedaan moet worden. Hoe kunnen wij de eeuw op meer krachtdadige wijze aan God wijden dan door haar tweede jaar te beginnen met eene grootere samenroeping van het geheele leger van God op aarde om Zijne plechtige gelofte te vernieuwen: De geheele wereld voor Christus; Zijn Evangelie voor elk kreatuur!

Nog eenige woorden met betrekking tot de uitvoering van het plan, indien de Alliantie vrijheid gevoelt om aan de uitnoodiging te voldoen. Er zal veel biddend denken en werken noodig zijn, indien de geheele kerk opgewekt moet worden, om er op verstandige en hartelijke wijze aan deel te nemen, en indien wij trachten zullen ons tot het uiterste toe van den zegen die het brengen kan, te bedienen. Schikkingen zullen moeten worden gemaakt, waardoor de verschillende kerken, zooveel mogelijk samenwerken. Zelfs waar er niet vereenigde vergaderingen kunnen zijn, konden mannen die geestdrift voor de zending of geestelijke gaven hebben in verschillende kerken over en weder aan elkander geleend worden. Elk genootschap moet niet alleen naar voordeel voor zichzelve zoeken, maar ook vragen hoe het aan anderen van de zegeningen kan mededeelen die het van God mocht hebben ontvangen.

Met het oog op wat er op de Conferentie gezegd werd van de verantwoordelijkheid van leeraars, en de groote mate waarin de belangstelling in de zending van hen afhankelijk is, moest men zich tot hen wenden, met wenken omtrent de wijze waarop zij helpen kunnen. Eene bijzondere studie te maken van het zending-vraagstuk, het leveren van eene reeks preeken vóór de Groote Week, om Christenen er op voor te bereiden, het vooruit aanmoedigen tot gebed, dit alles zou een zegen voor herder en gemeente zijn. Allen die als Evangelisten gearbeid hebben, konden gevraagd worden om voor deze eene week hunne gewone evangelie-prediking op te geven, en hunne hulp aan deze vereenigde poging te geven, om Christenen te bewegen om hun aandeel te nemen in het winnen van de wereld voor Christus. Zij zullen hunne belooning hebben in een nieuwen ijver in hunne helpers in het werk te huis. En het zal gezien worden, dat, voor al degenen die gedurende de speciale diensten van het vorig jaar, naar den Heiland gebracht zijn, er niets meer heilzaam kan wezen, dan hen aan het begin van hun Christelijken loopbaan geheel vereenzelvigd te krijgen met de zendingzaak.

Er zal ook behoefte zijn aan speciale litteratuur. Vele Christenen zijn zoo onbekend met

de feiten der zaak, met wat de Bijbel daaromtrent leert, met den waren geest waarmede het werk gedaan moet worden, met de behoefte aan en de vreugde van zelfopoffering, met de kracht des Gebeds, beide als kracht om te bidden en kracht om te verkrijgen, met de onuitsprekelijke vreugde welke de liefde van Christus in dezen dienst geven kan, en met de behoefte aan eene algeheele toewijding aan den liefhebbenden Zaligmaker, dat men wenschen kan dat een aantal eenvoudige, puntige tractaatjes bereid konden worden en in handen gesteld van diegenen die tot hiertoe betrekkelijk onverschillig zijn geweest. Of indien vier of zes mannen van geestelijke kracht elk een opstel konden schrijven over een of ander gedeelte van het groote vraagstuk, en deze opstellen dan aan onze meer intelligente en belangstellende Christenen gezonden werden, dan zou dit de weg kunnen bereiden dat zij zich overgeven om te arbeiden voor de inzameling van een grooten oogst van nieuwe hartelijke zending-vrienden, voor den dienst van onzen Koning.

De vraag onstaat natuurlijk: Wie moet al de correspondentie en arbeid in verband met de voorbereiding tot zulk een grooten zending-veldtocht op zich nemen? Ik weet niet of de Alliantie, zelfs al zou zij tot de uitvaardiging van

de uitnoodiging gereed zijn, het wenschelijk of mogelijk zou achten om het bestuur in deze zaak te aanvaarden. Indien niet, zou zij niet ten minste het initiatief willen nemen door een aantal bekende leidslieden op het gebied der zending uit te noodigen en met hen eene schikking voor de aanstelling van eene Commissie van Bestuur te maken. Indien een of twee mannen door dit lichaam afgezonden konden worden om informatie te verspreiden, belangstelling te wekken, en hulp te verkrijgen, zouden plaatselijke helpers zekerlijk overal te voorschijn komen.

De Studenten Vrijwilliger Beweging heeft tot hiertoe grootendeels haar werk beperkt tot de opwekking en opvoeding van hen die gereed zijn om naar het buitenlandsche veld te gaan. Ik heb somtijds gedacht of zij het niet eene voortreffelijke oefenschool zouden vinden, zich aantebieden bij leeraars om te helpen in de vergaderingen, die gehouden worden om belangstelling in de zending te wekken. Er wordt geklaagd, dat, hoe wenschelijk het ook moge zijn, het toch moeilijk is om een bezoek van een zendeling voor elke gemeente te verkrijgen. Een vrijwilliger, vol geestdrift, die een studie van een of ander gedeelte van het zendingsveld gemaakt heeft, of liever, twee of drie in gezelschap, getuigende van wat hun Heer voor

hen gedaan heeft, en van hunne overgave aan Zijn dienst, kunnen in menig geval dit gebrek aanvullen. Ik weet niet of zij reeds het werk te huis in belang van buitenlandsch zending-werk in hun program hebben opgenomen. Ik kan niet anders dan denken dat het een zegen voor zichzelf zoowel als voor de kerk zou zijn. De hoofdvraag van het Zending-Vraagstuk is thans: Hoe de kerk verlevendigd te krijgen? Om te helpen in de oplossing van deze vraag is het beste werk dat voor de buitenlandsche zending gedaan kan worden.

Buitengewone omstandigheden eischen buitengewone maatregelen. De ontdekking van een dreigend gevaar rechtvaardigt buitengewone veranderingen, en menschen billijken het ongemak gewilliglijk en onderwerpen zich er aan. De toestand der Kerk, de nood der wereld, het bevel van Christus, schijnen mij speciale pogingen te eischen. De eisch der zaak is zeer hoog. Er is geen tijd te verliezen. Onze Meester wil dat elk menscheijk wezen, zonder uitstel, vernemen zal van Zijn komst naar de wereld om hem te redden. Laat de geestdrift van het wachtwoord: **In dit geslacht**, ons niet bedriegen. Het kan ons tevreden stellen terwijl ondertusschen de dertig millioen per jaar die in duisternis heengaan, Hem niet zouden kennen. Het kan ons

bedriegen met het denkbeeld dat het zekerlijk geschieden zal. Maar het zal zekerlijk niet gedaan worden als de Kerk op hare tegenwoordige oppervlakte blijft. De eene diepe indruk, welke het Rapport der Conferentie op ons achterlaat is deze, dat tenzij leeraars en gemeenteleden arbeiden en bidden met eene geheel nieuwe toegewijldheid, het werk met geene mogelijkheid gedaan kan worden. Het is zoo groot, het is zoo moeilijk, het heeft zooveel behoefte aan Goddelijke tussenkomst, dat, tenzij de Kerk tot het pinksterleven van hare eerste liefde met dezelve gebed en zelfopoffering terugkeert, het niet gedaan kan, en niet gedaan zal worden. Ik zeg wederom, de ernst der zaak is zeer hoog. Geen opoffering kan te groot zijn, indien wij slechts de Kerk of het meer ernstig gedeelte er van, er toe konden krijgen om tijd te nemen, en in vereeniging voor Gods Troon te wachten, om haren toestand te bezien, hare tekortkoming te belijden, Gods belofte van kracht zich toe te eigenen en haar **AL** aan Zijn dienst te wijden. Ik ben vast overtuigd dat de voorgestelde verandering, van de week des gebeds uitsluitend aan de buitenlandsche zending te wijden, Gode en zijn volk aangenaam zal wezen, en overvloedigen zegen zal brengen. Terwijl wij bijeenkomen, in een groot gezelschap

over de wereld heen, en den Meester vragen om voor ons de Groote Opdracht te herhalen, en hare kracht in onze harten in te blazen; terwijl onze harten zich in het geloof opendoen voor de belofte van Zijne oneindige macht en onophoudelijke tegenwoordigheid met ons; terwijl wij onszelf opnieuw in gehoorzaamheid en toewijding overgeven aan het werk van Zijne liefde — Zullen Zijn zegen en Zijn Geest ons geschonken worden. Ik kan niet anders dan gelooven, dat menigeen die hartelijk met dit werk bezig geweest is, nader bij zijn gezegenden Heer gebracht zal worden, en met nieuwen ijver aangevuurd om anderen die achterblijven voort te helpen. En menigeen die iets gegeven heeft, en een weinig gebeden en een weinig lief gehad heeft, zal geleerd worden om in te zien wat het ware geheim van deelgenootschap met Christus aan dit werk is. En menigeen zal een roepstem hooren om te overwegen of de Heere niet Zijn persoonlijken dienst in het veld van noode heeft. Menig leeraar zal een nieuw inzicht krijgen in datgene waartoe hij zijne gemeenteleden werkelijk opvoeden moet, en hoeveel hij, terwijl hij tehuis werkt, voor de wereld in het algemeen doen kan. En ik ben verzekerd dat het voor velen het begin gemaakt kan worden van eene nieuwe openbaring van wat de Heere Jezus is en eischt, en van de

onuitsprekelijke zaligheid van, gelijk Hij, alleen te leven om de wereld naar God terug te brengen.

Ik laat het voorstel in de handen van diegenen die de macht hebben er over te beslissen, hetzij in den Raad van de Evangelische Alliantie of onder de vrienden der zending met wie zij beraadslagen mogen. Indien er goede redenen zijn om de verandering niet te maken, zal ik het doen van het voorstel niet betreuren. Het kan de aandacht richten naar eene groote behoefte, en op Gods tijd vruchten voortbrengen op eene wijze die wij niet verwachten. Ik draag de gedachte aan Zijne genadige zorg op.

En mag de dag spoedig komen wanneer Zijne Kerk, in het wachten op God, hare jeugd zal vernieuwen, en wanneer de heerlijkheid des Heeren geopenbaard zal worden en alle vleesch te gelijk het zien zal. ¹⁾

¹⁾ Het antwoord van den Raad der Alliantie was, dat, terwijl hij geene vrijheid gevoelde de opgave der onderwerpen voor de Week des Gebeds in het Nieuwe jaar te veranderen, hij gaarne in de oproeping tot gebed de woorden zou invoegen: Men bidde ook elken dag der week bijzonder voor de Buitenlandsche Zending. Het blijft aan elke afzonderlijke kerk en leeraren vrij zooveel tijd als zij goed vinden aan de Zending te wijden. Ik vertrouw dat deze de eerste stap is op den weg om eenmaal de vervulling van den wensch te verkrijgen dat de gansche Kerk van Christus zich voor haren Heer vereenige in belijdenis en gebed en toewijding. Met het oog hierop laten wij de wenken voor de Week des Gebeds onveranderd.

EEN WEEK DES GEBEDS VOOR DE ZENDING.

Zondag. Dankzegging. Ps. 145:11—16.

Dankzegging — voor de heerlijkheid van Zijn Koninkrijk — voor hetgeen Hij gedaan heeft — voor het aandeel dat Hij ons in Zijn werk geeft — voor wat Hij doet en doen zal. 2 Kron. 20:14—22.

Maandag. Het werk en de Werkers.

Het Werk. Zijn omvang. Een duizend millioen heidenen en Mahomedanen. 2 Cor. II:16. **Zijne moeilijkheid.** De macht des Satans. Ef. VI:12. **Zijne dringende noodzakelijkheid.** De waarde eener ziel; dertig millioen sterven per jaar.

De Werkers. De Kerk, het Lichaam van Christus. Elk lid, zonder onderscheid, verlost om aan het werk deel te nemen. Philip. II:15, 16.

Gebod. Om een gezicht van den nood der Wereld van de heerlijkheid van Christus, van de roeping der geloovigen. Voor alle zendelingen, onze vertegenwoordigers in het veld. Col. IV:2—4.

Dinsdag. De kracht tot het werk — de Heilige Geest.

De Heilige Geest. Alle zending-werk is Gods eigen werk. 1 Cor. XII:6. De Heilige Geest de groote kracht Gods in ons werkende. Ef. III:16, 17, 20. De Geest op den Pinksterdag gegeven om het Evangelie aan elken mensch te brengen. Joh. XV:26, 27. Hand. I:8. Alle mislukking te wijten aan het

verlies van deze kracht. Gal. III:3. Alle zending-werk in geven, bidden en werken heeft alleen waarde naarmate de kracht des Geestes er in is. Rom. XV:16. Gods belofte van den Geest tot ons komende, en ons gebed om den Geest naar God gaande, onze eenige hoop voor de zending. Hand. IV:31.

Gebed. Om de kracht des Geestes als de geestdrift van de tegenwoordigheid en de liefde van Christus in de kerk, in zending-genootschappen, in onze eigene gemeente, in ons eigen leven, met het eene doel om bij elken mensch van Jezus te getuigen. Lukas XXIV:47—49. Hand. I:8.

Woensdag. Verootmoediging en Schuldbelijdenis.

Schuldbelijdenis. Van het schrikkelijk verzuim der kerk om hare bestemming te kennen en te vervullen. Van het gebrek aan eene geheele toewijding aan de eer en het Koninkrijk van Christus. Van gebrek aan liefde en zelf-opoffering in het geven en bidden. Hag. I:1—11, Mal. III:10. Phil. II:21.

Verootmoediging. De eenige weg tot herstel. Jes. LVIII:1, 2, 6, 7. Gen. XLII:21. Bid om den Geest om van zonden te overtuigen. Joël 2.

Donderdag. De Geest der Smeekingen.

Het gebed, zijne plaats. Het hoofdelement van des menschen zijde in het doen van Gods werk. De sleutel van allen hemelschen zegen en kracht. Lukas XI:13, Joh. XIV:13, 14, Ef. III:20.

Zijne moeilijkheid. Het eischt de kruiziging des vleesch es om te strijden, te arbeiden en te waken in het gebed. Rom. XV:30, Col. IV:12, Mark. IX:29. Het eischt een geestelijk gemoed om zijne vreugde te vinden in den omgang met Christus en te gelooven dat onze gebeden overwinnen zullen.

Zijne dringende noodzakelijkheid. Meer menschen en meer geld zijn noodig; maar er is meer behoefte aan meer gebed, zoo als het gebed waardoor Pinksterfeest werd voorafgegaan. Hand. I:14.

Bid, dat God in al ons bidden den geest des gebeds mocht geven. En dat er eene groote toeneming van verborgene, aanhoudende, vurige, geloovige voorbidding om de kracht des Geestes in ons zending-werk mocht zijn.

Vrijdag. Toewijding en Dienstvaardigheid.

Toewijding. Indien belijdenis spreekt, indien gebed eerlijk geweest is, moet er eene nieuwe overgave op volgen. 2 Kron. XV:8—15. Dit veronderstelt een afkeer van alle zonden en van alle tekortkoming tot een leven van volle gehoorzaamheid en toegewijdheid. 2 Cor. V:15. Het veronderstelt, in het bijzonder, eene zeer persoonlijke overgave van zichzelf aan den Heere Jezus, en Zijne liefde, om door Hem als Zijn eigendom en bezitting te worden bewaard en gebruikt. 2 Tim. II:21, Titus II:14. Alles hangt af van deze individueele zelfopoffering aan den Heer; de zendingzaak is eene persoonlijke zaak.

Dienstvaardigheid. Het veronderstelt dat wij den dienst van Jezus in het zoeken naar zielen voor Hem op ons nemen. Jes. LIII:10. Dat wij Hem dienen in belangstelling, in geven en in bidden voor de zending in gemeenschap met anderen, en ook door Hem bekend te maken aan diegenen die onder ons wonen.

Zaterdag. Geloof en de Goddelijke mogelijkheden der Zending.

Geloof. De kracht in den mensch welke overeenstemt met de kracht Gods. Matt. XIX:26, Markus IX:23. Het is de kracht die naar het gebed leidt, in het gebed

sterk wordt en door het gebed overwint. Mark. XI: 24. Het is de kracht die de wereld overwint, omdat Christus haar overwonnen heeft, en het geloof in vereeniging met hem leeft. Joh. XVI: 23, 1 Joh. V: 4, 5, Efez. VI: 12, 16.

De zending heeft geen fundament of wet, dan alleen in Gods doel, Gods belofte en Gods macht. Deze Goddelijke mogelijkheden maken het voedsel des geloofs uit, en roepen elken zendingvriend tot deze eene zaak — sterk te zijn in het geloof, te zien op wat God gezegd heeft dat Hij doen wil en dan gevende God de eer. Rom. IV: 20, 21.

Bid dat deze week leiden moge tot eene diepe opening van Gods gewilligheid en macht om Zijne beloften aan Zijn volk te vervullen, en tot eene groote versterking van waar geloof in elken zending arbeider en helper tehuis en in den vreemde.

Sondag. De liefde van Christus, Rom. 8: 31.

Haar triomf in elk menschelijk hart, ons doel, Phil. II: 13.

Haar bezit onze eenige macht, 2 Cor. V: 14.

„Laat deze brandende gedachte van „persoonlijke liefde tot den Heiland, die mij verlost heeft”, de harten van alle Christenen vervullen, en gij hebt den sterksten drang tot zendingwerk van eenige soort die er zijn kan.

„O, indien wij deze zaak tot eene persoonlijke zaak konden maken, indien wij de harten der menschen met eene persoonlijke liefde tot den Zaligmaker, die voor hen gestorven is, konden vervullen, dan zou de onverschilligheid van het Christendom verdwijnen, en het Koninkrijk van Christus zou verschijnen.”

REV. P. DE SCHWEINITZ,

Secr. der Mor. Zending in de Vereenigde Staten.

*Van den zelfden schrijver verscheen
vroeger, en zijn alom verkrijgbaar:*

De bediening der Voorbidding.

Geld. Gedachten voor God's rentmeesters.

Ziende op Jezus. Een verklaring van den brief
aan de Hebreëen, 2^e druk.

De Kracht van Jezus' bloed.

**Een boodschap van den Vader in den hemel
aan Zijne kinderen op aarde.** 2^e druk.

Niet mijn wil. De Zaligheid van een leven
in den wil van God. Overdenkingen voor
een maand. 2^e druk.

Nederigheid, het sieraad der heiligheid.

Het nieuwe leven.

Het Koninkrijk Gods is binnen ulieden.

Voorts verscheen o. a. bij de uitgevers dezes:

A. MCGREGOR,

Het nieuwe Catechisatieboek, bevattende
Bijbelsche Kennis en Het kort begrip
met uitlegging.

F. W. BOURNE,

Billy Bray, de Koningszoon. Grootendeels
verzameld uit zijne eigene aanteeke-
ningen. 2^e druk.

J. A. MALHERBE,

**George Müller. De hedendaagsche apostel
des geloofs.** Uit het Eng. vertaald.

JOHN BUNYAN,

's Christens reize naar de eeuwigheid.
Met 12 gekleurde platen. 2^e druk.

N. J. HOFMEYR,

Lichtstralen. Getuigenissen der Schrift
aangaande den Heiligen Geest. Stichte-
lijke Toespraken.
